

EBA/GL/2022/09

ESMA35-42-1470

21 lipca 2022 r.

Wytyczne

w sprawie wspólnych procedur i metod w zakresie procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP) na podstawie dyrektywy (UE) 2019/2034

Tytuł 1 Przepisy ogólne

1.1 Obowiązki dotyczące zgodności i sprawozdawczości

Status niniejszych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010¹ i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010². Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 właściwe organy i firmy inwestycyjne muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do niniejszych wytycznych.
2. W wytycznych określono stanowisko EUNB i ESMA w sprawie właściwych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub sposobu, w jaki należy stosować prawo Unii w danym obszarze. Właściwe organy, określone w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, do których mają zastosowanie niniejsze wytyczne, powinny się do nich dostosować poprzez odpowiednie włączenie ich do swoich praktyk (np. dopasowując swoje ramy prawne lub procesy nadzorcze), również wówczas gdy wytyczne są skierowane przede wszystkim do firm inwestycyjnych.

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w terminie do 19.06.2023 właściwe organy muszą powiadomić EUNB, czy stosują się lub czy zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych, albo podać uzasadnienie niestosowania się do nich. W przypadku braku informacji w tym terminie EUNB uzna, że właściwe organy nie stosują się do niniejszych wytycznych. Powiadomienie należy przekazać poprzez wysłanie formularza dostępnego na stronie internetowej EUNB z dopiskiem „EBA/GL/2022/09 – ESMA35-42-1470”. Informacje przekazują osoby upoważnione do informowania o niestosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych organów. Do EUNB należy również zgłaszać wszelkie zmiany związane ze stosowaniem się do wytycznych.
4. Powiadomienia zostaną opublikowane na stronie internetowej EUNB zgodnie z art. 16 ust. 3.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84–119).

1.2 Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Przedmiot

5. W niniejszych wytycznych określono wspólne procedury i metody w zakresie funkcjonowania procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP), o którym mowa w art. 36 i 45 dyrektywy (UE) 2019/2034³, oraz procesów i działań podejmowanych w odniesieniu do art. 39, 40, 41 i 42 tej dyrektywy.

Zakres stosowania

6. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie w odniesieniu do procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP) firm inwestycyjnych, o którym mowa w art. 36–45 dyrektywy (UE) 2019/2034.
7. Właściwe organy powinny stosować niniejsze wytyczne na najwyższym stopniu konsolidacji zgodnie z poziomem stosowania wymogów określonym w części pierwszej tytułu II rozporządzenia (UE) 2019/2033. W przypadku jednostek dominujących i jednostek zależnych objętych konsolidacją właściwe organy powinny dostosować zakres i poziom szczegółowości swoich ocen do poziomu stosowania.
8. W przypadku gdy dana firma inwestycyjna posiada jednostkę zależną w tym samym państwie członkowskim w celu oceny adekwatności kapitału i płynności można stosować metodę proporcjonalną, skupiając się przy tym na ocenie alokacji kapitału i płynności pomiędzy wszystkie podmioty i na potencjalnych przeszkodach utrudniających przenoszenie kapitału lub płynności w ramach grupy.
9. W przypadku grup firm inwestycyjnych, w tym grup posiadających jednostki z siedzibą w państwach trzecich, wymogi proceduralne powinny być stosowane w sposób skoordynowany w ramach kolegiów organów nadzoru ustanowionych zgodnie z art. 48 dyrektywy (UE) 2019/2034. W tytule 11 zawarto szczegółowe informacje dotyczące stosowania niniejszych wytycznych w odniesieniu do grup transgranicznych i ich jednostek.

Adresaci

10. Niniejsze wytyczne są skierowane do właściwych organów zdefiniowanych w art. 4 pkt 2 ppkt (viii) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2034 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniająca dyrektywy 2002/87/WE, 2009/65/WE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE i 2014/65/UE (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 64).

Definicje

11. O ile nie określono inaczej, pojęcia stosowane i zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) 2019/2033⁴, dyrektywie (UE) 2019/2034 lub dyrektywie 2014/59/UE⁵ mają w niniejszych wytycznych takie samo znaczenie. Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:

„Organ sprawujący nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu” oznacza właściwy organ odpowiedzialny za nadzór nad przestrzeganiem przez firmy inwestycyjne przepisów dyrektywy (UE) 2015/849.

„Ryzyko postępowania” oznacza aktualne lub potencjalne ryzyko strat dla firmy inwestycyjnej wynikające z przypadków umyślnego przewinienia lub zaniedbania, w tym niewłaściwego świadczenia usług finansowych.

„Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego i oceny wewnętrznego ryzyka (ICARAP)” oznacza rozwiązania, strategie i procesy, o których mowa w art. 24 dyrektywy (UE) 2019/2034, które można dodatkowo podzielić na:

„Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP)” oznaczający rozwiązania, strategie i procesy służące do oceny i stałego utrzymywania poziomów, rodzajów i struktury kapitału wewnętrznego, uznawanych przez firmy inwestycyjne za adekwatne do pokrycia charakteru i poziomu ryzyka, który firmy inwestycyjne mogą stwarzać dla innych oraz na który same są lub mogłyby być narażone; oraz

„Proces oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP)” oznaczający rozwiązania, strategie i procesy służące do oceny i stałego utrzymywania poziomów, rodzajów i struktury płynnych aktywów, uznawanych przez firmy inwestycyjne za adekwatne do pokrycia charakteru i poziomu ryzyka, który firmy inwestycyjne mogą stwarzać dla innych oraz na który same są lub mogłyby być narażone.

„Ryzyko stopy procentowej” oznacza rzeczywiste lub potencjalne ryzyko, na jakie narażone są zyski i fundusze własne firmy inwestycyjnej w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych.

„Płynność śróddzienna” oznacza zdolność firmy inwestycyjnej do wykonywania wszystkich płatności w każdym momencie dnia roboczego.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2033 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 806/2014 (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 1).

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

„Ryzyko płynności śróddziennej” oznacza rzeczywiste lub potencjalne zagrożenie utraty przez firmę inwestycyjną zdolności do realizacji zobowiązań pieniężnych w każdym momencie dnia roboczego.

„Ryzyko związane z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT)” oznacza ryzyko strat wynikające z naruszenia poufności, nieprzestrzegania integralności systemów i danych, nieodpowiedniości lub niedostępności systemów i danych, lub też niezdolności do zmiany technologii informacyjnej w rozsądnym czasie i przy uwzględnieniu kosztów, w przypadku zmiany wymogów w zakresie otoczenia lub prowadzenia działalności gospodarczej (tj. sprawność).

„Wymóg makroostrożnościowy” lub „środek makroostrożnościowy” oznacza wymóg lub środek wprowadzony przez właściwy lub wyznaczony organ w celu przeciwdziałania ryzyku makroostrożnościowemu lub systemowemu.

„Organ sprawujący nadzór rynku” oznacza właściwy organ odpowiedzialny za nadzór nad przestrzeganiem przez firmy inwestycyjne przepisów dyrektywy 2014/65/UE⁶.

„Ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu” oznacza ryzyko zdefiniowane w opracowanych przez EUNB Wytycznych w sprawie czynników ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu⁷.

„Ogólna ocena SREP” oznacza aktualną ocenę ogólnej zdolności danej instytucji firmy inwestycyjnej do efektywnego działania dokonaną na podstawie oceny elementów SREP.

„Punktacja ogólnej oceny SREP” oznacza całkowite ryzyko wyrażone numerycznym wskaźnikiem, na jakie narażona jest firma inwestycyjna w kontekście jej zdolności do efektywnego działania, określonym w wyniku ogólnej oceny SREP.

„Zalecenie kapitałowe w ramach filaru II (P2G)” oznacza poziom i jakość funduszy własnych, które firma inwestycyjna ma utrzymywać ponad poziom swoich wymogów w zakresie funduszy własnych, określone zgodnie z art. 41 dyrektywy (UE) 2019/2034.

„Wymóg kapitałowy w ramach filaru II (P2R)” lub „Dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych” oznaczają dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych nałożony zgodnie z art. 40 dyrektywy (UE) 2019/2034.

„Ryzyko utraty reputacji” oznacza rzeczywiste lub potencjalne ryzyko, na jakie narażone są zyski, fundusze własne lub płynność firmy inwestycyjnej w wyniku utraty reputacji przez firmę inwestycyjną.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁷ Wytyczne EUNB w sprawie należytej staranności wobec klienta oraz czynników, które instytucje kredytowe i finansowe powinny uwzględnić przy ocenie ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanego z indywidualnymi stosunkami gospodarczymi i sporadycznymi transakcjami („Wytyczne dotyczące czynników ryzyka ML/TF”) na podstawie art. 17 i 18 ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849 (EBA/GL/2021/02)

„Apetyt na ryzyko” oznacza łączny poziom i rodzaje ryzyka, jakie firma inwestycyjna jest skłonna podejmować w ramach swojej zdolności do podejmowania ryzyka, zgodnie ze swoim modelem działalności, w celu realizacji swoich celów strategicznych.

„Punktacja ryzyka” oznacza wyrażenie liczbowe podsumowujące ocenę nadzorczą pojedynczego ryzyka w odniesieniu do kapitału, płynności i finansowania, przedstawiające prawdopodobieństwo wywarcia przez dane ryzyko istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną po uwzględnieniu zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli ryzyka oraz przed uwzględnieniem zdolności firmy inwestycyjnej do ograniczania ryzyka za pomocą dostępnych zasobów kapitałowych lub zasobów płynności.

„Ryzyka obciążające kapitał” oznaczają określone ryzyka, które w przypadku zmaterializowania się będą miały istotny wpływ z perspektywy ostrożnościowej na fundusze własne firmy inwestycyjnej w najbliższych 12 miesiącach. Obejmują one, między innymi, ryzyka określone w art. 29 i 36 dyrektywy (UE) 2019/2034.

„Ryzyka płynności i finansowania” oznaczają określone ryzyka, które w przypadku zmaterializowania się będą miały istotny wpływ z perspektywy ostrożnościowej na płynność firmy inwestycyjnej w różnych horyzontach czasowych.

„Element SREP” oznacza jeden z następujących elementów: analiza modelu biznesowego, ocena zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli ryzyka stosowanych w całej firmie inwestycyjnej, ocena ryzyk obciążających kapitał, ocena kapitału SREP, ocena ryzyka płynności i finansowania lub ocena płynności SREP.

„Nadzorcze wskaźniki referencyjne” (benchmarki) oznaczają związane z ryzykiem narzędzia ilościowe opracowane przez właściwy organ w celu szacowania funduszy własnych wymaganych na pokrycie ryzyk lub elementów ryzyk nieuwzględnionych w rozporządzeniu (UE) 2019/2033.

„Punktacja zdolności do efektywnego działania” oznacza wyrażenie liczbowe podsumowujące ocenę nadzorczą elementu SREP oraz przedstawiające zagrożenie dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania wynikające z ocenianego elementu SREP.

1.3 Wdrożenie

Data rozpoczęcia stosowania

12. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie od 19.06.2023.

13. Niniejsze wytyczne mają natychmiastowe zastosowanie do działań w ramach SREP rozpoczętych w 2023 r.

Tytuł 2 Wspólny SREP

2.1 Przegląd ram wspólnego SREP

14. Właściwe organy powinny zapewnić, aby SREP firmy inwestycyjnej obejmował następujące elementy:

- a. kategoryzację firmy inwestycyjnej i jej okresowy przegląd;
- b. monitorowanie kluczowych wskaźników;
- c. analizę modelu biznesowego;
- d. ocenę zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie;
- e. ocenę ryzyk obciążających kapitał;
- f. ocenę ryzyka płynności;
- g. ocenę adekwatności funduszy własnych firmy inwestycyjnej;
- h. ocenę adekwatności zasobów płynności firmy inwestycyjnej;
- i. ogólną ocenę SREP; oraz
- j. środki nadzorcze (oraz środki wczesnej interwencji, jeżeli są niezbędne).

2.1.1 Kategoryzacja firm inwestycyjnych

15. Właściwe organy powinny zakwalifikować każdą firmę inwestycyjną, dla której ma być przeprowadzony przegląd nadzorczy i ocena nadzorcza, o których mowa w art. 36 dyrektywy (UE) 2019/2034, do jednej z następujących kategorii:

- Kategoria 1 – firmy inwestycyjne spełniające co najmniej jedno z poniższych kryteriów:
 - i. ich całkowita wartość aktywów i ekspozycji pozabilansowych jest równa lub przekracza 1 mld EUR; lub
 - ii. ich całkowita wartość aktywów i ekspozycji pozabilansowych jest równa lub przekracza 250 mln EUR i prowadzą one działalność, o której mowa w sekcji A pkt 3 lub 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE⁸; lub
 - iii. są uznawane za istotne na podstawie oceny nadzorczej właściwego organu.

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

- Kategoria 2 – firmy inwestycyjne, których całkowita wartość aktywów i ekspozycji pozabilansowych jest niższa niż 1 mld EUR i jest równa lub przekracza 250 mln EUR oraz które nie prowadzą żadnej z działalności, o których mowa w sekcji A pkt 3 lub 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE.
 - Kategoria 3 – firmy inwestycyjne, których całkowita wartość aktywów i ekspozycji pozabilansowych jest niższa niż 250 mln EUR i które nie spełniają warunków do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033.
 - Małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033.
16. Kategoryzacja ta powinna być używana przez właściwe organy jako podstawa stosowania zasady proporcjonalności, o której mowa w sekcji 2.4, a nie jako metoda oceny jakości firmy inwestycyjnej.
17. Spośród kategorii 1–3 właściwe organy mogą w indywidualnych przypadkach zaklasyfikować firmę inwestycyjną do jednej kategorii wyżej lub niżej w wykazie, niż wynika to z kryteriów wymienionych w pkt 15. W tym celu właściwe organy powinny rozważyć takie aspekty jak skala i złożoność operacji, skala działalności handlowej, kwota przechowywanych środków pieniężnych klientów, profil ryzyka firmy inwestycyjnej oraz wszelkie inne istotne aspekty. W przypadku takiej reklasyfikacji właściwe organy powinny dążyć do zapewnienia wystarczającej jednorodności i porównywalności firm inwestycyjnych tej samej kategorii.
18. Przypisując firmy do poszczególnych kategorii, właściwe organy powinny opierać się na danych uzyskanych w ramach sprawozdawczości nadzorczej i informacjach pochodzących ze wstępnej analizy modelu biznesowego (zob. sekcja 4.2). Kategoryzacja powinna być poddawana przeglądowi co roku lub w przypadku znaczącej zmiany działalności. Jeśli dojdzie do zmiany kategorii firmy inwestycyjnej, przy określaniu terminu kolejnej oceny elementów SREP należy wziąć pod uwagę ostatni rok pełnego zakończonego cyklu SREP.

2.1.2 Ciągła ocena ryzyka

19. Właściwe organy powinny na bieżąco oceniać ryzyka, na jakie narażone jest lub może być firma inwestycyjna, za pomocą takich działań jak:
- a. monitorowanie kluczowych wskaźników, zgodnie z tytułem 3;
 - b. analiza modelu biznesowego, zgodnie z tytułem 4;
 - c. ocena zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej, zgodnie z tytułem 5;
 - d. ocena ryzyk obciążających kapitał, zgodnie z tytułem 6; oraz
 - e. ocena ryzyka płynności, zgodnie z tytułem 8.

20. Oceny powinny być przeprowadzane z zachowaniem kryteriów proporcjonalności określonych w sekcji 2.4. Oceny powinny być poddawane przeglądowi w przypadku pojawienia się nowych informacji.
21. Właściwe organy powinny zapewnić, aby wyniki wyżej określonych ocen:
- były jasno udokumentowane za pomocą podsumowania ustaleń;
 - były wyrażone w postaci punktacji przypisywanej zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi zawartymi w odpowiednim tytule niniejszych wytycznych poświęconym danemu elementowi;
 - były pomocne w ocenie innych elementów lub skłaniały do szczegółowego zbadania niespójności między ocenami tych elementów;
 - stanowiły część ogólnej oceny i punktacji SREP; oraz
 - skutkowały, w stosownych przypadkach, wprowadzeniem środków nadzorczych i służyły jako podstawa podejmowania decyzji co do zakresu tych środków.

2.1.3 Okresowa ocena adekwatności kapitałowej i płynności

22. Właściwe organy powinny przeprowadzać okresowy przegląd adekwatności funduszy własnych i płynności danej firmy inwestycyjnej w celu zapewnienia prawidłowego pokrycia ryzyk, na jakie narażona jest lub może być firma inwestycyjna, z wykorzystaniem następujących ocen:
- oceny kapitału w ramach SREP, zgodnie z tytułem 7; oraz
 - oceny płynności w ramach SREP, zgodnie z tytułem 9.
23. Właściwe organy powinny przeprowadzać oceny okresowe z uwzględnieniem minimalnych kryteriów zaangażowania i proporcjonalności określonych w sekcji 2.4. Właściwe organy mogą przeprowadzać oceny częściowej. Właściwe organy powinny dokonywać przeglądu oceny w świetle istotnych nowych ustaleń poczynionych w ramach oceny ryzyka, o ile stwierdzą, że ustalenia te mogą mieć istotny wpływ na fundusze własne lub zasoby płynności firmy inwestycyjnej.
24. Właściwe organy powinny zapewnić, aby wyniki ocen:
- były jasno udokumentowane za pomocą podsumowania;
 - znalazły odzwierciedlenie w punktacji przypisywanej adekwatności kapitałowej i adekwatności płynności firmy inwestycyjnej, zgodnie z wytycznymi zawartymi w odpowiednim tytule poświęconym odpowiedniemu elementowi;
 - stanowiły część ogólnej oceny i punktacji SREP; oraz
 - uwzględniały wymóg nadzorczy dotyczący posiadania przez firmę inwestycyjną odpowiednio funduszy własnych lub zasobów płynności na poziomie powyżej minimalnych wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/2033 i informowały o nim.

2.1.4 Ogólna ocena SREP

25. Właściwe organy powinny na bieżąco oceniać profil ryzyka firmy inwestycyjnej oraz jej zdolność do efektywnego działania za pomocą ogólnej oceny SREP, zgodnie z tytułem 10. Za pomocą ogólnej oceny SREP właściwe organy powinny ustalać prawdopodobieństwo, z jakim ryzyka mogą doprowadzić do upadłości firmy inwestycyjnej, zważywszy na adekwatność jej funduszy własnych i zasobów płynności, zarządzanie wewnętrzne, mechanizmy kontroli lub model biznesowy bądź strategię biznesową, a następnie, w razie potrzeby, powinny zdecydować o potrzebie zastosowania środków wczesnej interwencji i stwierdzić, czy firma inwestycyjna może zostać uznana za znajdującą się na progu upadłości lub zagrożoną upadłością.
26. Ocena powinna być poddawana ciągłemu przeglądowi w świetle ustaleń ocen ryzyka lub wyniku oceny kapitału w ramach SREP i oceny płynności w ramach SREP.
27. Właściwe organy powinny zapewnić, aby wyniki oceny:
 - a. znalazły odzwierciedlenie w punktacji przypisywanej w ocenie ogólnej zdolności do efektywnego działania firmy inwestycyjnej, zgodnie z wytycznymi zawartymi w tytule 10;
 - b. zostały jasno udokumentowane w podsumowaniu ogólnej oceny SREP, które obejmuje nadane oceny SREP (ogólną i poszczególnych elementów) i wszelkie ustalenia nadzorcze poczynione od czasu ostatniej oceny; oraz
 - c. stanowiły podstawę do ustalenia przez organ nadzoru, czy firmę inwestycyjną można uznać za „znajdującą się na progu upadłości lub zagrożoną upadłością”; w przypadku firm inwestycyjnych podlegających dyrektywie 2014/59/UE takie ustalenie należy poczynić zgodnie z art. 32 tej dyrektywy, uwzględniając również wytyczne EUNB w sprawie „upadłości lub zagrożenia upadłością”⁹.

2.1.5 Komunikowanie się z firmami inwestycyjnymi, stosowanie środków nadzorczych i informowanie o ustaleniach

28. Z zastrzeżeniem zasad minimalnego zaangażowania, o których mowa w sekcji 2.4, w celu dokonania oceny poszczególnych elementów SREP w zakresie określonym w odpowiednich tytułach niniejszych wytycznych właściwe organy powinny komunikować się z firmami inwestycyjnymi.
29. Na podstawie ogólnej oceny SREP i ocen indywidualnych elementów badanych w ramach SREP właściwe organy powinny wprowadzić środki nadzorcze przewidziane w tytule 10.
30. Jeżeli ustalenia dokonane w ramach monitorowania kluczowych wskaźników, oceny elementów SREP lub innych działań w zakresie nadzoru wymagają zastosowania środków nadzorczych w celu natychmiastowego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, właściwe organy nie powinny zwlekać do czasu zakończenia oceny wszystkich elementów SREP i

⁹ Wytyczne EUNB dotyczące interpretacji różnych okoliczności, w których instytucja jest uznawana za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością na mocy art. 32 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE (EBA/GL/2015/07)

aktualizacji ogólnej oceny SREP, lecz zdecydować o zastosowaniu środków niezbędnych do zaradzenia zaistniałej sytuacji, a następnie zaktualizować ogólną ocenę SREP.

31. Jak wskazano w sekcji 2.4, właściwe organy powinny również komunikować się, opierając się na wynikach ogólnej oceny SREP, wraz z powiązаныmi środkami nadzorczymi, oraz poinformować firmę inwestycyjną na koniec procesu o wymogach dotyczących kapitału i płynności oraz środkach nadzorczych, z którymi powinna zapewnić zgodność.

2.2 Punktacja w ramach SREP

32. Właściwe organy powinny przypisać punktację ryzyka i zdolności do efektywnego działania, aby podsumować wyniki oceny różnych kategorii ryzyka i elementów w ramach SREP.
33. Oceniając poszczególne kategorie ryzyka i elementy SREP, właściwe organy powinny stosować punktację w następującej skali: 1 (ryzyko niskie), 2 (ryzyko średnio niskie), 3 (ryzyko średnio wysokie) i 4 (ryzyko wysokie), która odzwierciedla opinię nadzorczą przyjętą na podstawie odpowiednich tabel punktacyjnych zawartych w stosownych tytułach poświęconych poszczególnym elementom badanym w ramach SREP. Właściwe organy powinny kierować się odpowiednimi „czynnikami” wymienionymi we wspomnianych tabelach jako wskazówkami pomocnymi w ocenie organów nadzoru (przy czym nie jest konieczne występowanie wszystkich „czynników” przypisywanych punktacji „1”, by dana firma inwestycyjna uzyskała wynik „1”), bądź też dopracować je lub stosować dodatkowe względy. Właściwe organy powinny przyznawać punktację „4” jako najniższą możliwą ocenę (tj. nawet jeżeli sytuacja firmy inwestycyjnej jest gorsza, niż wynikałoby z analizy „czynników” wyszczególnionych w ramach punktacji „4”).
34. Stosując wytyczne, właściwe organy mogą wprowadzić bardziej szczegółową punktację do celów wewnętrznych, np. planowania zasobów, pod warunkiem przestrzegania ogólnych ram oceny określonych w niniejszych wytycznych.
35. Właściwe organy powinny zapewnić regularny przegląd wszystkich punktacji, co najmniej z częstotliwością określoną w sekcji 2.4, i bez nieuzasadnionej zwłoki – w przypadku istotnych nowych ustaleń lub zdarzeń.

2.2.1 Punktacje ryzyka

36. Właściwe organy powinny przyznawać punktację ryzyka poszczególnym rodzajom ryzyka obciążającym kapitał zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 6 oraz punktację w odniesieniu do ryzyka płynności i ryzyka finansowania zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 8. Tego rodzaju punktacja wskazuje na prawdopodobieństwo, że dane ryzyko wywrze istotny wpływ z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, po rozważeniu jakości mechanizmów kontroli ryzyka w celu złagodzenia skutków (tj. ryzyka rezydualnego), ale przed uwzględnieniem zdolności firmy inwestycyjnej do ograniczenia ryzyka za pomocą dostępnych zasobów kapitałowych lub zasobów płynności.

37. Właściwe organy powinny zasadniczo przyznawać punktację ryzyka na podstawie ryzyka nieodłącznego, przy czym powinny również brać pod uwagę czynniki istotne z perspektywy zarządzania ryzykiem oraz mechanizmów kontroli ryzyka. W szczególności fakt, że adekwatność zarządzania i mechanizmów kontroli może zmniejszać – lub w niektórych przypadkach zwiększać – ryzyko istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej (tj. czynniki związane z ryzykiem nieodłącznym mogą prowadzić do niedoszacowania lub przeszacowania poziomu ryzyka w zależności od adekwatności zarządzania i mechanizmów kontroli).
38. Wdrażając niniejsze wytyczne, właściwe organy mogą oceniać poziomy ryzyka nieodłącznego oraz jakość zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli oddzielnie (w związku z którą uzyskiwane będą punktacja cząstkowa i końcowa) lub łącznie (i uzyskać w ten sposób wyłącznie punktację końcową). Właściwe organy mogą również wprowadzić metody agregacji w celu agregowania poszczególnych rodzajów ryzyka obciążających kapitał oraz wyników w zakresie płynności i finansowania.

2.2.2 Punktacja zdolności do efektywnego działania

39. Właściwe organy powinny oddzielnie przyznawać punktację w celu podsumowania poziomu ryzyka dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania na podstawie wyników oceny czterech elementów SREP:
 - a. modelu biznesowego i strategii działania, zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 4;
 - b. zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie, zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 5;
 - c. adekwatności kapitałowej, zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 7; oraz
 - d. adekwatności płynności, zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 9.
40. W przypadku adekwatności kapitałowej i adekwatności płynności punktacja ta stanowi opinię organów nadzoru dotyczącą zdolności zasobów kapitałowych i zasobów płynności firmy inwestycyjnej do ograniczenia/pokrycia poszczególnych rodzajów ryzyka obciążającego kapitał i ryzyka płynności, zgodnie z tytułem 6 i 8.
41. Właściwe organy powinny również przypisać punktację ogólną oceny SREP zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 10. Wynik ten powinien być przyznawany na podstawie oceny organu nadzoru i powinien odzwierciedlać opinię organu nadzoru na temat ogólnej zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.
42. Właściwe organy powinny zapewnić, aby ocena punktowa modelu biznesowego, zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli, adekwatności kapitałowej, adekwatności płynności i punktacja ogólnej oceny SREP umożliwiła:
 - a. określenie prawdopodobieństwa konieczności wprowadzenia środków nadzorczych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zgodnie z kryteriami określonymi w tytule 10;

- b. funkcjonowanie jako kryterium warunkujące podjęcie decyzji o zastosowaniu, w stosownych przypadkach, środków wczesnej interwencji zgodnie z Wytycznymi EUNB w sprawie kryteriów warunkujących zastosowanie środków wczesnej interwencji; oraz
 - c. pomoc w ustalaniu priorytetów, planowaniu zasobów nadzorczych i wyznaczeniu głównych zadań.
43. Właściwe organy powinny zapewnić, aby punktacja ogólna oceny SREP przypisana na podstawie zbiorczej opinii dotyczącej zagrożeń wynikających z elementów SREP stanowiła określenie ogólnej zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania, w tym tego, czy firma inwestycyjna „znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością”.
44. W przypadku gdy wynik ogólnej oceny SREP sugeruje, że daną firmę inwestycyjną można uznać za „znajdącą się na progu upadłości lub zagrożoną upadłością”, właściwe organy powinny przyznać ocenę „F” i, w stosownych przypadkach, zastosować proces konsultacji z organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, o którym mowa w art. 32 dyrektywy 2014/59/UE.

2.3 Rozwiązania organizacyjne

45. Właściwe organy powinny zapewnić, aby na potrzeby przeprowadzenia SREP ich rozwiązania organizacyjne obejmowały co najmniej:
- a. opis ról i obowiązków pracowników ds. nadzoru w zakresie przeprowadzenia SREP, a także odpowiedniej podległości służbowej, zarówno w sytuacjach zwykłych, jak i nadzwyczajnych;
 - b. rozwiązania w zakresie współpracy z innymi właściwymi organami nadzoru w celu uzyskania ich opinii i odpowiedniego wkładu w konkretne kwestie, które mogą mieć wpływ na ustalenia lub wyniki SREP, aby uniknąć powielania pracy oraz zapewnić spójność oceny i powiązanych środków nadzorczych;
 - c. procedury dokumentowania i rejestrowania ustaleń oraz opinii nadzorczych;
 - d. rozwiązania w zakresie zatwierdzania ustaleń i punktacji, a także procedury przekazywania spraw na wyższy poziom kompetencji w przypadku rozbieżności zdań wewnątrz właściwego organu, zarówno w sytuacjach zwykłych, jak i nadzwyczajnych;
 - e. rozwiązania w zakresie organizowania komunikacji z firmą inwestycyjną, według zasad minimalnego zaangażowania określonych w sekcji 2.4, dla potrzeb badania poszczególnych elementów SREP; oraz
 - f. rozwiązania w zakresie konsultacji z firmą inwestycyjną i informowania jej o wynikach SREP.

46. Definiując rozwiązania w zakresie komunikacji z firmami inwestycyjnymi, właściwe organy powinny również rozważyć konsekwencje przekazania informacji dotyczących nadanych ocen punktowych firmom inwestycyjnym w kontekście ich obowiązków w zakresie ujawniania informacji zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) nr 596/2014¹⁰ i dyrektyw 2014/57/UE¹¹ i 2004/109/WE¹².

2.4 Proporcjonalność i zaangażowanie nadzorcze

47. Właściwe organy powinny stosować zasadę proporcjonalności w odniesieniu do zakresu, częstotliwości i intensywności kontaktów (zaangażowania) i komunikacji z firmą inwestycyjną w ramach nadzoru, a także oczekiwań nadzorczych dotyczących standardów, jakie w tym względzie powinna spełniać firma inwestycyjna – stosownie do kategorii firmy inwestycyjnej określonej w tabeli 2 poniżej.
48. Jeżeli chodzi o proporcjonalność częstotliwości kontaktów nadzorczych, planując działania w zakresie SREP, właściwe organy powinny stosować zasady dotyczące minimalnego poziomu zaangażowania określone w kolejnych podrozdziałach i w tabeli 2.
49. Jeżeli właściwe organy uznają, że firmy inwestycyjne mają podobny profil ryzyka, organy te mogą przeprowadzić badanie i ocenę nadzorczą danego zagadnienia w odniesieniu do wielu firm inwestycyjnych w ramach jednego badania (w szczególności można przeprowadzić analizę modelu biznesowego obejmującą wszystkie małe firmy inwestycyjne, które otrzymują i przekazują zlecenia dotyczące niewielkiej liczby klas aktywów, o ile istnieje prawdopodobieństwo identyfikacji tych samych problemów ze zdolnością do efektywnego działania u wszystkich tych firm inwestycyjnych). Właściwe organy mogą również stosować dostosowane metody przeprowadzania SREP w odniesieniu do firm inwestycyjnych o podobnych profilach ryzyka.
50. W przypadku firm inwestycyjnych, które w ramach ogólnej oceny SREP uzyskały wynik 4 oraz, jeżeli jest to konieczne, w przypadku firm inwestycyjnych, które w ramach ogólnej oceny SREP uzyskały wynik 3, na podstawie ustaleń z poprzednich ocen elementów SREP, właściwe organy powinny określić dodatkowy poziom zaangażowania, w ramach którego należy wymagać (przynajmniej tymczasowo) szerszych zasobów nadzorczych i większej częstotliwości oceny, niezależnie od kategorii firmy inwestycyjnej. Uwzględniając minimalną częstotliwość oceny wszystkich elementów SREP określoną w kolejnych podrozdziałach i w tabeli 2, częstsze dokonywanie oceny może dotyczyć konkretnych elementów SREP, na które należy zwrócić szczególną uwagę ze względu na wyższe ryzyko, lub pełnej oceny SREP.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1).

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 179).

¹² Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

51. Niezależnie od czasu, jaki upłynął od ostatniego SREP, właściwe organy powinny przeprowadzić nową ocenę, jeśli wystąpiła co najmniej jedna z poniższych sytuacji:
- w trakcie monitorowania kluczowych wskaźników obserwuje się znaczącą zmianę w porównaniu z datą referencyjną ostatniej oceny wszystkich elementów SREP;
 - istnieją negatywne informacje publiczne na temat firmy inwestycyjnej wskazujące na potencjalne znaczące ryzyko (w kontekście ryzyka utraty reputacji, ryzyka postępowania, bezpieczeństwa informatycznego);
 - właściwe organy mają inne powody, by sądzić, że model biznesowy lub profil ryzyka firmy inwestycyjnej uległy znacznej zmianie od daty referencyjnej ostatniej oceny wszystkich elementów SREP.
52. Planując działania SREP, właściwe organy powinny w szczególności zadbać o koordynację z innymi stronami zaangażowanymi bezpośrednio lub pośrednio w proces oceny, zwłaszcza gdy niezbędne jest pozyskanie informacji od firmy inwestycyjnej lub innych właściwych organów zaangażowanych w nadzór nad grupami transgranicznymi określonymi w tytule 11).
53. W celu zapewnienia proporcjonalności, przeprowadzając SREP zgodnie z niniejszymi wytycznymi, właściwe organy powinny przyjmować, że różne elementy, aspekty metodyczne i komponenty oceny określone w tytułach 4, 5, 6 i 8 nie są tak samo istotne w przypadku wszystkich firm inwestycyjnych. Właściwe organy powinny, w stosownych przypadkach, stosować różny poziom szczegółowości oceny w zależności od kategorii, do której przypisano firmę inwestycyjną, a także jej wielkości i modelu biznesowego firmy inwestycyjnej, a także charakteru, skali i złożoności jej działalności.
54. Na koniec każdej oceny wszystkich elementów SREP właściwe organy mogą poinformować firmę inwestycyjną o wyniku ogólnej oceny SREP i powinny przedstawić:
- stanowisko w odniesieniu do ilości i struktury funduszy własnych, które firma inwestycyjna ma obowiązek utrzymywać ponad wymogi określone w części drugiej, trzeciej i czwartej rozporządzenia (UE) 2019/2033 zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034;
 - stanowisko w odniesieniu do ilości i struktury funduszy własnych, które firma inwestycyjna powinna posiadać, zgodnie z wytycznymi wyznaczonymi na podstawie art. 41 dyrektywy (UE) 2019/2034;
 - stanowisko w odniesieniu do poziomu płynności i wszelkich szczególnych wymogach dotyczących płynności określonych przez właściwe organy zgodnie z art. 42 dyrektywy (UE) 2019/2034;
 - informacje na temat innych środków nadzorczych, które zamierza zastosować właściwy organ.

2.4.1 Firmy inwestycyjne kategorii 1

55. Aby zapewnić odpowiednią częstotliwość działań nadzorczych związanych z SREP dla firm inwestycyjnych kategorii 1, właściwe organy powinny:

- a. monitorować kluczowe wskaźniki raz na kwartał;
- b. aktualizować oceny wszystkich poszczególnych elementów SREP co najmniej co dwa lata;
- c. stale komunikować się z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla firmy inwestycyjnej.

2.4.2 Firmy inwestycyjne kategorii 2

56. Aby zapewnić odpowiednią częstotliwość działań nadzorczych związanych z SREP dla firm inwestycyjnych kategorii 2, właściwe organy powinny:

- a. monitorować kluczowe wskaźniki raz na kwartał;
- b. aktualizować oceny wszystkich poszczególnych elementów SREP co najmniej co trzy lata;
- c. kontaktować się z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla firmy inwestycyjnej przynajmniej z taką samą częstotliwością jak w przypadku oceny wszystkich elementów SREP.

2.4.3 Firmy inwestycyjne kategorii 3

57. Aby zapewnić odpowiednią częstotliwość działań nadzorczych związanych z SREP dla firm inwestycyjnych kategorii 3, właściwe organy powinny:

- a. monitorować kluczowe wskaźniki raz na kwartał;
- b. przeprowadzać ocenę wszystkich elementów SREP, jeśli pojawią się nowe istotne informacje na temat ryzyka, dostosowując zakres i szczegółowość przeglądu do konkretnego profilu ryzyka danej firmy inwestycyjnej;
- c. kontaktować się z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla firmy inwestycyjnej przynajmniej z taką samą częstotliwością jak w przypadku oceny wszystkich elementów SREP.

W razie potrzeby właściwe organy mogą określić regularne minimalne częstotliwości oceny wszystkich elementów SREP dla wszystkich lub części firm inwestycyjnych kategorii 3.

2.4.4 Małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne

58. W przypadku małych i niepowiązanych wzajemnie firm inwestycyjnych spełniających kryteria określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033 właściwe organy powinny:

- a. monitorować kluczowe wskaźniki co najmniej raz w roku;
- b. przeprowadzać ocenę wszystkich elementów SREP, jeśli pojawią się nowe istotne informacje na temat ryzyka, dostosowując zakres i szczegółowość przeglądu do konkretnego profilu ryzyka danej firmy inwestycyjnej;

- c. mieć kontakt i komunikować się z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla firmy inwestycyjnej, jeśli uznaje się to za konieczne, a w szczególności w kontekście oceny elementów SREP, gdy jest ona przeprowadzana.

Tabela 2. Stosowanie SREP w odniesieniu do różnych kategorii firm inwestycyjnych

Kategoria	Monitorowanie kluczowych wskaźników	Ocena wszystkich elementów SREP	Minimalny poziom zaangażowania/kontaktów
1	Raz na kwartał	2 lata	Stała komunikacja z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla.
2	Raz na kwartał	3 lata	Kontakt z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla w przypadku gdy jest to uzasadnione, co najmniej z taką częstotliwością z jaką odbywają się oceny SREP.
3	Raz na kwartał	W przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających przeprowadzenie oceny (z uwzględnieniem dostosowania zakresu i stopnia szczegółowości przeglądu do profilu ryzyka firmy inwestycyjnej)	Kontakt z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla w przypadku gdy jest to uzasadnione, co najmniej z taką częstotliwością z jaką odbywają się oceny SREP.
Małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033	Raz na rok	W przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających przeprowadzenie oceny (z uwzględnieniem dostosowania zakresu i stopnia szczegółowości przeglądu do profilu ryzyka firmy inwestycyjnej)	Kontakt z organem zarządzającym i kadrą kierowniczą wyższego szczebla w przypadku gdy jest to uzasadnione, co najmniej z taką częstotliwością z jaką odbywają się oceny SREP.

Tytuł 3 Monitorowanie kluczowych wskaźników

59. Właściwe organy powinny prowadzić regularne monitorowanie kluczowych wskaźników finansowych i niefinansowych w celu śledzenia zmian kondycji finansowej i profili ryzyka firm inwestycyjnych. Właściwe organy powinny ponadto wykorzystywać monitorowanie do identyfikowania potrzeby aktualizacji oceny elementów SREP w przypadku pojawienia się nowych istotnych informacji uzyskanych poza planowanymi działaniami nadzorczymi. W przypadku ujawnienia w ramach monitorowania istotnej zmiany profilu ryzyka firmy inwestycyjnej lub anomalii wskaźników właściwe organy powinny zbadać ich przyczyny, a w stosownych przypadkach dokonać przeglądu oceny danego elementu SREP w świetle nowych informacji.
60. Właściwe organy powinny monitorować kluczowe wskaźniki finansowe w sposób dostosowany do częstotliwości składania sprawozdań przez firmę inwestycyjną. Monitorowanie wskaźników niefinansowych powinno być dostosowane do charakteru i zmienności konkretnego wskaźnika niefinansowego, przy czym należy je przeprowadzać co najmniej raz w roku.
61. Właściwe organy powinny ustanowić systemy i schematy monitorowania umożliwiające identyfikację istotnych zmian i anomalii kształtowania się wskaźników oraz powinny, w stosownych przypadkach, wyznaczyć odpowiednie progi. Właściwe organy powinny również zapewnić badanie wszelkich anomalii i istotnych zmian objętych monitorowaniem w zakresie wszystkich istotnych wskaźników (lub kombinacji wskaźników). Właściwe organy powinny za pomocą tych wskaźników ustalić przyczynę i ocenić istotność potencjalnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną oraz ewentualne konsekwencje dla kategoryzacji firmy.
62. Właściwe organy powinny dostosować zestaw wskaźników i ich progów do specyfiki poszczególnych firm inwestycyjnych lub grup firm inwestycyjnych o podobnych cechach (grupy rówieśniczej). Zestaw wskaźników, schematów monitorowania i progów powinny odzwierciedlać wielkość, złożoność, model biznesowy i profil ryzyka firmy inwestycyjnej i powinny uwzględniać obszary geograficzne, sektory i rynki działalności firmy inwestycyjnej.
63. Właściwe organy powinny określić wskaźniki, które będą śledzone w ramach regularnego monitorowania, w szczególności na podstawie danych pozyskiwanych w ramach regularnej sprawozdawczości nadzorczej i z użyciem definicji zawartych we wspólnych standardach sprawozdawczości.
64. Zestaw ustalonych wskaźników oraz wyniki monitorowania kluczowych wskaźników powinny również zostać wykorzystane przy ocenie ryzyka obciążającego kapitał oraz ryzyka płynności w ramach poszczególnych elementów SREP.
65. Wskaźniki używane do monitorowania powinny obejmować co najmniej następujące wskaźniki specyficzne dla danej firmy:

- a. wskaźniki finansowe i niefinansowe dotyczące kategorii ryzyka objętych niniejszymi wytycznymi, mające zastosowanie do określonej kategorii firmy inwestycyjnej (zob. tytuły 6 i 8);
 - b. wszystkie współczynniki wynikające ze stosowania rozporządzenia (UE) 2019/2033 oraz z prawa krajowego wdrażającego dyrektywę (UE) 2019/2034;
 - c. w stosownych przypadkach wymogi minimalne w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, o których mowa w dyrektywie 2014/59/UE;
 - d. w stosownych przypadkach wskaźniki użyte w planach naprawy przygotowanych przez firmę.
66. Właściwe organy powinny uwzględnić wskaźniki niefinansowe, takie jak na przykład zakres zezwolenia, liczba pracowników, liczba skarg lub inne istotne wskaźniki niefinansowe, a także mogą określić dodatkowe wskaźniki, które uznają za stosowne.
67. Oprócz wskaźników dostosowanych do firmy właściwe organy powinny w stosownych przypadkach uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne istotne w obszarach geograficznych, sektorach i na rynkach, na których firma inwestycyjna prowadzi działalność.
68. Właściwe organy powinny również rozważyć uzupełnienie regularnego monitorowania kluczowych wskaźników finansowych i niefinansowych wykorzystując niezależne badania i analizy rynkowe, jeżeli są one dostępne.

Tytuł 4 Analiza modelu biznesowego

4.1 Uwagi ogólne

69. W niniejszym tytule określono kryteria oceny modelu biznesowego i strategii biznesowej firmy inwestycyjnej. Właściwe organy powinny dokonywać niniejszej oceny w odniesieniu do firmy inwestycyjnej na tym samym poziomie, co ogólną ocenę SREP, przy czym mogą jej również dokonywać w odniesieniu do konkretnego działania na poziomie linii biznesowych, bądź też w ujęciu tematycznym.
70. Nie zwalniając organu zarządzającego firmy inwestycyjnej z obowiązku prowadzenia i organizacji działalności, ani nie wskazując konkretnego preferowanego modelu biznesowego, właściwe organy powinny prowadzić analizę modelu biznesowego w celu oceny ryzyk biznesowych i strategicznych oraz określenia:
- a. wykonalności modelu biznesowego firmy inwestycyjnej rozumianej jako jego zdolność do generowania akceptowalnych stóp zwrotu w najbliższych 12 miesiącach; oraz
 - b. realności strategii firmy inwestycyjnej w perspektywie co najmniej 3 lat.
71. Właściwe organy powinny używać wyniku analizy modelu biznesowego jako pomocy w ocenie wszystkich pozostałych elementów SREP. Właściwe organy mogą oceniać poszczególne aspekty analizy modelu biznesowego, w szczególności ilościową ocenę modelu biznesowego, w ramach oceny pozostałych elementów SREP.
72. Właściwe organy powinny również wykorzystywać analizę modelu biznesowego jako pomoc w identyfikacji głównych zagrożeń, które mogą mieć istotny wpływ na firmę inwestycyjną lub doprowadzić do jej upadłości w przyszłości.
73. Właściwe organy powinny również wykorzystywać analizę modelu biznesowego do oceny skutków ostrożnościowych znanych im ryzyk prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanych z modelem biznesowym firmy inwestycyjnej. W tym względzie właściwe organy powinny wykorzystywać informacje otrzymane od organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w szczególności ich oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz wszelkie ustalenia dotyczące istotnych niedociągnięć w przeprowadzanych przez firmę inwestycyjną mechanizmach kontrolnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, aby uzupełnić swoje ustalenia wynikające z bieżącego nadzoru oraz ocenić, czy budzą one obawy ostrożnościowe związane z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Jeżeli ocena wskazuje, że model biznesowy firmy inwestycyjnej budzi obawy ostrożnościowe związane z ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, właściwe organy powinny podzielić się wynikami oceny ostrożnościowej modelu biznesowego z organami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

74. Właściwe organy powinny poczynić następujące działania w ramach analizy modelu biznesowego w sposób proporcjonalny, tj. dostosowując poziom szczegółowości analizy do konkretnej sytuacji firmy inwestycyjnej, postrzeganego ryzyka, a także skali i złożoności jej działalności:
- a. ocenę wstępną;
 - b. określenie obszarów szczególnego zainteresowania;
 - c. ocenę otoczenia biznesowego;
 - d. analizę ilościową bieżącego modelu biznesowego;
 - e. analizę jakościową bieżącego modelu biznesowego;
 - f. analizę perspektywicznej strategii (w tym planowanych zmian modelu biznesowego);
 - g. ocenę wykonalności modelu biznesowego w najbliższych 12 miesiącach;
 - h. ocenę realności strategii;
 - i. identyfikację najpoważniejszych zagrożeń, na które jest narażony lub może być narażony model biznesowy i strategia firmy inwestycyjnej; oraz
 - j. podsumowanie ustaleń i nadanie oceny punktowej.
75. W przypadku firm inwestycyjnych kategorii 3, dla których skala i złożoność działalności firmy inwestycyjnej są niższe, właściwe organy mogą przeprowadzić analizę modelu biznesowego i przypisać odpowiednią punktację w sposób uproszczony. Powinny one wówczas przynajmniej ocenić wykonalność modelu biznesowego i realność strategii firmy inwestycyjnej, biorąc pod uwagę jej otoczenie biznesowe, a także określić najpoważniejsze zagrożenia. W odniesieniu do firm inwestycyjnych kategorii 3 właściwe organy powinny w poszczególnych przypadkach decydować, czy i w jakiej formie przeprowadzić analizę ich modelu biznesowego, jednak powinny co najmniej sformułować kompleksową opinię na temat tego, w jaki sposób takie firmy inwestycyjne generują zyski, oraz określić zagrożenia, na które są narażone, a które mogą wpłynąć na ich zdolność do generowania tych zysków.
76. Przeprowadzając analizę modelu biznesowego, właściwe organy mogą korzystać z następujących źródeł informacji o charakterze ilościowym i jakościowym, o ile są one dostępne:
- a. jeśli są wystarczające wiarygodne – planów strategicznych (lub planu strategicznego) firmy inwestycyjnej obejmujących prognozy na rok bieżący i długoterminowe, a także założenia ekonomiczne stanowiące podstawę dla tych prognoz;
 - b. sprawozdawczości finansowej (np. rachunku zysków i strat, bilansu);
 - c. sprawozdawczości regulacyjnej;

- d. sprawozdawczości wewnętrznej (informacji zarządczych, planowania kapitałowego, sprawozdawczości w zakresie płynności, wewnętrznych sprawozdań dotyczących ryzyka);
- e. w stosownych przypadkach, planów naprawy oraz planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;;
- f. sprawozdań stron trzecich, w tym sprawozdań z audytu, raportów analityków rynków kapitałowych/kredytowych); oraz
- g. innych istotnych badań/ankiet przeprowadzanych przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), organy i instytucje ds. ryzyka makroostrożnościowego oraz instytucje europejskie.

4.2 Ocena wstępna

77. Właściwe organy powinny przeanalizować podstawowy zakres i obszar geograficzny działalności firmy inwestycyjnej oraz jej pozycje rynkowe, by uzyskać informacje – na najwyższym poziomie konsolidacji w danej jurysdykcji – dotyczące:

- a. najważniejszych krajów, w których firma prowadzi działalność;
- b. najważniejszych jednostek zależnych/oddziałów firmy;
- c. głównych rodzajów działalności oraz, w stosownych przypadkach, linii biznesowych lub linii produktowych.

78. W tym celu właściwe organy powinny uwzględnić szereg istotnych mierników na dzień oceny i ich zmiany w czasie. Wśród analizowanych mierników powinny się znaleźć:

- a. udział w przychodach/kosztach ogółem;
- b. udział w aktywach;
- c. wkład w wymogi w zakresie funduszy własnych; oraz
- d. pozycja rynkowa.

79. Właściwe organy powinny wykorzystać ocenę wstępną:

- a. do określenia istotności obszarów działalności: właściwe organy powinny określić, które obszary geograficzne, jednostki zależne/oddziały, rodzaje działalności oraz, w stosownych przypadkach, linie biznesowe lub linie produktowe są najbardziej istotne w oparciu o zysk brutto (zwłaszcza na podstawie rachunku zysków i strat), ryzyko (w tym współczynniki K lub inne miary ryzyka) lub priorytety organizacyjne. Właściwe organy powinny wykorzystywać te informacje jako podstawę określenia zakresu analizy modelu biznesowego (omówionego szczegółowo w sekcji 4.3);
- b. do określenia grupy rówieśniczej: właściwe organy mogą określić (i) odpowiednią grupę rówieśniczą dla firmy inwestycyjnej na podstawie jej struktury i działalności; (ii) na potrzeby przeprowadzenia analizy modelu biznesowego – grupę rówieśniczą

w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi w ramach konkurencyjnych linii produkcyjnych/biznesowych ukierunkowanych na to samo źródło zysków lub tych samych klientów;

- c. do wspierania stosowania zasady proporcjonalności: właściwe organy mogą wykorzystać wyniki oceny wstępnej do pomocy w określeniu odpowiedniego poziomu szczegółowości oceny.

4.3 Określenie obszarów szczególnego zainteresowania analizy modelu biznesowego

80. Właściwe organy powinny określić główny przedmiot zainteresowania analizy modelu biznesowego. Powinny skupić swoją uwagę na tych liniach biznesowych, które są najważniejsze pod względem zdolności do efektywnego działania lub przyszłej efektywności bieżącego modelu biznesowego lub w największym stopniu narażają firmę inwestycyjną na istniejące lub nowe zagrożenia. Właściwe organy mogą uwzględnić:

- a. istotność obszarów działalności – czy określone obszary działalności są bardziej istotne pod względem generowania zysków (lub strat) lub przepływów środków pieniężnych;
- b. wcześniejsze ustalenia nadzorcze – czy ustalenia dotyczące innych elementów SREP mogą dostarczyć wskazówek dotyczących linii biznesowych wymagających dalszego zbadania, uwzględniając ustalenia organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- c. ustalenia i wyniki sprawozdań z audytów wewnętrznych lub zewnętrznych – czy komórka ds. audytu stwierdziła określone problemy związane ze stabilnością lub zdolnością do efektywnego działania w ramach danych linii biznesowych;
- d. znaczenie planów strategicznych – czy są linie biznesowe, w zakresie których firma inwestycyjna ma zamiar znacznie rozwinąć lub ograniczyć działalność;
- e. zaobserwowane zmiany w modelu biznesowym – czy zaobserwowano faktyczne zmiany w modelu biznesowym, które nastąpiły bez zgłoszenia przez firmę inwestycyjną jakichkolwiek planowanych zmian lub wydania nowych planów strategicznych oraz czy zmiany modelu biznesowego mogą narazić firmę inwestycyjną na zwiększone ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu; oraz
- f. porównanie do grupy rówieśniczej – czy w ramach danej linii biznesowej odnotowano nietypowe wyniki (linia stanowiła „obserwację nietypową”) w stosunku do firmy z grupy rówieśniczej.

4.4 Ocena otoczenia biznesowego

81. Aby wyrobić sobie pogląd na temat wiarygodności założeń strategicznych firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny przeprowadzić analizę otoczenia biznesowego. Analiza obejmuje

bieżące i przyszłe warunki prowadzenia działalności, w których funkcjonuje lub może funkcjonować firma inwestycyjna, w zależności od jej głównych lub istotnych ekspozycji geograficznych lub biznesowych. Analiza taka powinna być oparta na głównych zmiennych makroekonomicznych, tendencjach regulacyjnych i rynkowych oraz sytuacji konkurencyjnej.

4.5 Analiza bieżącego modelu biznesowego

82. Aby wyrobić sobie pogląd na temat środków i metod używanych przez firmę inwestycyjną do prowadzenia działalności i generowania zysków, właściwe organy powinny przeprowadzać analizy ilościowe i jakościowe.

4.5.1 Analiza ilościowa

83. Właściwe organy powinny przeprowadzić zarówno analizę statyczną, jak i opartą na tendencjach dotyczącą najważniejszych ilościowych cech bieżącego modelu biznesowego firmy inwestycyjnej w celu uzyskania wiedzy na temat jej wyników finansowych i tego, jak dalece wynikają one z apetytu na ryzyko podwyższonego lub obniżonego w odniesieniu do firm inwestycyjnych z grupy rówieśniczej.

84. Przedmiotem uwagi właściwych organów mogą być:

- a. zyski i straty: właściwe organy mogą ocenić realną rentowność firmy inwestycyjnej (z wyłączeniem pozycji nadzwyczajnych lub jednorazowych), strukturę strumieni przychodów, strukturę kosztów, rezerwy na straty z tytułu obniżenia wartości aktywów oraz najważniejsze współczynniki (w tym marżę zysku netto z tytułu kosztów/dochodów, przepływy pieniężne netto).
- b. bilans: właściwe organy mogą ocenić strukturę aktywów i pasywów, strukturę finansowania, zmianę funduszy własnych i wymogów w zakresie funduszy własnych oraz najważniejsze współczynniki (w tym stopę zwrotu z kapitału własnego, współczynnik kapitału podstawowego Tier I, niedopasowanie finansowania działalności);
- c. koncentracje: właściwe organy mogą ocenić koncentracje w rachunku zysków i strat oraz w bilansie pod względem klientów, sektorów i obszarów geograficznych; oraz
- d. apetyt na ryzyko: właściwe organy mogą oceniać sformalizowane limity stosowane przez firmę inwestycyjną (zwłaszcza limity obrotu) oraz przestrzeganie tych limitów, tak aby uzyskać ogólną wiedzę na temat ryzyka, jakie firma inwestycyjna jest skłonna podejmować, by zwiększać swoje wyniki finansowe.

4.5.2 Analiza jakościowa

85. Właściwe organy powinny przeprowadzić analizę jakościowych cech bieżącego modelu biznesowego firmy inwestycyjnej w celu uzyskania wiedzy na temat czynników decydujących o jego skuteczności i kluczowych zależnościach.

86. Przedmiotem uwagi właściwych organów mogą być:

- a. kluczowe czynniki zewnętrzne: właściwe organy mogą określić główne czynniki egzogeniczne, które wpływają na skuteczność modelu biznesowego, np. usługodawcy zewnętrzni, pośrednicy i szczególne czynniki regulacyjne;
- b. kluczowe czynniki wewnętrzne: właściwe organy mogą określić główne czynniki endogeniczne, które wpływają na skuteczność modelu biznesowego, np. jakość platform informatycznych i potencjał w zakresie operacyjnym i zasobów; a nawet kluczowych osób;
- c. franczyza: właściwe organy mogą określić siłę relacji z klientami, dostawcami i partnerami; analiza ta może obejmować stopień, w jakim firma inwestycyjna polega na swojej reputacji, efektywność jej oddziałów, lojalność klientów i skuteczność współpracy; oraz
- d. obszary przewagi konkurencyjnej: właściwe organy mogą również określić obszary, w których firma inwestycyjna ma przewagę konkurencyjną nad firmami z grupy rówieśniczej; może to dotyczyć dowolnego z powyższych czynników, między innymi, jakości platform informatycznych firmy inwestycyjnej lub innych atutów, takich jak globalna sieć, skala działalności lub oferowany asortyment produktów firmy.
- e. Ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu: w analizie właściwe organy powinny wziąć pod uwagę wszelkie przesłanki wskazujące na to, że model biznesowy i działalność powodują zwiększone ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, w tym transakcje o charakterze gotówkowym lub zakładanie lub wykorzystywanie podmiotów prawnych w państwach trzecich wysokiego ryzyka, zgodnie z art. 9 dyrektywy (UE) 2015/849. W stosownych przypadkach wskazania te powinny być uzupełnione analizą ilościową, skupiającą się w szczególności na istotności przychodów i dochodów z operacji prowadzonych w takich państwach trzecich wysokiego ryzyka, koncentracji ekspozycji wobec klientów, w odniesieniu do których firma inwestycyjna stosuje wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta, jak określono w rozdziale II sekcja 3 dyrektywy 2015/849.

4.6 Analiza strategii

87. Właściwe organy powinny przeprowadzać ilościową i jakościową perspektywiczną analizę prognoz finansowych i planu strategicznego firmy inwestycyjnej w celu uzyskania wiedzy na temat założeń, wiarygodności oraz stopnia ryzyka realizacji tej strategii biznesowej.

88. Przedmiotem uwagi właściwych organów mogą być:

- a. ogólna strategia: właściwe organy mogą uwzględniać główne ilościowe i jakościowe cele zarządzania;

- b. prognozowane wyniki finansowe: właściwe organy mogą uwzględniać prognozowane wyniki finansowe, korzystając z tych samych mierników, co w przypadku analizy ilościowej bieżącego modelu biznesowego;
- c. czynniki decydujące o skuteczności strategii: właściwe organy mogą ustalić najważniejsze proponowane przez firmę zmiany bieżącego modelu biznesowego mające na celu realizację przyjętych celów;
- d. założenia: właściwe organy mogą określić wiarygodność i spójność założeń firmy inwestycyjnej leżących u podstaw strategii i prognoz; zakres analizy może obejmować założenia dotyczące mierników makroekonomicznych, dynamiki rynkowej, wzrostu wolumenu i marży kluczowych produktów, segmentów i obszarów geograficznych; oraz
- e. zdolność zarządcza: właściwe organy mogą określić zdolność zarządczą firmy inwestycyjnej na podstawie dotychczasowych wyników kadry kierowniczej w zakresie realizacji wcześniejszych strategii i prognoz, a także złożoności i poziomu ambicji obowiązującej strategii w porównaniu z bieżącym modelem biznesowym.

4.7 Ocena wykonalności modelu biznesowego

89. Po przeprowadzeniu analiz, o których mowa w sekcjach 4.4 i 4.5, właściwe organy powinny sformułować lub zaktualizować stanowisko na temat wykonalności, jaką zapewnia bieżący model biznesowy firmy inwestycyjnej, zważywszy na jego zdolność do wygenerowania akceptowalnych wyników w ciągu najbliższych 12 miesięcy, kluczowych czynników i zależności decydujących o jego skuteczności i otoczeniu biznesowym.

90. Do kryteriów oceny poziomu wyników przez właściwe organy można zaliczyć:

- a. stopę zwrotu z kapitału własnego (ROE) w stosunku do kosztu kapitału własnego (COE) lub równoważny miernik: właściwe organy mogą zbadać, czy model biznesowy generuje dochód przewyższający koszty (z wyłączeniem zdarzeń jednorazowych) na podstawie stosunku ROE do COE; ocenę tę można uzupełnić innymi miernikami, takimi jak stopa zwrotu z aktywów lub wskaźnik zwrotu z kapitału skorygowanego o ryzyko, z uwzględnieniem ich cyklicznych zmian;
- b. strukturę przepływów środków pieniężnych: właściwe organy mogą ustalić, czy przepływy środków pieniężnych są dobrane odpowiednio do modelu biznesowego i strategii; zmienność i niedopasowanie generowania przepływów środków pieniężnych może oznaczać, że model biznesowy i strategia – mimo że generują dochód powyżej kosztów – mogą nie posiadać możliwości do efektywnego działania ani trwałe w świetle obecnego i przyszłego otoczenia biznesowego; oraz
- c. apetyt na ryzyko: właściwe organy mogą ustalić, czy, w stosownych przypadkach, model biznesowy lub strategia firmy inwestycyjnej opierają się na apetycie na ryzyko – w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka lub w ujęciu całościowym – uznawanym za wysoki lub nietypowy w porównaniu do firm z grupy rówieśniczej, tam gdzie takie porównanie jest możliwe.

4.8 Ocena realności strategii firmy inwestycyjnej

91. Po przeprowadzeniu analiz, o których mowa w sekcjach 4.4–4.6, właściwe organy powinny sformułować lub zweryfikować swoją opinię na temat realności strategii firmy inwestycyjnej w okresie perspektywicznym, uwzględniając jej plany strategiczne i prognozy finansowe oraz ocenę nadzorczą otoczenia biznesowego. Taki okres perspektywiczny powinien obejmować co najmniej 3 lata, ale może zostać przedłużony, aby odpowiadał kolejnej spodziewanej pełnej ocenie SREP, zgodnie z zasadami minimalnego zaangażowania określonym w tytule 2.
92. Właściwe organy mogą oceniać realność strategii firmy inwestycyjnej, uwzględniając w szczególności:
- wiarygodność założeń firmy inwestycyjnej i prognozowanych wyników finansowych w świetle opinii nadzorczej na temat aktualnego i przyszłego otoczenia biznesowego;
 - wpływ na prognozowane wyniki finansowe firmy inwestycyjnej poglądu nadzorczego dotyczącego otoczenia biznesowego (gdy różni się on od założeń firmy inwestycyjnej); oraz
 - poziom ryzyka strategii (tj. złożoność i poziom ambicji strategii w porównaniu z bieżącym modelem biznesowym) i wynikające z niego prawdopodobieństwo powodzenia strategii w świetle prognozowanych zdolności realizacyjnych firmy inwestycyjnej (mierzonych skutecznością firmy inwestycyjnej w realizacji poprzednich strategii o podobnej skali lub dotychczasowymi wynikami realizacji planów strategicznych).
93. W przypadku niezłożonych firm inwestycyjnych oraz gdy prognozy finansowe nie są dostępne lub nie są wiarygodne, właściwe organy mogą ocenić realność strategii firmy inwestycyjnej w sposób jakościowy, skupiając się na:
- planowanym ogólnym wzroście w stosunku do znaczącej działalności gospodarczej oraz potencjalnym wpływie otoczenia biznesowego na możliwość realizacji strategii;
 - potencjalnej niezgodności między długoterminową motywacją firmy inwestycyjnej do osiągania zysków a interesami konsumentów i rynków finansowych;
 - zgodności strategii firmy inwestycyjnej z jej apetytem na ryzyko.

4.9 Identyfikacja głównych zagrożeń

94. Po przeprowadzeniu analizy modelu biznesowego, właściwe organy powinny ocenić główne zagrożenia, na jakie jest narażony lub może być narażony model biznesowy i strategia firmy inwestycyjnej, w tym dowolne z poniższych:
- słabe prognozowane wyniki finansowe;
 - opieranie się na nierealistycznej strategii;

- c. nadmierna koncentracja lub zmienność (m.in. wynagrodzeń, przychodów i klientów podlegających wzmocnionym środkom należytej staranności wobec klienta, o których mowa w rozdziale II sekcja 3 dyrektywy (UE) 2015/849, państw trzecich wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 tej dyrektywy);
- d. podejmowanie zbyt dużego ryzyka;
- e. obawy związane ze strukturą przepływów środków pieniężnych i strukturą finansowania;
- f. istotne uwarunkowania zewnętrzne (w tym zagrożenia wynikające z możliwości wprowadzenia nowych regulacji, takich jak wprowadzenie obowiązku wydzielenia porcji kapitału na prowadzenie poszczególnych rodzajów działalności (ang. ring-fencing)); oraz
- g. ryzyka środowiskowe, społeczne i z zakresu ładu korporacyjnego i ich wpływ na efektywność i stabilność modelu biznesowego oraz długoterminową odporność firmy inwestycyjnej.

95. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat wykonalności modelu biznesowego firmy inwestycyjnej oraz realności jej strategii i wszelkich środków niezbędnych do zaradzenia problemom i obawom.

4.10 Podsumowanie ustaleń i punktacja

96. Na podstawie oceny wykonalności i trwałości modelu biznesowego właściwe organy powinny uzyskać ogólny pogląd na temat wykonalności modelu biznesowego i realności strategii, a także wszelkich potencjalnych ryzyk zagrażających zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania stwierdzonych w trakcie oceny. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji zdolności do efektywnego działania przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli poniżej.

Tabela 3. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej analizy modelu biznesowego

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
1	Model biznesowy i strategia stwarzają niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna uzyskuje wysokie i stabilne zyski, które są akceptowalne zważywszy na jej apetyt na ryzyko i strukturę finansowania. • Brak istotnej koncentracji aktywów lub zagrażającej stabilności koncentracji źródeł dochodów. • Firma inwestycyjna ma silną pozycję konkurencyjną na wybranych rynkach i strategię, która najprawdopodobniej doprowadzi do wzmocnienia tej pozycji.

		<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna posiada prognozy finansowe sporządzone na podstawie wiarygodnych założeń dotyczących przyszłego otoczenia biznesowego. • Plany strategiczne są odpowiednie zważywszy na bieżący model biznesowy i zdolność zarządczą kierownictwa.
2	Model biznesowy i strategia stwarzają średnio niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna uzyskuje przeciętne zyski w stosunku do firm z grupy rówieśniczej lub wyników historycznych, które są zasadniczo akceptowalne zważywszy na jej apetyt na ryzyko i strukturę finansowania. • Istnieje pewien stopień koncentracji aktywów lub źródeł dochodów. • Firma inwestycyjna stoi w obliczu presji konkurencyjnej w zakresie jej produktów/usług na jednym lub kilku kluczowych rynkach. Istnieją pewne wątpliwości, czy strategia jest dostosowana do sytuacji. • Firma inwestycyjna posiada prognozy finansowe sporządzone na podstawie optymistycznych założeń dotyczących przyszłego otoczenia biznesowego. • Plany strategiczne są rozsądne zważywszy na bieżący model biznesowy i zdolność zarządczą kierownictwa, lecz nie pozbawione ryzyka.
3	Model biznesowy i strategia stwarzają średnio wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna uzyskuje zyski, które są często słabe lub niestabilne bądź polega – w celu uzyskania odpowiednich zysków – na apetycie na ryzyko lub strukturze finansowania budzących obawy pod względem nadzorczym. • Istnieje znaczny stopień koncentracji aktywów lub źródeł dochodów. • Firma inwestycyjna ma słabą pozycję konkurencyjną w zakresie swoich produktów/usług na wybranych rynkach, i może posiadać niewiele dobrze rokujących linii biznesowych. Udział rynkowy firmy inwestycyjnej może się znacząco zmniejszać. Zachodzą wątpliwości, czy strategia jest dostosowana do sytuacji. • Firma inwestycyjna posiada prognozy finansowe sporządzone na podstawie zbyt optymistycznych założeń dotyczących przyszłego otoczenia biznesowego. • Plany strategiczne mogą nie być wiarygodne zważywszy na bieżący model biznesowy i zdolność zarządczą kierownictwa.

4	<p>Model biznesowy i strategia stwarzają wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna generuje bardzo słabe i wysoce niestabilne zyski, lub polega – w celu uzyskania odpowiednich zysków – na nieakceptowalnym apetycie na ryzyko lub strukturze finansowania. • Firmę inwestycyjną charakteryzuje skrajna koncentracja aktywów lub zagrażająca stabilności koncentracja źródeł dochodów. • Firma inwestycyjna ma bardzo słabą pozycję konkurencyjną w zakresie swoich produktów/usług na wybranych rynkach, i prowadzi działalność w zakresie bardzo słabo rokujących linii biznesowych. Istnieje bardzo małe prawdopodobieństwo, że plany strategiczne pozwolą zaradzić tej sytuacji. • Firma inwestycyjna posiada prognozy finansowe sporządzane na podstawie bardzo nierealistycznych założeń dotyczących przyszłego otoczenia biznesowego. • Plany strategiczne nie są wiarygodne zważywszy na bieżący model biznesowy i zdolność zarządczą kierownictwa.
---	---	--

Tytuł 5 Ocena zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie

5.1 Uwagi ogólne

97. Właściwe organy powinny ocenić, czy mechanizmy zarządzania wewnętrznego danej firmy inwestycyjnej są odpowiednie i współmierne do profilu ryzyka firmy inwestycyjnej, jej modelu biznesowego, charakteru, wielkości i złożoności. Powinny określić, w jakim stopniu firma inwestycyjna spełnia obowiązujące wymogi UE i krajowe w odniesieniu do prawidłowych wewnętrznych mechanizmów zarządzania i określić wszelkie braki. Właściwe organy powinny w szczególności ocenić, czy mechanizmy zarządzania wewnętrznego zapewniają należyte zarządzanie ryzykiem i obejmują odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej i nadzór. Właściwe organy powinny ustalić, czy występują istotne rodzaje ryzyka stwarzane przez słabej jakości mechanizmy zarządzania oraz jaki jest potencjalny wpływ tych rodzajów ryzyka na trwałość profilu ryzyka firmy inwestycyjnej.
98. W przypadku SREP ocena zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w firmie inwestycyjnej powinna obejmować, z uwzględnieniem posługiwania się zasadą proporcjonalności, ocenę następujących obszarów:
- a. ogólnych ram zarządzania wewnętrznego, które powinny obejmować jasną strukturę organizacyjną i odpowiednią kulturę ryzyka korporacyjnego;
 - b. składu, organizacji i zasad funkcjonowania organu zarządzającego oraz jego komitetów, jeżeli zostały ustanowione;
 - c. polityk i praktyk w zakresie wynagrodzeń;
 - d. ram kontroli wewnętrznej, które powinny obejmować niezależną komórkę ds. zapewniania zgodności z prawem oraz, w stosownych przypadkach, komórki ds. wewnętrznego zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego;
 - e. ram zarządzania ryzykiem, w tym ICARAP;
 - f. technologii informacyjno-komunikacyjnych; oraz
 - g. planów ciągłości działania.
99. Ocena zarządzania wewnętrznego powinna być wykorzystywana w konkretnej ocenie zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli, o której mowa w tytułach 6 i 8, a także ocenie kapitału SREP, o której mowa w tytule 7, oraz ocenie płynności SREP, o której mowa w tytule 9. Podobnie w ocenie ogólnych ram zarządzania ryzykiem dokonywanej na podstawie niniejszego tytułu powinno się uwzględniać analizę poszczególnych rodzajów ryzyka przeprowadzaną w

ramach adekwatności kapitału wewnętrznego i procesu oceny ryzyka wewnętrznego zgodnie z tytułem 7 oraz ewentualnych niedociągnięć stwierdzonych w ramach tej analizy.

100. Zgodnie z wytycznymi EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego¹³ ocena ram zarządzania wewnętrznego powinna obejmować weryfikację istnienia zasad i mechanizmów zarządzania w celu zapewnienia, aby firma inwestycyjna spełniała mające zastosowanie wymogi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz uwzględniała wszelkie dodatkowe informacje otrzymane od organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu na temat oceny tych zasad i mechanizmów.
101. Aby zapewnić spójną ochronę inwestorów w całym sektorze usług finansowych, właściwe organy powinny koordynować swoje działania z organami nadzoru rynku oraz uwzględniać istotne informacje otrzymane od tych organów na potrzeby oceny rozwiązań w zakresie zarządzania i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie.

Zasada proporcjonalności

102. Właściwe organy powinny uwzględniać zasadę proporcjonalności, aby upewnić się, czy mechanizmy zarządzania wewnętrznego przyjęte przez firmy inwestycyjne, w tym w kontekście grup firm inwestycyjnych, są zgodne z indywidualnym profilem ryzyka firmy i grupy, współmierne do ich wielkości i organizacji wewnętrznej, odpowiednie do ich modelu biznesowego oraz dopasowane do charakteru, skali i złożoności ich działalności i wystarczające do osiągnięcia skutecznego zrealizowania celów wyznaczonych w ramach wymogów regulacyjnych.
103. Na potrzeby punktu powyżej oraz uwzględniając różnorodność modeli biznesowych, w ramach których działają firmy inwestycyjne i grupy firm inwestycyjnych, należy ocenić, czy firmy inwestycyjne o bardziej złożonej organizacji lub o większej skali powinny posiadać bardziej zaawansowane mechanizmy zarządzania, podczas gdy firmy inwestycyjne o mniej złożonej organizacji lub o mniejszej skali lub mniej złożonej działalności mogą wprowadzić prostsze mechanizmy zarządzania.
104. Do oceny zarządzania wewnętrznego, zgodnie z wytycznymi EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego, należy wziąć pod uwagę kryteria uwzględniane przy stosowaniu zasady proporcjonalności, takie jak:
- a. wielkość pod względem sumy bilansowej firmy inwestycyjnej oraz jej jednostek zależnych objętych zakresem konsolidacji ostrożnościowej;
 - b. zarządzane aktywa;
 - c. czy firma inwestycyjna posiada zezwolenie na przechowywanie środków pieniężnych lub aktywów klientów;

¹³ Wytyczne EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego zgodnego z dyrektywą (UE) 2019/2034 (EBA/GL/2021/14).

- d. aktywa zabezpieczone i objęte administrowaniem;
- e. wolumen obsługiwanych zleceń klientów;
- f. wolumen dziennych przepływów transakcyjnych;
- g. obecność geograficzna firm inwestycyjnych oraz wielkość ich działalności w każdej jurysdykcji, w tym w jurysdykcjach państw trzecich;
- h. forma prawna firmy inwestycyjnej, w tym to, czy firma inwestycyjna jest częścią grupy, a jeżeli tak, ocenę proporcjonalności dla tej grupy;
- i. czy firma inwestycyjna posiada zezwolenie na stosowanie modeli wewnętrznych do pomiaru wymogów kapitałowych, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia (UE) 2019/2033;
- j. rodzaje działalności, na prowadzenie której firma inwestycyjna posiada zezwolenie, usługi świadczone przez firmę inwestycyjną określone w sekcji A i B załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE oraz inne usługi świadczone przez firmę inwestycyjną;
- k. podstawowy model biznesowy i podstawowa strategia działalności, charakter i złożoność działalności gospodarczej oraz struktura organizacyjna firmy inwestycyjnej;
- l. strategia w zakresie ryzyka, apetyt na ryzyko i rzeczywisty profil ryzyka firmy inwestycyjnej, również z uwzględnieniem wyników SREP dotyczących kapitału i płynności;
- m. struktura własnościowa i struktura finansowania firmy inwestycyjnej;
- n. rodzaj klientów;
- o. złożoność instrumentów finansowych lub umów;
- p. czynności objęte outsourcingiem i kanały dystrybucji;
- q. stosowane systemy i technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), w tym systemy służące utrzymaniu ciągłości działania i czynności objęte outsourcingiem w tym obszarze.

105. W celu właściwego stosowania SREP w przypadku firm inwestycyjnych zaklasyfikowanych, zgodnie z tytułem 2, do kategorii 3, w odpowiednich sekcjach niniejszego tytułu przewidziano dostosowane wymogi minimalne.

106. W przypadku firm inwestycyjnych, które spełniają warunki do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne, o których mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033 (firmy klasy 3), właściwe organy powinny dokonać przeglądu ich rozwiązań organizacyjnych w sposób, jaki uznają za stosowny, z uwzględnieniem obowiązujących wymogów regulacyjnych.

5.2 Ogólne ramy zarządzania wewnętrznego

107. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna ustanawia solidne ramy i mechanizmy zarządzania wewnętrznego, zgodnie z przepisami art. 26 dyrektywy (UE) 2019/2034, wytycznymi EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego, wytycznymi EUNB w sprawie rozsądnej polityki wynagrodzeń¹⁴, rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2017/565¹⁵, wytycznymi ESMA dotyczącymi wymogów w zakresie zarządzania produktami zgodnie z MiFID II¹⁶ oraz wspólnymi wytycznymi ESMA i EUNB w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje¹⁷. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna wykazuje co najmniej, że:

- a. organ zarządzający ustanowił, zatwierdził i nadzoruje odpowiednie i skuteczne ramy zarządzania wewnętrznego i kontroli wewnętrznej, które obejmują odpowiednią i przejrzystą strukturę organizacyjną i operacyjną oraz odpowiednio funkcjonujące ramy kontroli wewnętrznej, w tym prawidłowe procedury administracyjne i księgowość oraz stałą i skuteczną komórkę ds. zapewniania zgodności z prawem, a także, w stosownych i proporcjonalnych przypadkach, komórki ds. wewnętrznego zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego, które posiadają wystarczające uprawnienia, rangę i zasoby do niezależnego pełnienia swoich funkcji. W przypadku gdy firmy inwestycyjne nie ustanowią ani nie utrzymują komórki ds. zarządzania ryzykiem i komórki ds. audytu wewnętrznego, właściwe organy powinny ocenić, czy przyjęte i wdrożone zasady i procedury dotyczące ram kontroli wewnętrznej przynoszą ten sam skutek, przy czym ostateczną odpowiedzialność ponosi organ zarządzający;
- b. organ zarządzający zapewnia i okresowo ocenia skuteczność mechanizmów zarządzania wewnętrznego firmy inwestycyjnej oraz podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia wszelkich stwierdzonych niedociągnięć;
- c. organ zarządzający ustanowił, zatwierdził i nadzoruje ogólną strategię działalności i strategię w zakresie ryzyka, w tym ustalił apetyt firmy inwestycyjnej na ryzyko oraz jej ramy zarządzania ryzykiem, m.in. odpowiednią politykę i procedury;
- d. organ zarządzający zna i rozumie strukturę prawną, organizacyjną i operacyjną firmy inwestycyjnej (zasada „poznaj swoją strukturę”, ang. know your structure), w szczególności w przypadku złożonych struktur firm inwestycyjnych, oraz zapewnia

¹⁴ Wytyczne EUNB w sprawie rozsądnej polityki wynagrodzeń zgodnej z dyrektywą (UE) 2019/2034 (EBA/GL/2021/13).

¹⁵ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz.U. L 087 z 31.3.2017, s. 1).

¹⁶ Wytyczne ESMA dotyczące wymogów w zakresie zarządzania produktami zgodnie z MiFID II (ESMA35-43-620).

¹⁷ Wspólne wytyczne ESMA i EUNB w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2017/12).

zgodność tej struktury z zatwierdzoną strategią biznesową i strategią w zakresie ryzyka, jak też apetytem na ryzyko;

- e. firma inwestycyjna posiada odpowiednią i przejrzystą strukturę korporacyjną, która jest „funkcjonalna” i nie budzi obaw, że firma inwestycyjna może zostać wykorzystana do celów związanych z przestępstwami finansowymi, oraz solidną kulturę korporacyjną i kulturę ryzyka, która jest kompleksowa i proporcjonalna do charakteru, skali i złożoności ryzyka nieodłącznie związanego z modelem biznesowym i działalnością firmy inwestycyjnej oraz zgodna z jej apetytem na ryzyko;
- f. firma inwestycyjna propaguje i zapewnia kulturę ryzyka oraz wysokie etyczne standardy zawodowe, za pomocą kodeksu postępowania, oraz wdrożyła odpowiednie wewnętrzne zasady i procedury ostrzegania;
- g. istnieje jasna, rzetelna i skuteczna komunikacja dotycząca strategii, wartości korporacyjnych, kodeksu postępowania, ryzyka i innych zasad skierowanych do wszystkich stosownych pracowników;
- h. organ zarządzający ustanowił, zatwierdził i nadzoruje wdrażanie oraz utrzymywanie skutecznej polityki i procesów w celu identyfikacji i oceny rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów na szczeblu firmy oraz między interesami firmy inwestycyjnej a prywatnymi interesami pracowników i minimalizacji takich konfliktów lub zapobiegania im; obejmuje to także konflikty z interesami członków organu zarządzającego, które mogłyby niekorzystnie wpływać na wykonywanie ich obowiązków;
- i. organ zarządzający ustanowił ramy dotyczące udzielania pożyczek oraz zawierania innych transakcji z członkami organu zarządzającego oraz osobami z nimi powiązanymi, a także zapewnia wdrożenie tych ram;
- j. firmy inwestycyjne ustanowiły i utrzymują odpowiednią wewnętrzną politykę ostrzegania oraz procedury umożliwiające pracownikom zgłaszanie potencjalnych lub rzeczywistych naruszeń przepisów rozporządzenia (UE) 2019/2033 oraz przepisów krajowych transponujących na grunt prawa krajowego dyrektywę (UE) 2019/2034 za pośrednictwem określonego, niezależnego i autonomicznego kanału;
- k. wdrożono proces doboru i oceny przydatności członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje;
- l. wdrożono rozwiązania mające na celu zapewnienie integralności systemów rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w tym mechanizmy kontroli finansowej i operacyjnej oraz zgodności z prawem i odpowiednimi normami;
- m. ramy zarządzania wewnętrznego zostały ustalone oraz są nadzorowane i regularnie oceniane przez organ zarządzający; oraz

- n. strategie, odpowiednia polityka i procedury są przekazywane wszystkim zainteresowanym pracownikom w całej firmie inwestycyjnej i w strukturach firmy inwestycyjnej oraz są jasne, skuteczne i przejrzyste dla pracowników, akcjonariuszy i innych zainteresowanych stron oraz dla właściwych organów.

108. Właściwe organy powinny ocenić, czy ogólne ramy zarządzania firmy inwestycyjnej obejmują również zarządzanie procesem zatwierdzania nowych produktów i outsourcingiem. Analizując ramy zarządzania wewnętrznego i kontroli w całej firmie inwestycyjnej, właściwe organy powinny również wziąć pod uwagę oceny otrzymane od organów sprawujących nadzór rynku i ocenić, czy budzą one obawy ostrożnościowe. Może to mieć miejsce w szczególności w przypadku, gdy ustalenia wskazują na istotne słabości w systemach i mechanizmach kontroli firmy inwestycyjnej w odniesieniu do procesu zatwierdzania nowych produktów i outsourcingu. Natomiast w przypadku gdy ocena właściwego organu wskazuje, że braki w systemie kontroli wewnętrznej i systemie zarządzania firmy inwestycyjnej oraz w mechanizmach kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej budzą obawy ostrożnościowe związane z procesem zatwierdzania nowych produktów i outsourcingiem, właściwe organy powinny podzielić się wynikami tej oceny z organami sprawującymi nadzór rynku.

Firmy inwestycyjne kategorii 3

109. Do celów proporcjonalności oraz w przypadku firm inwestycyjnych kategorii 3 właściwe organy powinny ocenić co najmniej, czy spełnione są wymogi pkt 107 lit. a).

5.3 Struktura i funkcjonowanie organu zarządzającego

110. Zgodnie z art. 26 i 28 dyrektywy (UE) 2019/2034, a także wytycznymi EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego i wspólnymi wytycznymi ESMA i EUNB w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje właściwe organy powinny ocenić co najmniej, czy:

- a. wdrożono rozwiązania gwarantujące spełnianie stosownych wymogów przez organ zarządzający (w ujęciu indywidualnym i kolektywnym) oraz przez poszczególne osoby pełniące najważniejsze funkcje, a także czy rozwiązania te są skutecznie stosowane w chwili powoływania, w przypadku zaistnienia istotnych zmian oraz na bieżąco, z uwzględnieniem powiadomień kierowanych do odpowiednich właściwych organów;
- b. skład organu zarządzającego jest odpowiedni, a organ zarządzający skutecznie pełni swoje funkcje;
- c. istnieje skuteczna interakcja między organem zarządzającym pełniącym funkcje zarządcze i nadzorcze;
- d. funkcja zarządzająca w ramach organu zarządzającego w odpowiedni sposób kieruje działalnością, a funkcja nadzorująca nadzoruje i monitoruje proces podejmowania decyzji przez kierownictwo i jego działania;

- e. istnieją odpowiednie wewnętrzne praktyki i procedury w zakresie zarządzania dla organu zarządzającego i jego komitetów, jeżeli zostały ustanowione;
- f. wszyscy członkowie organu zarządzającego są informowani o ogólnej działalności i sytuacji finansowej firmy inwestycyjnej oraz ryzyku jej zagrażającym za pomocą jasnych, skutecznych i przejrzystych zasad podległości służbowej.

Firmy inwestycyjne kategorii 3

111. Do celów proporcjonalności oraz w przypadku firm inwestycyjnych kategorii 3 właściwe organy powinny ocenić co najmniej, czy spełnione są wymogi pkt 110 lit. a)–b).

5.4 Polityka i praktyki w zakresie wynagrodzeń

112. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna posiada politykę i praktyki w zakresie wynagrodzeń, które są neutralne pod względem płci, jak określono w art. 25–26 i 30–33 dyrektywy (UE) 2019/2034 oraz w wytycznych EUNB w sprawie rozsądnej polityki wynagrodzeń, w szczególności w odniesieniu do kategorii pracowników obejmujących kadrę kierowniczą wyższego szczebla, osoby podejmujące ryzyko, pracowników zatrudnionych w komórkach ds. kontroli oraz wszelkich pracowników otrzymujących całkowite wynagrodzenie równe co najmniej najniższemu wynagrodzeniu otrzymywanemu przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla lub osoby podejmujące ryzyko, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka firmy inwestycyjnej lub zarządzane aktywa.

113. Właściwe organy powinny ocenić co najmniej, czy:
- a. polityka wynagrodzeń w przypadku wszystkich pracowników jest spójna z celami strategii biznesowej i strategii w zakresie ryzyka firmy inwestycyjnej, jej kulturą i wartościami korporacyjnymi, długofalowymi interesami i środkami stosowanymi w celu zapobiegania konfliktom interesów, jest neutralna pod względem płci, nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka, jest zatwierdzana i nadzorowana przez organ zarządzający;
 - b. pracownicy, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka firmy inwestycyjnej lub zarządzane aktywa, są identyfikowani w sposób właściwy i zgodny z regulacyjnym standardem technicznym, o którym mowa w art. 30 ust. 4 dyrektywy (UE) 2019/2034;
 - c. wynagrodzenie zmienne nie wpływa na zdolność firm inwestycyjnych do zapewnienia solidnej bazy kapitałowej i jest przyznawane zgodnie z wymogami zawartymi w art. 32 dyrektywy (UE) 2019/2034;
 - d. wynagrodzenie pracowników komórek ds. kontroli wewnętrznej, o ile istnieją, nie jest powiązane z wynikami osiąganymi w ramach działalności monitorowanej i kontrolowanej przez komórki ds. kontroli, oraz potencjalnie nie wpływa w inny sposób na ich obiektywizm;

- e. firmy inwestycyjne ustanowiły, w stosownych przypadkach, komitet ds. wynagrodzeń, który doradza organowi zarządzającemu pełniącemu funkcję nadzorczą i przygotowuje decyzje podejmowane przez ten organ. W przypadku gdy nie ma potrzeby ustanowienia komitetu ds. wynagrodzeń, wymogi dotyczące komitetu ds. wynagrodzeń należy interpretować jako mające zastosowanie do organu zarządzającego pełniącego funkcję nadzorczą; oraz
- f. polityka wynagrodzeń podlega niezależnemu przeglądowi wewnętrznemu przeprowadzanemu przez komórki ds. kontroli wewnętrznej.

114. Stosując zasadę proporcjonalności, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę kryteria określone w wytycznych EUNB w sprawie rozsądnej polityki wynagrodzeń, w szczególności to, czy firma inwestycyjna posiada zezwolenie na świadczenie usług i prowadzenie działalności, o których mowa w sekcji A pkt 2, 3, 4, 6 i 7 załącznika I do dyrektywy 2014/65/EU. W takim przypadku właściwe organy powinny zasadniczo oczekiwać wyższego poziomu zaawansowania, w szczególności jeśli firma inwestycyjna jest uprawniona do przechowywania środków pieniężnych lub aktywów klientów.

5.5 Ramy i funkcja kontroli wewnętrznej

5.5.1 Ramy kontroli wewnętrznej

115. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna posiada ramy kontroli wewnętrznej odpowiednie do charakteru, skali i złożoności działalności firm inwestycyjnych, zgodnie z przepisami określonymi w wytycznych EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego. W tym zakresie powinny one ocenić co najmniej, czy:

- a. firmy inwestycyjne wdrażają ramy kontroli wewnętrznej obejmujące całą organizację, w tym obowiązki i zadania organu zarządzającego oraz działalność wszystkich linii biznesowych i jednostek wewnętrznych, w tym komórek ds. kontroli wewnętrznej, czynności objęte outsourcingiem i kanały dystrybucji;
- b. firmy inwestycyjne ustanowiły, utrzymują i regularnie aktualizują odpowiednią pisemną politykę, mechanizmy i procedury kontroli wewnętrznej, które powinny zostać zatwierdzone przez organ zarządzający;
- c. linie biznesowe firm inwestycyjnych są odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, jakie ponoszą w związku z prowadzeniem działalności, oraz czy ustanowiły mechanizmy kontroli mające na celu zapewnienie zgodności z wewnętrznymi i zewnętrznymi wymogami;
- d. organ zarządzający odpowiada za ustanowienie i monitorowanie adekwatności oraz skuteczności ram kontroli wewnętrznej, procesów i mechanizmów, a także za nadzorowanie wszystkich linii biznesowych i jednostek wewnętrznych, w tym komórek ds. kontroli wewnętrznej;

- e. w stosownych przypadkach, ramy kontroli wewnętrznej firmy inwestycyjnej są dostosowane indywidualnie do specyfiki jej działalności, jej złożoności i związanego z nią ryzyka, uwzględniając przy tym kontekst grupy;
- f. istnieje jasny, przejrzysty i udokumentowany proces decyzyjny oraz jasny podział obowiązków i uprawnień związanych z ramami kontroli wewnętrznej, obejmujący jej linie biznesowe, jednostki wewnętrzne i komórki ds. kontroli wewnętrznej;
- g. istnieje wymiana niezbędnych informacji, w tym polityki, mechanizmów i procedur oraz ich aktualizacji, w sposób terminowy i gwarantujący, że organ zarządzający, każda linia biznesowa i jednostka wewnętrzna, w tym każda niezależna komórka ds. kontroli wewnętrznej, są w stanie wykonywać swoje obowiązki;
- h. komórki ds. kontroli wewnętrznej regularnie przedkładają organowi zarządzającemu terminowe, dokładne, zwięzłe, kompleksowe, jasne i użyteczne pisemne sprawozdania dotyczące głównych zidentyfikowanych niedociągnięć i sprawozdania te zawierają, w związku z każdym nowo zidentyfikowanym głównym niedociągnięciem, opis ryzyk z nim związanych, ocenę wpływu, zalecenia i środki naprawcze, które należy zastosować;
- i. komórki ds. kontroli wewnętrznej mają bezpośredni kontakt i możliwość raportowania bezpośrednio do organu zarządzającego pełniącego funkcję nadzorczą, aby w razie potrzeby zgłosić wątpliwości;
- j. organ zarządzający podejmuje działania w związku z ustaleniami komórki ds. kontroli wewnętrznej w sposób terminowy i skuteczny oraz wymaga podjęcia odpowiednich działań zaradczych i wprowadzenia formalnej procedury działań następczych w związku z ustaleniami i zastosowanymi środkami naprawczymi.

5.5.2 Funkcja kontroli wewnętrznej

116. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna posiada skuteczną i stałą wewnętrzną komórkę ds. zapewniania zgodności z prawem oraz, w stosownych i proporcjonalnych przypadkach, komórkę ds. zarządzania ryzykiem i komórkę ds. audytu wewnętrznego, które dysponują wystarczającymi uprawnieniami, rangą, zasobami oraz, w razie potrzeby, bezpośrednim dostępem do organu zarządzającego pełniącego funkcję nadzorczą i jego komitetów, o ile zostały ustanowione, w tym w szczególności komitetu ds. ryzyka.
117. Właściwe organy powinny ocenić, czy komórka firmy inwestycyjnej ds. zapewniania zgodności z prawem oraz, jeśli została ustanowiona, komórka ds. zarządzania ryzykiem i komórka ds. audytu wewnętrznego spełniają przepisy tytułu 5 wytycznych EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego.

5.6 Ramy zarządzania ryzykiem

118. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna ustanowiła odpowiednie ramy i procesy zarządzania ryzykiem. Właściwe organy powinny co najmniej dokonać przeglądu:
- strategii w zakresie ryzyka, apetytu na ryzyko oraz ram zarządzania ryzykiem;
 - ram ICARAP;
 - wrażliwości na cykliczne wahania koniunktury gospodarczej.

5.6.1 Ramy zarządzania ryzykiem, apetyt na ryzyko i strategia w zakresie ryzyka

119. Oceniając ramy zarządzania ryzykiem, właściwe organy powinny uwzględnić zakres, w jakim stanowią one część ogólnej strategii firmy inwestycyjnej i sposób, w jaki na nią wpływają. Właściwe organy powinny w szczególności ocenić, czy istnieją odpowiednie i spójne powiązania między strategią działalności, strategią w zakresie ryzyka, apetytem na ryzyko i ramami zarządzania ryzykiem oraz ramami zarządzania kapitałem i płynnością.
120. Dokonując przeglądu strategii w zakresie ryzyka, apetytu na ryzyko i ram zarządzania ryzykiem firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny co najmniej ocenić co najmniej, czy:
- firmy inwestycyjne opracowały całościowe ramy zarządzania ryzykiem na poziomie całej firmy, obejmujące całą organizację, biorąc pod uwagę ekonomiczne znaczenie wszystkich ekspozycji na ryzyko dla samej firmy inwestycyjnej, jej klientów i rynków oraz ryzyko płynności, w szczególności takich, które mogą mieć istotny wpływ na fundusze własne firmy lub je uszczuplić;
 - ramy zarządzania ryzykiem obejmują wszystkie istotne rodzaje ryzyka z odpowiednim uwzględnieniem zarówno ryzyka finansowego, jak i niefinansowego;
 - do identyfikacji i pomiaru lub oceny ryzyka firma inwestycyjna stosuje nie tylko ilościowe metody oceny (w tym testy warunków skrajnych), lecz także jakościowe narzędzia oceny ryzyka (w tym ocenę ekspercką i analizę krytyczną);
 - zapewniono skuteczną sprawozdawczość dotyczącą ryzyka zawierającą wnikliwe wewnętrzne rozważania i prawidłowe zakomunikowanie strategii w zakresie ryzyka oraz stosownych danych na jego temat, zarówno horyzontalnie w obrębie firmy inwestycyjnej, jak i w górę oraz w dół hierarchii służbowej;
 - ramy zarządzania ryzykiem firmy inwestycyjnej obejmują politykę, procedury, limity ryzyka i mechanizmy jego kontrolowania umożliwiające odpowiednią, dokonywaną w stosownym czasie i ciągłą identyfikację, pomiar lub ocenę, monitorowanie, minimalizację i raportowanie ryzyka na poziomie linii biznesowej, firmy inwestycyjnej oraz, w stosownych przypadkach, na poziomie skonsolidowanym, a także zarządzanie tym ryzykiem;
 - strategia w zakresie ryzyka i apetyt na ryzyko przekładają wszystkie istotne rodzaje ryzyka na konkretne limity ryzyka;

- g. w strategii w zakresie ryzyka i apetycie na ryzyko odpowiednio uwzględniono apetyt na ryzyko i zasoby finansowe firmy inwestycyjnej oraz uwzględniono wymogi nadzorcze w zakresie funduszy własnych i płynności oraz inne środki i wymogi nadzorcze;
- h. firma inwestycyjna ustanowiła procesy zatwierdzania decyzji, co do których komórka ds. zapewniania zgodności z prawem lub, w stosownych przypadkach, komórka ds. zarządzania ryzykiem wyraziły negatywną opinię.

5.6.2 Ramy procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego i oceny wewnętrznego ryzyka (ICARAP)

121. Właściwe organy powinny ocenić, czy firmy inwestycyjne, które nie są małymi i niepowiązanymi wzajemnie firmami inwestycyjnymi zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2019/2033 lub w odniesieniu do których właściwe organy skorzystały z uprawnień dyskrecjonalnych przewidzianych w art. 24 ust. 2 akapit drugi dyrektywy (UE) 2019/2034, na poziomie indywidualnym, lub grupy firm inwestycyjnych, na poziomie skonsolidowanym, posiadają należyte, skuteczne i kompleksowe rozwiązania, strategie i procesy służące ocenie i bieżącemu utrzymaniu kwot, rodzajów i dystrybucji kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych, uznawanych przez firmy inwestycyjne za adekwatne do pokrycia charakteru i poziomu ryzyka, który mogą stwarzać dla innych oraz na który same są lub mogłyby być narażone. Takie rozwiązania, strategie i procesy powinny stanowić część procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego i oceny wewnętrznego ryzyka, który to proces można dalej podzielić na proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) i proces oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP).
122. W przypadku gdy firmy inwestycyjne, które spełniają warunki do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033, otrzymują od swoich właściwych organów informację o konieczności zastosowania wymogów zgodnie z art. 24 ust. 2 dyrektywy (UE) 2019/2034, właściwe organy powinny przeprowadzić ocenę w sposób uznany za właściwy.
123. Wyniki tych ocen powinny być uwzględniane przy obliczaniu dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych i ocenie adekwatności kapitału zgodnie z tytułem 7, a także ocenie adekwatności płynności zgodnie z tytułem 9.

Prawidłowość ICARAP

124. Weryfikując prawidłowość ICARAP, właściwe organy powinny ocenić, w stosownych przypadkach dokonując rozróżnienia między ICAAP a ILAAP, czy:
- a. rozwiązania, strategie i procesy składające się na ICARAP są odpowiednie i proporcjonalne do charakteru, wielkości i złożoności działalności firmy inwestycyjnej;

- b. firma inwestycyjna dokonuje regularnych przeglądów rozwiązań, strategii i procesów składających się na ICARAP;
- c. metody i założenia stosowane przez firmy inwestycyjne są właściwe i oparte na rzetelnych empirycznych danych wejściowych;
- d. czy poziom ufności jest zgodny z apetytem na ryzyko;
- e. czy definicja i struktura dostępnych zasobów kapitału wewnętrznego lub płynności uwzględnianych przez firmę inwestycyjną do celów ICARAP odpowiadają rodzajom ryzyka mierzonym przez firmę inwestycyjną i kwalifikują się do obliczania funduszy własnych i buforów płynnościowych.

Skuteczność ICARAP

125. Weryfikując skuteczność ICARAP, właściwe organy powinny ocenić, w stosownych przypadkach dokonując rozróżnienia między ICAAP a ILAAP, czy:

- a. firma inwestycyjna uwzględnia ICARAP i jego wyniki w procesach decyzyjnych i procesach zarządzania na wszystkich szczeblach firmy inwestycyjnej;
- b. firma inwestycyjna wykorzystuje ICARAP i jego wyniki w zarządzaniu ryzykiem, kapitałem i płynnością;
- c. firma inwestycyjna wprowadziła polityki, procedury i narzędzia ułatwiające:
 - i. jasne określenie komórek lub odpowiednich komitetów odpowiedzialnych za poszczególne elementy ICARAP;
 - ii. planowanie kapitału i płynności: obliczanie poziomu zasobów kapitału i płynności w ujęciu perspektywicznym w związku z ogólną strategią lub znacznymi transakcjami;
 - iii. alokację zasobów kapitału i płynności pomiędzy linie biznesowe i rodzaje ryzyka oraz ich monitorowanie, zwłaszcza poprzez określenie limitów ryzyka dla linii biznesowych, podmiotów lub poszczególnych rodzajów ryzyka, które są zgodne z celem, jakim jest zapewnienie ogólnej adekwatności zasobów kapitału wewnętrznego i płynności firmy inwestycyjnej;
 - iv. regularną i bezzwłoczną sprawozdawczość w zakresie adekwatności kapitałowej i płynności dla kadry kierowniczej wyższego szczebla i organu zarządzającego;
 - v. podnoszenie świadomości kadry kierowniczej wyższego szczebla lub organu zarządzającego lub podejmowania przez nich działań, w przypadku gdy strategia biznesowa lub istotne transakcje indywidualne mogą być niezgodne z ICAAP i dostępnym kapitałem wewnętrznym lub z ILAAP i dostępnymi wewnętrznymi zasobami płynności;

- d. organ zarządzający wykazuje odpowiednie zaangażowanie i wiedzę na temat ICARAP i jego wyników; oraz
- e. ICARAP ma charakter perspektywiczny poprzez ocenę zgodności kapitału wewnętrznego i aktywów płynnych z planami strategicznymi.

Kompleksowy charakter ICARAP

126. Właściwe organy powinny ocenić adekwatność uwzględnienia w ICARAP modelu biznesowego, linii biznesowych, obszarów działalności i podmiotów prawnych firmy inwestycyjnej. Na podstawie tej oceny właściwe organy powinny dalej ocenić adekwatność przeprowadzonej w ramach ICARAP identyfikacji i oceny ryzyka, na które firma inwestycyjna jest lub może być narażona lub które stwarza dla innych, oraz zgodność ICARAP z wymogami prawnymi. Powinny zwłaszcza ocenić:

- a. czy ICARAP jest realizowany w sposób jednolity i proporcjonalny wobec wszystkich istotnych linii biznesowych, obszarów działalności i podmiotów prawnych firmy inwestycyjnej w zakresie identyfikacji i oceny ryzyka;
- b. w przypadku gdy jakkolwiek jednostka wprowadziła rozwiązania lub procesy w zakresie zarządzania wewnętrznego odmienne od rozwiązań i procesów pozostałych jednostek grupy, czy te odstępstwa są uzasadnione. Stosowanie zaawansowanych modeli tylko przez część grupy może być uzasadnione brakiem dostatecznych danych umożliwiających oszacowanie parametrów w zakresie niektórych linii biznesowych, obszarów działalności lub podmiotów prawnych, pod warunkiem że te linie biznesowe, obszary działalności lub podmioty prawne nie prowadzą do koncentracji ryzyka w ramach pozostałej części portfela.

5.6.3 Ocena firmy inwestycyjnej dotycząca cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej

127. Właściwe organy powinny ocenić, czy firmy inwestycyjne dokonują wszechstronnej oceny ryzyka, które jest istotne dla ich modelu biznesowego i operacyjnego, dla struktury portfela lub strategii handlowych. Powinna ona obejmować ocenę tych rodzajów ryzyka w kontekście cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej oraz wpływu, jaki takie wahania mogą mieć na zdolność firmy inwestycyjnej do utrzymania zgodności z wymogami w zakresie funduszy własnych, do zapewnienia finansowania bieżącej działalności gospodarczej lub do przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji.

128. Właściwe organy powinny ocenić, czy firmy inwestycyjne prowadzące działalność, o której mowa w sekcji A pkt 3 lub 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, przeprowadzają bardziej dogłębną ocenę z wykorzystaniem testu(-ów) warunków skrajnych lub analizy wrażliwości, oczekując, że będą one odzwierciedlać zakres i poziom zaawansowania odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności firm inwestycyjnych.

129. Właściwe organy powinny dokonać przeglądu ocen firm inwestycyjnych dotyczących cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, w razie potrzeby ocen w formie testów warunków skrajnych lub analiz wrażliwości oraz ich wyników. Jeśli z takiego przeglądu wynika, że oceny firmy inwestycyjnej dotyczące wpływu cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej są wystarczająco wiarygodne, wyniki wspomnianego przeglądu powinny stanowić podstawę oceny różnych elementów SREP, w szczególności:
- a. należy wziąć pod uwagę stwierdzone podczas przeglądu ewentualne niedociągnięcia w ogólnych rozwiązaniach w zakresie zarządzania lub mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej;
 - b. rozpoznanie istotnych zagrożeń dla działalności, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie wykonalności modelu biznesowego firm inwestycyjnych oraz realności ich strategii zgodnie z tytułem 4;
 - c. właściwe organy powinny uwzględnić rozpoznane potencjalne zagrożenia lub słabe punkty związane z zarządzaniem ryzykiem i mechanizmami kontroli poszczególnych obszarów ryzyka, stwierdzone podczas przeglądu, przy ocenie poszczególnych rodzajów ryzyka obciążających kapitał, o których mowa w tytule 6, lub rodzajów ryzyka płynności, o których mowa w tytule 8; oraz
 - d. ewentualne określenie wytycznych w zakresie dodatkowych funduszy własnych (P2G), zmienionego planowania kapitałowego i innych środków określonych w tytułach 7 i 10.
130. W przypadku firm inwestycyjnych prowadzących działalność, o której mowa w sekcji A pkt 3 lub 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, oceniając testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości oraz ich wyniki, właściwe organy powinny zwrócić szczególną uwagę na:
- a. adekwatność doboru scenariuszy, które powinny być odpowiednie dla modelu biznesowego firmy inwestycyjnej lub poszczególnych linii biznesowych lub portfeli oraz rynku, na którym działa dana firma inwestycyjna;
 - b. podstawowe założenia, metody i czynniki ryzyka, w tym dotkliwość danego scenariusza;
 - c. pokrycie zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka i zagrożeń oraz ich wpływ na zdolność firm inwestycyjnych do generowania zysków i utrzymywania odpowiednich wymogów kapitałowych; oraz
 - d. wykorzystanie ich wyników, przed uwzględnieniem odpowiednich działań zarządczych i po ich uwzględnieniu, w zarządzaniu ryzykiem i zarządzaniu strategicznym prowadzonymi przez firmę inwestycyjną.
131. Oceniając testy warunków skrajnych i analizy wrażliwości oraz ich wyniki w przypadku grup transgranicznych, właściwe organy powinny rozważyć możliwość przenoszenia kapitału i płynności pomiędzy podmiotami prawnymi lub jednostkami biznesowymi w warunkach skrajnych, a także funkcjonowanie wszelkich ustanowionych mechanizmów wsparcia

finansowego wewnątrz grupy, z uwzględnieniem trudności w finansowaniu, jakich można się spodziewać w warunkach skrajnych.

132. Jeśli właściwe organy stwierdzą niedociągnięcia w projekcie oceny cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej lub, w stosownych przypadkach, w scenariuszach lub założeniach wykorzystywanych przez firmy inwestycyjne do testów warunków skrajnych lub analiz wrażliwości, właściwe organy mogą zażądać od firm inwestycyjnych, odpowiednio, ponownego przeprowadzenia analiz lub niektórych określonych części z wykorzystaniem zmodyfikowanych założeń dostarczonych przez właściwe organy lub określonych, zalecanych scenariuszy.

5.7 Ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i obawy ostrożnościowe

133. Analizując ramy zarządzania wewnętrznego i kontroli w całej firmie inwestycyjnej, właściwe organy powinny również wziąć pod uwagę oceny otrzymane od organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i ocenić, czy budzą one obawy ostrożnościowe. Może się tak zdarzyć zwłaszcza wtedy, gdy ustalenia wskazują na istotne słabości w systemach i mechanizmach kontroli dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w danej firmie inwestycyjnej. Natomiast w przypadku, gdy ocena właściwego organu wskazuje, że braki w mechanizmach kontroli wewnętrznej i ramach zarządzania firmy inwestycyjnej oraz w mechanizmach kontroli stosowanych w całej firmie budzą obawy ostrożnościowe związane z ryzykiem prania pieniędzy/finansowania terroryzmu, właściwe organy powinny podzielić się wynikami tej oceny z organami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
134. Właściwe organy powinny ocenić, czy ogólne ramy zarządzania firmy inwestycyjnej obejmują również zarządzanie ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.
135. Zgodnie z wytycznymi EUNB w sprawie zarządzania wewnętrznego oraz wytycznymi ESMA i EUNB w sprawie oceny odpowiedzialności członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje właściwe organy powinny ocenić z ostrożnościowego punktu widzenia, czy obowiązki organu zarządzającego w odniesieniu do ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu są wypełniane. Właściwe organy powinny uwzględniać wszelkie informacje uzupełniające otrzymane od organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu po dokonaniu oceny.

Firmy inwestycyjne kategorii 3

136. Do celów proporcjonalności, jeżeli niższe ryzyko związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu jest uzasadnione rodzajem klientów oraz charakterem, skalą i złożonością działalności firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny ocenić co najmniej, czy ogólne ramy zarządzania firmy inwestycyjnej obejmują również zarządzanie ryzykiem związanym z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu.

5.8 Technologie informacyjno-komunikacyjne

137. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna posiada solidne, skuteczne i wiarygodne systemy informacyjne oraz czy jej komórki ds. kontroli wewnętrznej dysponują odpowiednimi systemami informatycznymi i wsparciem, zapewniającymi dostęp do wewnętrznych i zewnętrznych informacji niezbędnych do wypełniania swoich obowiązków.
138. W szczególności właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna jest w stanie zagwarantować bezpieczeństwo swojej sieci i systemów informacyjnych w celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności swoich procesów, danych i aktywów.
139. Właściwe organy powinny ocenić, czy systemy informacyjne skutecznie wspierają działalność firmy inwestycyjnej i zarządzanie ryzykiem.

5.9 Plany awaryjne i plany ciągłości działania

140. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna ustanowiła skuteczne zarządzanie ciągłością działania w celu zapewnienia zdolności do prowadzenia bieżącej działalności oraz ograniczenia strat w przypadku poważnego zakłócenia działalności.
141. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna:
 - a. wprowadziła i przetestowała plany awaryjne i plany ciągłości działania zapewniające odpowiednią reakcję firmy inwestycyjnej na sytuacje awaryjne oraz zabezpieczające jej zdolność do kontynuowania najważniejszej działalności i utrzymania najważniejszych funkcji w razie zakłócenia zwykłych procedur biznesowych;
 - b. odpowiednio udokumentowała i wdrożyła swoje plany awaryjne i plany ciągłości działania.

5.10 Stosowanie Wytycznych na poziomie skonsolidowanym i konsekwencje dla podmiotów grupy

142. Na poziomie skonsolidowanym, oprócz elementów omówionych w powyższych punktach, właściwe organy powinny ocenić, czy:
 - a. organ zarządzający konsolidującej firmy inwestycyjnej posiada wiedzę zarówno na temat organizacji grupy, jak i ról jej poszczególnych podmiotów, a także powiązań i relacji między nimi;
 - b. struktura prawno-organizacyjna grupy jest jasna i przejrzysta oraz dostosowana do wielkości i złożoności jej działalności biznesowej i operacyjnej;
 - c. firma inwestycyjna ustanowiła efektywny, obejmujący całą grupę system informacji i sprawozdawczości zarządczej stosowany w odniesieniu do wszystkich jednostek biznesowych i podmiotów prawnych, a informacje te są terminowo

przekazywane organowi zarządzającemu jednostki dominującej firmy inwestycyjnej;

- d. organ zarządzający konsolidującej firmy inwestycyjnej ustanowił spójne, obowiązujące w całej grupie strategie obejmujące ogólnogrupowe ramy strategii w zakresie ryzyka i apetytu na ryzyko;
- e. zarządzanie ryzykiem grupy obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka, nawet wówczas gdy ich źródłem są podmioty wyłączone z konsolidacji (w tym spółki celowe, podmioty specjalnego przeznaczenia oraz spółki związane z branżą nieruchomości), i zapewnia kompleksowy obraz wszystkich rodzajów ryzyka;
- f. o ile została ustanowiona, komórka ds. audytu wewnętrznego w grupie jest niezależna, posiada obejmujący całą grupę plan audytu oparty na analizie ryzyka, zatrudnia odpowiednich pracowników oraz ma wystarczające zasoby i odpowiednią pozycję i podlega bezpośrednio organowi zarządzającemu konsolidującej firmy inwestycyjnej.

143. Przeprowadzając ocenę zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie na poziomie jednostki zależnej, oprócz elementów wyszczególnionych w niniejszym tytule, właściwe organy powinny ocenić, czy zasady polityki i procedury obowiązujące w odniesieniu do całej grupy są wdrażane na poziomie jednostki zależnej oraz czy podmioty grupy podjęły działania gwarantujące zgodność ich działalności ze wszelkimi obowiązującymi przepisami prawa.

5.11 Podsumowanie ustaleń i punktacja

144. W wyniku powyższych ocen właściwe organy powinny sformułować pogląd na temat odpowiedności mechanizmów zarządzania wewnętrznego i kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji zdolności do efektywnego działania przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 4.

Tabela 4. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
1	Niedociągnięcia w zarządzaniu wewnętrznym i mechanizmach kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej stwarzają niskie	<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna posiada solidną i przejrzystą strukturę organizacyjną z wyraźnym podziałem obowiązków i wyraźnym oddzieleniem struktur, w ramach których podejmowane jest ryzyko, od struktur zarządzania ryzykiem i komórek sprawujących kontrolę. • Istnieje prawidłowa kultura korporacyjna, zarządzanie konfliktami interesów i proces informowania o nieprawidłowościach.

	ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Skład i funkcjonowanie organu zarządzającego są odpowiednie. • Polityka wynagrodzeń jest zgodna ze strategią w zakresie ryzyka i interesami długofalowymi firmy inwestycyjnej. • Ramy zarządzania ryzykiem oraz procesy zarządzania ryzykiem są odpowiednie. • Ramy kontroli wewnętrznej i mechanizmy kontroli wewnętrznej są odpowiednie. • Komórki wewnętrzne ds. zarządzania ryzykiem, zapewniania zgodności z prawem i audytu wewnętrznego są niezależne i dysponują wystarczającymi zasobami, a komórka ds. audytu wewnętrznego działa w sposób skuteczny i zgodny z przyjętymi normami i wymogami międzynarodowymi. • Technologie informacyjno-komunikacyjne są odpowiednie. • Rozwiązania w zakresie planów awaryjnych i planów ciągłości działania są odpowiednie.
2	Niedociągnięcia w zarządzaniu wewnętrznym i mechanizmach kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej stwarzają średnio niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Firma inwestycyjna posiada w dużej mierze solidną i przejrzystą strukturę organizacyjną z wyraźnym podziałem obowiązków i wyraźnym oddzieleniem struktur, w ramach których podejmowane jest ryzyko, od struktur zarządzania ryzykiem i komórek sprawujących kontrolę. • Istnieje w dużej mierze prawidłowa kultura korporacyjna, zarządzanie konfliktami interesów i proces informowania o nieprawidłowościach. • Skład i funkcjonowanie organu zarządzającego są w przeważającej mierze odpowiednie. • Polityka wynagrodzeń jest w dużej mierze zgodna ze strategią w zakresie ryzyka i interesami długofalowymi firmy inwestycyjnej. • Ramy zarządzania ryzykiem oraz procesy zarządzania ryzykiem są w dużej mierze odpowiednie. • Ramy kontroli wewnętrznej i mechanizmy kontroli wewnętrznej są w przeważającej mierze odpowiednie. • Komórki wewnętrzne ds. zarządzania ryzykiem, zapewniania zgodności z prawem i audytu są niezależne, a ich działania — w dużej mierze skuteczne. • Technologie informacyjno-komunikacyjne są w dużej mierze odpowiednie. • Rozwiązania w zakresie planów awaryjnych i planów ciągłości działania są w dużej mierze odpowiednie.
3	Niedociągnięcia w zarządzaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura organizacyjna i podział obowiązków w firmie inwestycyjnej nie są w pełni przejrzyste, a struktury, w

	<p>wewnętrznych i mechanizmach kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej stwarzają średnio wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<p>ramach których podejmowane jest ryzyko, nie są w pełni oddzielone od struktur zarządzania ryzykiem i komórek sprawujących kontrolę.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istnieją wątpliwości co do odpowiedniości kultury korporacyjnej, zarządzania konfliktami interesów lub procesu zgłaszania nieprawidłowości. • Istnieją wątpliwości co do odpowiedniości składu i funkcjonowania organu zarządzającego. • Zachodzą obawy, że polityka wynagrodzeń może być sprzeczna ze strategią w zakresie ryzyka i interesami długofalowymi firmy inwestycyjnej. • Istnieją wątpliwości co do odpowiedniości ram i procesów zarządzania ryzykiem. • Istnieją wątpliwości co do odpowiedniości ram i mechanizmów kontroli wewnętrznej. • Istnieją wątpliwości co do niezależności i skutecznego funkcjonowania komórek wewnętrznych ds. zarządzania ryzykiem, zapewniania zgodności z prawem i audytu. • Istnieją wątpliwości co do odpowiedniości technologii informacyjno-komunikacyjnych. • Istnieją wątpliwości co do odpowiedniości rozwiązań w zakresie planów awaryjnych i planów ciągłości działania.
4	<p>Niedociągnięcia w zarządzaniu wewnętrznym i mechanizmach kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej stwarzają wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura organizacyjna i podział obowiązków w firmie inwestycyjnej nie są przejrzyste, a struktury, w ramach których podejmowane jest ryzyko, nie są oddzielone od struktur zarządzania ryzykiem i komórek sprawujących kontrolę. • Kultura korporacyjna, zarządzanie konfliktami interesów lub proces zgłaszania nieprawidłowości są nieodpowiednie. • Skład i funkcjonowanie organu zarządzającego są nieodpowiednie. • Polityka wynagrodzeń jest niezgodna ze strategią w zakresie ryzyka i interesami długofalowymi firmy inwestycyjnej. • Ramy zarządzania ryzykiem oraz procesy zarządzania ryzykiem są nieodpowiednie. • Komórki wewnętrzne ds. zarządzania ryzykiem, zapewniania zgodności z prawem lub audytu wewnętrznego nie są niezależne lub komórki ds. audytu wewnętrznego nie działają zgodnie z ustanowionymi normami i wymogami międzynarodowymi; • Ramy kontroli wewnętrznej i mechanizmy kontroli wewnętrznej są nieodpowiednie.

		<ul style="list-style-type: none">• Technologie informacyjno-komunikacyjne są nieodpowiednie.• Rozwiązania w zakresie planów awaryjnych i planów ciągłości działania są nieodpowiednie.
--	--	--

Tytuł 6 Ocena ryzyk obciążających kapitał

6.1 Uwagi ogólne

145. Właściwe organy powinny szacować i oceniać za pomocą punktacji ryzyka obciążające kapitał, które uznano za istotne dla firmy inwestycyjnej. Aby ustalić zakres oceny, właściwe organy powinny w pierwszej kolejności określić źródła ryzyk obciążających kapitał, na jakie firma inwestycyjna jest lub może być narażona. Aby to uczynić, powinny skorzystać z wiedzy uzyskanej w wyniku oceny innych elementów SREP, porównania pozycji firmy inwestycyjnej z firmami z grupy rówieśniczej, a także wszelkich innych działań nadzorczych. Ryzyka obciążające kapitał należy oceniać w sposób proporcjonalny, tj. dostosowując poziom szczegółowości analizy do charakteru, wielkości i złożoności firmy inwestycyjnej.
146. W niniejszym tytule określono wspólne metody, których użycie należy rozważyć w celu oceny poszczególnych ryzyk oraz zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli ryzyka. Niniejszy tytuł nie ma wyczerpującego charakteru i pozostawia właściwym organom swobodę uwzględnienia dodatkowych kryteriów, które uznają za istotne w świetle swoich doświadczeń i specyfiki firmy inwestycyjnej.
147. Niniejszy tytuł zawiera wytyczne dla właściwych organów dotyczące oceny ryzyka i kosztów związanych z potencjalną uporządkowaną likwidacją firmy inwestycyjnej, a także wytyczne dotyczące oceny i punktacji następujących kategorii ryzyk obciążających kapitał w bieżącej działalności firm inwestycyjnych:
- a. ryzyko dla klienta;
 - b. ryzyko dla rynku;
 - c. ryzyko dla firmy;
 - d. inne rodzaje ryzyka.
148. Pkt 147 lit. a)–c) ma zastosowanie do oceny firm inwestycyjnych zaklasyfikowanych do kategorii 1, 2 lub 3, z uwzględnieniem zakresu działalności, na które te firmy inwestycyjne posiadają zezwolenie. W stosownych przypadkach właściwe organy mogą uwzględnić pkt 147 lit. a) i c) przy ocenie małych i niezłożonych firm inwestycyjnych spełniających kryteria określone w art. 12 rozporządzenia (UE) 2019/2033, uwzględniając znaczenie niektórych podkategorii wymienionych w ramach wyżej wymienionych ryzyk obciążających kapitał dla tych firm inwestycyjnych. Właściwe organy powinny ocenić uporządkowaną likwidację firmy inwestycyjnej, jak również inne rodzaje ryzyka, w przypadku wszystkich firm inwestycyjnych podlegających SREP.
149. W tytule określono również zbiór podkategorii w ramach każdej powyższej kategorii ryzyka, które należy uwzględnić w ocenie ryzyk obciążających kapitał. W zależności od istotności każdej z tych podkategorii dla danej firmy inwestycyjnej mogą być one przedmiotem indywidualnej oceny i punktacji.

150. Decyzja w sprawie istotności zapada na podstawie najbardziej aktualnych danych, które są dostępne, i może być uzupełniona oceną organów nadzoru.
151. Właściwe organy powinny również ocenić inne rodzaje ryzyka, które uznano za istotne dla danej firmy inwestycyjnej, ale których nie wymieniono powyżej. Te inne rodzaje ryzyka, których nie można racjonalnie przypisać do jednej z trzech kategorii wymienionych w pkt 147 lit. a)–c), stanowią odrębną kategorię ryzyka. W procesie identyfikacji podkategorii ryzyka pomocne mogą być:
- a. czynniki decydujące o wymogach w zakresie funduszy własnych;
 - b. ryzyka określone w ICARAP firmy inwestycyjnej lub testach warunków skrajnych, jeśli są dostępne;
 - c. ryzyka wynikające z modelu biznesowego firmy inwestycyjnej (w tym zidentyfikowane przez inne firmy inwestycyjne stosujące podobny model biznesowy);
 - d. informacje pochodzące z monitorowania kluczowych wskaźników;
 - e. ustalenia i wyniki sprawozdań z audytów wewnętrznych lub zewnętrznych;
 - f. zalecenia i wytyczne publikowane przez EUNB oraz ostrzeżenia i zalecenia wydawane przez organy makroostrożnościowe lub ERRS istotne dla firmy; oraz
 - g. zgłoszenia naruszeń i incydentów właściwym organom.
152. Właściwe organy powinny również uwzględnić powyższe elementy przy planowaniu intensywności swoich działań nadzorczych w związku z oceną danego ryzyka.
153. W przypadku wymogu dotyczącego ryzyka dla klienta, ryzyka dla rynku, ryzyka dla firmy, a także wymogu dotyczącego stałych kosztów pośrednich, właściwe organy powinny zweryfikować zgodność firmy inwestycyjnej z minimalnymi wymogami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2019/2033. Niniejsze wytyczne umożliwiają jednak właściwym organom rozszerzenie zakresu oceny poza te wymogi, tak aby uzyskać kompleksowy obraz ryzyka obciążającego kapitał. W szczególności właściwe organy powinny określić sytuacje, w których pewne rodzaje ryzyka lub elementy ryzyka są w niewystarczającym stopniu objęte minimalnymi wymogami w zakresie funduszy własnych pomimo zgodności z wymogami rozporządzenia (UE) 2019/2033. Na przykład opóźnienie wynikające z zastosowania średniej kroczącej dla niektórych współczynników K może spłaszczyć szczyty aktywności, a wykorzystanie agentów zamiast pracowników wewnętrznych powoduje niedoszacowanie wydatków. Ocena ta powinna pomóc przy określaniu dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych, zgodnie z sekcją 7.2.1.
154. Podczas wdrażania metod określonych w niniejszym tytule właściwe organy powinny wykorzystywać informacje pochodzące z monitorowania kluczowych wskaźników, jak określono w tytule 3. Właściwe organy powinny stosować inne wskaźniki ilościowe i jakościowe, jeśli są one istotne dla celów omawianej oceny.

155. Przeprowadzając swoje oceny, właściwe organy powinny korzystać ze wszelkich dostępnych źródeł informacji, w tym sprawozdań dla organów regulacyjnych, sprawozdań ad-hoc, mierników i sprawozdań wewnętrznych firmy inwestycyjnej (w tym sprawozdań z audytu wewnętrznego, sprawozdań z zarządzania ryzykiem, informacji z ICARAP), sprawozdań z kontroli przeprowadzanych na miejscu w firmie inwestycyjnej i sprawozdań zewnętrznych (w tym komunikatów firmy inwestycyjnej dla inwestorów, agencji ratingowych). Chociaż ocena ma w zamierzeniu ograniczać się do danej firmy, w celu określenia potencjalnej ekspozycji na ryzyka obciążające kapitał właściwe organy powinny rozważyć porównanie z firmami w grupie rówieśniczej. W tym celu firmy z grupy rówieśniczej powinny być definiowane dla każdego ryzyka z osobna i mogą się różnić od firm z grupy rówieśniczej określonych na potrzeby analizy modelu biznesowego i innych analiz.
156. W odniesieniu do każdej kategorii ryzyka, w punktacji ryzyka właściwe organy powinny ocenić i uwzględnić:
- a. ryzyko nieodłączne (ekspozycje na ryzyko); oraz
 - b. jakość i skuteczność zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli ryzyka.
157. Właściwe organy powinny odzwierciedlić wynik oceny każdej kategorii ryzyka w podsumowaniu ustaleń zawierającym wyjaśnienie głównych czynników ryzyka, a także w punktacji ryzyka, o której mowa w kolejnych sekcjach.

6.2 Ocena uporządkowanej likwidacji firmy inwestycyjnej

158. Właściwe organy powinny określić i ocenić proces uporządkowanej likwidacji firmy inwestycyjnej według prawdopodobnych scenariuszy odzwierciedlających model biznesowy i strategię firmy inwestycyjnej. Poziom szczegółowości takiej oceny, w tym liczbę rozważanych scenariuszy, należy określić, biorąc pod uwagę model biznesowy firmy inwestycyjnej oraz skalę i złożoność prowadzonej przez nią działalności. Ocena powinna obejmować co najmniej następujące elementy:
- a. określenie scenariuszy likwidacji;
 - b. określenie realistycznych ram czasowych likwidacji firm inwestycyjnych; oraz
 - c. ocenę wpływu likwidacji firmy inwestycyjnej na jej klientów, kontrahentów i rynki oraz na samą firmę inwestycyjną.

6.2.1 Określenie scenariuszy likwidacji

159. Istnieje wiele scenariuszy, w których firma inwestycyjna może podlegać likwidacji. Przeprowadzając analizę, właściwe organy powinny skupić się na jednym lub kilku scenariuszach, w których firma inwestycyjna staje się niezdolna do efektywnego działania i jest zmuszona do likwidacji swojej działalności. Niektóre typowe scenariusze, które mogą być rozważane przez właściwe organy, to:

- a. znaczne straty finansowe spowodowane poważnymi wahaniami rynkowymi; oraz
 - b. utrata infrastruktury krytycznej, której nie da się w porę zastąpić.
160. Aby stworzyć odpowiednie scenariusze zgodnie z pkt 159, właściwe organy powinny w stosownych przypadkach uwzględnić następujące informacje, opierając się na analizie przeprowadzonej zgodnie z tytułem 4 (analiza modelu biznesowego):
- a. formę prawną firmy inwestycyjnej i związane z nią obowiązujące wymogi dotyczące niewypłacalności;
 - b. model biznesowy firmy inwestycyjnej i związane z nim zagrożenia;
 - c. kluczowe czynniki wpływające na przychody i koszty firmy inwestycyjnej;
 - d. kluczowe wpływy i wypływy środków pieniężnych;
 - e. kluczowe wewnętrzne lub zlecone na zewnątrz narzędzia i procesy operacyjne (niezbędne systemy informatyczne); oraz
 - f. kluczowe obszary działalności, zwłaszcza te, które mogą być trudne do zlikwidowania lub które są silnie powiązane wewnętrznie/zewnętrznie.
161. Jeśli dostępny jest plan naprawy, w stosownych przypadkach właściwe organy powinny opierać się na zawartych w nim scenariuszach, dodatkowo je wzmacniając, aby osiągnąć stan likwidacji (tj. sytuację, w których opcje naprawcze nie będą dostępne).

6.2.2 Określenie odpowiedniego horyzontu czasowego likwidacji

162. Właściwe organy powinny określić odpowiedni horyzont czasowy dla firmy inwestycyjnej w celu przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji. W szczególności właściwe organy powinny ocenić, czy do przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji działalności firm inwestycyjnych potrzebny jest horyzont czasowy dłuższy niż trzy miesiące.
163. Aby określić przewidywany horyzont czasowy uporządkowanej likwidacji, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę aspekty wyszczególnione w pkt 165–167, które mogą mieć wpływ na czas trwania likwidacji. Właściwe organy mogą również wziąć pod uwagę średni horyzont czasowy uporządkowanej likwidacji przeprowadzonej wcześniej w przypadku firm inwestycyjnych o podobnych cechach w ramach ich jurysdykcji.

6.2.3 Ocena wpływu likwidacji na klientów, kontrahentów i rynki

164. Właściwe organy powinny określić poszczególne zainteresowane strony, na które może wpłynąć likwidacja firmy inwestycyjnej w ramach analizowanych scenariuszy. Przeprowadzając ocenę wpływu, właściwe organy powinny uwzględnić co najmniej głównych klientów firmy inwestycyjnej, innych kontrahentów i rynki.
165. Właściwe organy powinny przeprowadzić ocenę wpływu likwidacji na klientów firmy inwestycyjnej. Ocena taka powinna obejmować co najmniej następujące aspekty, w zakresie, w jakim dostępne są odpowiednie informacje:

- a. zdolność firm inwestycyjnych do zamknięcia nierozliczonych transakcji oraz konsekwencje, jakie takie zamknięcie może mieć dla klientów i samej firmy inwestycyjnej (tj. czy firma inwestycyjna poniesie kary za rozwiązanie umowy lub opłaty prawne);
 - b. w przypadku niemożności rozwiązania umów zdolność firmy inwestycyjnej do przekazania ich wszystkich innym instytucjom finansowym i po jakich kosztach; oraz
 - c. zdolność firmy inwestycyjnej do terminowego zwrotu środków pieniężnych klientów oraz przechowywanych przez nią aktywów, zgodnie z zasadami wprowadzonymi na podstawie dyrektywy 2014/65/UE.
166. Właściwe organy powinny przeprowadzić ocenę wpływu likwidacji na rynki, na których działa firma inwestycyjna. Właściwe organy powinny zwrócić szczególną uwagę na następujące sytuacje:
- a. gdy duża część działalności firmy inwestycyjnej odbywa się na jednym lub kilku określonych rynkach; oraz
 - b. gdy firma inwestycyjna jest głównym dostawcą usług biznesowych na określonym rynku.

6.2.4 Ocena wpływu likwidacji na firmę inwestycyjną

167. Na podstawie analizy struktury organizacyjnej i modelu operacyjnego firmy inwestycyjnej właściwe organy powinny określić najważniejsze rodzaje ryzyka dla firmy inwestycyjnej w przypadku likwidacji. Właściwe organy powinny rozważyć następujące aspekty w zakresie, w jakim są one istotne dla firmy inwestycyjnej, a informacje są dostępne:
- a. zdolność firmy inwestycyjnej do pokrycia kosztów operacyjnych, w tym kosztów utrzymania kluczowych wewnętrznych lub zleconych na zewnątrz procesów i systemów informatycznych, pozwalających na dalsze funkcjonowanie na poziomie umożliwiającym przeprowadzenie uporządkowanej likwidacji;
 - b. zdolność firmy inwestycyjnej do terminowego zbycia aktywów trwałych i pokrycia związanych z tym strat;
 - c. zdolność firmy inwestycyjnej do nadzorowania/zwolnienia swoich pracowników, biorąc pod uwagę wymogi w odpowiednich przepisach prawa pracy, zwłaszcza w przypadkach gdy firma inwestycyjna posiada podmioty transgraniczne, oraz koszty, jakie mogą się z tym wiązać (z uwzględnieniem w szczególności potencjalnych odpraw);
 - d. zdolność firmy inwestycyjnej do zatrzymania najważniejszych pracowników w celu przeprowadzenia likwidacji oraz koszty, jakie mogą się z tym wiązać; oraz

- e. wszelkie inne koszty operacyjne lub rodzaje ryzyka, które mogą pojawić się podczas procesu likwidacji.

6.3 Ocena ryzyka dla klienta

6.3.1 Uwagi ogólne

168. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko dla klienta wynikające ze wszystkich rodzajów ekspozycji, w tym ekspozycji pozabilansowych: zarządzanych aktywów, przechowywanych środków pieniężnych klientów, aktywów zabezpieczonych i objętych administrowaniem oraz obsługiwanych zleceń klientów. Powinny one również uwzględnić przepisy prawa krajowego regulujące wyodrębnianie mające zastosowanie do środków pieniężnych klientów oraz dostępność dla firmy inwestycyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności zawodowej jako skutecznego narzędzia zarządzania ryzykiem, zgodnie z art. 29 ust. 1 dyrektywy (UE) 2019/2034.
169. Oceniając ryzyko dla klienta, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę różne rodzaje klientów oraz charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej w odniesieniu do tych klientów.

6.3.2 Ocena nieodłącznego ryzyka dla klienta

170. Za pomocą oceny nieodłącznego ryzyka dla klienta właściwe organy powinny określić główne czynniki wpływające na wysokość współczynnika K ryzyka dla klienta firmy inwestycyjnej i ocenić istotność skutków z ostrożnościowego punktu widzenia tego ryzyka na firmę inwestycyjną. Ocena nieodłącznego ryzyka dla klienta powinna obejmować następujące główne etapy:
- a. ocenę wstępną;
 - b. ocenę charakteru i skali usług i działań w zakresie zarządzania aktywami klientów, przechowywania środków pieniężnych klientów, zabezpieczania aktywów klientów i obsługi zleceń klientów; oraz
 - c. ocenę systemów i procesów dotyczących tych działań.
171. Właściwe organy powinny oceniać ryzyko dla klienta zarówno w ujęciu bieżącym, jak i perspektywicznym.
172. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny również przeprowadzić bardziej szczegółową ocenę, możliwie na poziomie pojedynczych klientów.

Ocena wstępna

173. Aby ustalić zakres oceny ryzyka dla klienta, właściwe organy powinny w pierwszej kolejności określić źródła ryzyka dla klienta, na jakie firma inwestycyjna jest lub może być narażona.
174. Właściwe organy powinny uwzględnić co najmniej:

- a. apetyt na ryzyko w odniesieniu do ryzyka dla klienta, z uwzględnieniem modelu biznesowego firmy inwestycyjnej;
 - b. wagę wysokości współczynnika K dla ryzyka dla klienta w stosunku do całkowitej wysokości współczynnika K;
 - c. prognozy wysokości współczynnika K dla ryzyka dla klienta, jeśli są dostępne;
 - d. charakter, wielkość i strukturę pozycji bilansowych i pozabilansowych firmy inwestycyjnej dotyczących klientów;
 - e. jeśli jest dostępny, koszt strat operacyjnych na rachunkach klientów w porównaniu z opłatami.
175. Właściwe organy powinny przeprowadzić wstępną analizę z uwzględnieniem zmian powyższych wskaźników w czasie w celu zdobycia gruntownej wiedzy o najważniejszych czynnikach wpływających na ryzyko dla klienta firmy inwestycyjnej.

Zarządzane aktywa (AUM)

176. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko poniesienia straty przez klientów z powodu niewłaściwego zarządzania ich aktywami. Zarządzane aktywa obejmują zarówno aktywa w ramach usługi uznaniowego zarządzania portfelem, jak i stałe rozwiązania w zakresie doradztwa o charakterze nieuznaniowym. Ryzyko to może wynikać m.in. z naruszenia warunków upoważnienia, nadmiernej dźwigni finansowej, nadmiernej koncentracji, aktywów podlegających ograniczeniom płynności lub nieadekwatnej do upoważnienia złożoności produktów.
177. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
- a. złożoności upoważnień, oświadczeniu dotyczącym polityki inwestycyjnej lub realizowanych strategiach;
 - b. profilach klientów (fundusze państwowe, inwestorzy instytucjonalni, korporacyjni lub detaliczni) oraz tolerancji ryzyka;
 - c. klasach aktywów portfela bazowego;
 - d. kwocie zarządzanych aktywów.

Przechowywane środki pieniężne klientów (CMH)

178. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko utraty środków pieniężnych klientów i konieczności wypłaty im odszkodowania w związku z niewłaściwym zarządzaniem rachunkami klientów przez firmę inwestycyjną.
179. Właściwe organy powinny ocenić, czy środki pieniężne klientów są przechowywane zgodnie z prawem krajowym dotyczącym ochrony środków pieniężnych klientów i czy można je wyraźnie odróżnić od własnych środków pieniężnych firmy inwestycyjnej.

180. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
- a. rodzaju rachunku (rachunek depozytowy w banku komercyjnym);
 - b. umowie dotyczącej dostępu firmy inwestycyjnej do środków pieniężnych klientów;
 - c. polityce dozwolonych inwestycji dotyczących środków pieniężnych klientów;
 - d. wyodrębnionych rachunkach zbiorczych lub indywidualnych;
 - e. możliwości śledzenia środków pieniężnych klientów;
 - f. wartości przechowywanych środków pieniężnych klientów i liczbie klientów;
 - g. walutach używanych do denominacji rachunków klientów.

Aktywa zabezpieczone i objęte administrowaniem (ASA)

181. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko poniesienia straty przez klientów i konieczności wypłaty im odszkodowania w związku z niewłaściwym zarządzaniem aktywami zabezpieczonymi i objętymi administrowaniem przez firmę inwestycyjną.
182. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
- a. ponownym wykorzystaniu posiadanych zabezpieczeń;
 - b. prawie do likwidacji aktywów;
 - c. utracie wartości zabezpieczeń;
 - d. aktywów zabezpieczonych i objętych administrowaniem przychodzących z i wychodzących do innych jednostek finansowych;
 - e. rodzajach aktywów;
 - f. operacjach lub błędów w przeprowadzaniu operacji dotyczących zdarzeń związanych z aktywami (głosowanie na walnym zgromadzeniu, płatność kuponowa, emisja praw poboru).

Obsługiwane zlecenia klientów (COH)

183. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko strat operacyjnych podczas obsługi zleceń klientów. Ryzyko to może wynikać z błędów systemowych lub ludzkich spowodowanych złożonością procesów, procedur i systemów informatycznych (w tym wykorzystania nowych technologii), w zakresie, w jakim mogą one prowadzić do błędów, w tym opóźnień, błędnych specyfikacji lub naruszeń bezpieczeństwa.
184. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
- a. liczbie i kwocie obsługiwanych zamówień klientów;

- b. charakterze aktywów bazowych (pozagiełdowych, mniej lub bardziej płynnych...);
- c. rodzajach i cechach zamówień (według bloków, stałej ceny...);
- d. cechach przekazywania lub realizacji (obrot elektroniczny lub głosowy...);
- e. procesach i organizacji przekazywania lub wykonywania (specjalne jednostki obsługujące dane klasy aktywów, wykorzystanie sales-traders, transakcje na własny rachunek, dostęp do rynku...).

6.3.3 Ocena zarządzania ryzykiem dla klienta i mechanizmów kontroli ryzyka dla klienta

185. Aby uzyskać kompleksowe zrozumienie profilu ryzyka dla klienta firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny również dokonywać przeglądu ram zarządzania ryzykiem funkcjonujących w ramach działalności firmy. W tym celu, w stosownych przypadkach, właściwe organy powinny ocenić następujące elementy:

- a. czy firma inwestycyjna posiada solidną, jasno sformułowaną i udokumentowaną strategię w zakresie ryzyka, która jest należycie zatwierdzona przez zarząd i obejmuje zarządzanie aktywami, zarządzanie przepływem środków pieniężnych w firmie oraz zarządzanie aktywami zabezpieczonymi i objętymi administrowaniem;
- b. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy organizacyjne zapewniające skuteczne świadczenie usług na rzecz klientów, z wystarczającymi (zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym) zasobami kadrowymi i technicznymi (obsługę klienta oraz jednostki wsparcia prawidłowego funkcjonowania organizacji, systemy informacyjne);
- c. czy firma inwestycyjna posiada solidne i kompleksowe ramy kontroli (skuteczność i niezależność komórek ds. kontroli) oraz solidne zabezpieczenia w celu ograniczenia ryzyka dla klientów zgodnie ze strategią zarządzania i apetytem na ryzyko;
- d. czy firma inwestycyjna posiada jasno określone zasady i procedury identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka operacyjnego dla klientów oraz zarządzania takim ryzykiem;
- e. zgodność posiadanych przez firmę inwestycyjną praw dostępu do rachunków klientów z obowiązującymi przepisami.

6.3.4 Podsumowanie ustaleń i punktacja

186. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd na temat ryzyka dla klienta firmy inwestycyjnej. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 5. Jeżeli w związku z istotnością niektórych czynników ryzyka właściwe organy zdecydują się ocenić je i przypisać im punktację indywidualnie, wówczas należy w możliwie największym stopniu kierować się wskazówkami określonymi w niniejszej tabeli, na zasadzie analogii.

Tabela 5. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej ryzyka dla klienta

Punktacja ryzyka	Pogląd nadzorczy	Czynniki związane z ryzykiem nieodłącznym	Czynniki związane z odpowiednim zarządzaniem i odpowiednimi mechanizmami kontroli
1	Istnieje niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest nieistotne lub bardzo niskie. • Ekspozycja na ryzyko z tytułu złożonych produktów i transakcji jest nieistotna lub bardzo niska. • Poziom ryzyka koncentracji jest nieistotny lub bardzo niski. • Poziom ryzyka związanego z procesami i systemami jest nieistotny lub bardzo niski. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie i mechanizmy kontroli firmy inwestycyjnej oraz jej ogólna strategia i apetyt na ryzyko są ze sobą spójne. • Ramy organizacyjne są solidne i przewidują wyraźny podział obowiązków i rozdział zadań między podejmujących ryzyko i komórki ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.
2	Istnieje średnio niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<p>Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest niskie do średniego.</p> <p>Ekspozycja na ryzyko z tytułu złożonych produktów i transakcji jest niska do średniej.</p> <p>Poziom ryzyka koncentracji jest niski do średniego.</p> <p>Poziom ryzyka związanego z procesami i systemami jest niski do średniego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systemy pomiaru i monitorowania ryzyka oraz sprawozdawczości w jego zakresie są odpowiednie.
3	Istnieje średnio wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<p>Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest średnie do wysokiego.</p> <p>Ekspozycja na ryzyko z tytułu złożonych produktów i transakcji jest średnia do wysokiej.</p> <p>Poziom ryzyka koncentracji jest średni do wysokiego.</p> <p>Poziom ryzyka związanego z procesami i systemami jest średni do wysokiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W zarządzaniu i mechanizmach kontroli firmy inwestycyjnej występują niedociągnięcia w stosunku do jej ogólnej strategii i apetytu na ryzyko. • Ramy organizacyjne nie przewidują wyraźnego podziału obowiązków i rozdziału zadań między podejmujących ryzyko i

4	Istnieje wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest wysokie. • Ekspozycja na ryzyko z tytułu złożonych produktów i transakcji jest wysoka. • Poziom ryzyka koncentracji jest wysoki. • Poziom ryzyka związanego z procesami i systemami jest wysoki. 	<ul style="list-style-type: none"> • komórki ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka. • Systemy pomiaru, monitorowania i sprawozdawczości nie są wystarczające lub wystarczająco spójne, niektóre rodzaje ryzyka nie są odpowiednio monitorowane lub zgłaszane.
---	--	---	--

6.4 Ocena ryzyka dla rynku

6.4.1 Uwagi ogólne

187. Właściwe organy powinny oceniać ryzyko dla rynku wynikające ze wszystkich rodzajów ekspozycji: w przypadku pozycji, które nie podlegają rozliczaniu (tj. ekspozycja obliczana za pomocą metody pozycji ryzyka netto), oraz w przypadku pozycji, które podlegają rozliczaniu lub uzupełnianiu depozytu zabezpieczającego (tj. ekspozycja obliczana za pomocą metody uwzględniającej wniesiony depozyt rozliczeniowy).
188. Oceniając ryzyko dla rynku, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę wielkość, charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej.

6.4.2 Ocena nieodłącznego ryzyka dla rynku

189. Za pomocą oceny nieodłącznego ryzyka rynkowego właściwe organy powinny określać główne czynniki wpływające na ekspozycję firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe i oceniać ryzyko wystąpienia istotnych skutków ostrożnościowych dla firmy inwestycyjnej. Ocena nieodłącznego ryzyka rynkowego powinna obejmować następujące główne etapy:
- a. ocenę wstępną;
 - b. ocenę charakteru i struktury pozycji firmy inwestycyjnej narażonych na ryzyko dla rynku;
 - c. ocenę rentowności;
 - d. ocenę ryzyka koncentracji rynkowej;
 - e. ocenę ram ostrożnej wyceny pozycji portfela handlowego; oraz
 - f. ocenę ryzyka modelu (tj. modeli wykorzystywanych do celów regulacyjnych).

Ocena wstępna

190. Aby ustalić zakres oceny ryzyka dla rynku, właściwe organy powinny w pierwszej kolejności określić źródła ryzyka rynkowego, na jakie narażona jest lub może być firma inwestycyjna.
191. Właściwe organy powinny uwzględnić co najmniej:
 - a. działalność rynkową, linie biznesowe i produkty firmy inwestycyjnej;
 - b. podstawową strategię w zakresie portfela ryzyka rynkowego w ramach portfela handlowego i apetyt na ryzyko w ramach działalności rynkowej;
 - c. relatywną wagę pozycji portfela handlowego w stosunku do aktywów ogółem, zmian w czasie i strategii firmy inwestycyjnej dotyczącej tych pozycji, o ile informacje w tym zakresie są dostępne;
 - d. relatywną wagę zysków netto z pozycji rynkowych w całkowitym przychodzie z działalności operacyjnej; oraz
 - e. wymogi w zakresie funduszy własnych dotyczące ryzyka dla rynku w stosunku do wszystkich wymogów w zakresie funduszy własnych, w tym historyczne zmiany tych danych liczbowych oraz prognozy, jeżeli są dostępne.
192. W swoich wstępnych ocenach właściwe organy powinny również poddać pod rozważenie znaczące zmiany w działalności rynkowej firmy inwestycyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych zmian całkowitej ekspozycji na ryzyko rynkowe. Mogą zwłaszcza ocenić:
 - a. znaczące zmiany strategii, polityki i wielkości limitów odnoszących się do ryzyka rynkowego;
 - b. potencjalny wpływ tych zmian na profil ryzyka firmy inwestycyjnej; oraz
 - c. najważniejsze trendy na rynkach finansowych.

Charakter i struktura działalności firmy inwestycyjnej narażonej na ryzyko rynkowe

193. Właściwe organy powinny analizować charakter ekspozycji na ryzyko rynkowe firmy inwestycyjnej w celu zidentyfikowania poszczególnych ekspozycji na ryzyko i powiązanych czynników ryzyka (np. kursy wymiany walut, stopy procentowe lub spready kredytowe), które będą następnie przedmiotem dalszej pogłębionej analizy.
194. Właściwe organy powinny analizować ekspozycje na ryzyko rynkowe w podziale na klasy aktywów lub instrumenty finansowe, według ich wielkości, złożoności i poziomu ryzyka. W przypadku najbardziej istotnych ekspozycji właściwe organy powinny ocenić powiązane z nimi czynniki ryzyka.
195. Analizując działalność wiążącą się z ryzykiem rynkowym, właściwe organy powinny również uwzględniać złożoność danych produktów finansowych (w tym produktów, w odniesieniu do których stosowane są techniki wyceny według modelu) i szczególnych

operacji rynkowych (w tym transakcji wysokich częstotliwości). Przedmiotem analizy powinny być następujące kwestie:

- a. w przypadku gdy firma inwestycyjna posiada pozycje w instrumentach pochodnych, właściwe organy powinny ocenić zarówno ich wartość rynkową, jak i wartość nominalną;
 - b. w przypadku gdy firma inwestycyjna prowadzi działalność w zakresie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, właściwe organy powinny, w stosownych przypadkach, oceniać wagę tych transakcji w ogólnej wartości portfela instrumentów pochodnych oraz strukturę portfela instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym według rodzaju kontraktu (kontrakty swap, kontrakty terminowe typu forward), bazowych instrumentów finansowych (ryzyko kredytowe kontrahenta związane z tymi produktami jest objęte metodyką ryzyka dla firmy).
 - c. w przypadku gdy firma inwestycyjna wdrożyła strategię hedgingową, właściwe organy powinny ocenić rezydualne ryzyko rynkowe po wdrożeniu tych strategii.
196. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny dokonać oceny zagrożonych lub nie płynnych pozycji oraz ocenić ich wpływ na rentowność firmy inwestycyjnej.
197. W odniesieniu do firm inwestycyjnych stosujących metody wewnętrzne do obliczania swoich regulacyjnych wymogów w zakresie funduszy własnych, w celu zidentyfikowania określonych obszarów ryzyka i powiązanych czynników ryzyka właściwe organy powinny również rozważyć następujące wskaźniki:
- a. rozbieżność wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego pomiędzy wartością zagrożoną (value at risk, VaR), wartością zagrożoną w warunkach skrajnych (stressed VaR, SVaR), narzut kapitałowy z tytułu dodatkowego ryzyka (incremental risk charge, IRC) oraz narzut z tytułu ryzyka szczególnego dla korelacyjnego portfela handlowego;
 - b. VaR według czynników ryzyka;
 - c. zmiany VaR i SVaR (można wykorzystać takie wskaźniki jak: zmiana w stosunku do poprzedniego dnia / poprzedniego tygodnia, średnia kwartalna i wyniki weryfikacji wstecznej); oraz
 - d. mnożniki stosowane w odniesieniu do VaR i SVaR.
198. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny również uwzględnić wewnętrzne mierniki ryzyka stosowane przez firmę inwestycyjną. Mogą one obejmować oczekiwany niedobór (ang. *expected shortfall*), wewnętrzny model VaR nieużywane do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych lub wrażliwość ryzyka rynkowego na różne czynniki ryzyka i potencjalne straty.
199. Oceniając nieodłączne ryzyko rynkowe, właściwe organy powinny brać pod uwagę dane liczbowe na dany dzień lub trendy, zarówno w ujęciu zagregowanym, jak i według portfeli. Tam gdzie to możliwe, analiza ta powinna zostać uzupełniona porównaniem danych

liczbowych firmy inwestycyjnej z danymi grupy rówieśniczej oraz właściwymi wskaźnikami makroekonomicznymi.

Analiza rentowności

200. Właściwe organy powinny przeanalizować historyczną rentowność działalności rynkowej, w tym jej zmienność, tak aby uzyskać lepszy ogląd profilu ryzyka rynkowego firmy inwestycyjnej. Analiza ta może zostać przeprowadzona na poziomie portfela, a także według linii biznesowych, poszczególnych jednostek przeprowadzających transakcje (ang. *trading desk*) lub klas aktywów (możliwie jako część szerszej analizy przeprowadzonej w ramach analizy modelu biznesowego).
201. Oceniając rentowność, właściwe organy powinny zwracać szczególną uwagę na główne obszary ryzyka zidentyfikowane podczas badania działalności narażonej na ryzyko rynkowe. Właściwe organy powinny dokonać rozróżnienia, z jednej strony, między przychodami handlowymi a przychodami niehandlowymi (takimi jak prowizje, opłaty klientów), a z drugiej, między zyskami/stratami zrealizowanymi a zyskami/stratami niezrealizowanymi.
202. W przypadku klas aktywów lub ekspozycji generujących ponad normalne zyski lub straty właściwe organy powinny oceniać rentowność w porównaniu do poziomu ryzyka zakładanego przez firmę inwestycyjną (w tym VaR/zyski netto z tytułu aktywów i zobowiązań finansowanych przeznaczonych do obrotu) w celu zidentyfikowania i przeanalizowania ewentualnych niespójności. Tam gdzie to możliwe, właściwe organy powinny porównywać dane liczbowe firmy inwestycyjnej z jej wynikami historycznymi i danymi grupy rówieśniczej.

Ryzyko koncentracji rynkowej

203. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat stopnia ryzyka koncentracji rynkowej, na jakie narażona jest firma inwestycyjna, bądź z tytułu ekspozycji na pojedynczy czynnik ryzyka, bądź ekspozycji na wiele skorelowanych czynników ryzyka.
204. Oceniając możliwą koncentrację, właściwe organy powinny zwracać szczególną uwagę na koncentrację produktów złożonych (zwłaszcza produktów strukturyzowanych), produktów niepiętnych [w tym instrumenty typu CDO (collateralised debt obligations)] lub produktów, w przypadku których stosowane są techniki wyceny według modelu (mark-to-model).

Ostrożna wycena pozycji portfela handlowego

205. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat ram ostrożnej wyceny stosowanej przez firmę inwestycyjną, ponieważ wadliwy proces wyceny może prowadzić do błędów w obliczeniach wartości wyjściowej instrumentów finansowych, co z kolei prowadzi do niedoszacowania potencjalnych strat firmy inwestycyjnej. Przeprowadzając tę analizę, właściwe organy powinny zwrócić szczególną uwagę na obliczanie rezerw (zwłaszcza rezerw na poziomie wartości godziwej, rezerw modelowych) oraz ich potencjalny wpływ na pozycję kapitałową firmy inwestycyjnej.

206. Właściwe organy powinny ocenić, czy pozycje portfela handlowego firmy inwestycyjnej są wyceniane na zasadach ostrożnej wyceny, która pozwala uzyskać odpowiedni stopień pewności, biorąc pod uwagę dynamiczny charakter pozycji portfela handlowego. Za osiągnięcie odpowiedniego stopnia pewności w tym celu należy uznać poziom pewności, o którym mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji 2016/101¹⁸.
207. Właściwe organy powinny ocenić, czy firmy inwestycyjne stosują solidne metody ostrożnej wyceny oraz czy uwzględniają następujące korekty wyceny:
- a. niezrealizowane marże kredytowe;
 - b. koszty zamknięcia;
 - c. ryzyko operacyjne;
 - d. niepewność cen rynkowych;
 - e. przedterminowe rozwiązanie umowy;
 - f. koszty inwestycji i finansowania;
 - g. przyszłe koszty administracyjne; oraz
 - h. w stosownych przypadkach – ryzyko modelu.
208. Właściwe organy powinny ocenić, czy:
- a. rozwiązania, procesy i procedury dotyczące zarządzania i związane z korektami wyceny są wystarczająco solidne, zwłaszcza w odniesieniu do pozycji o mniejszej płynności, oraz spójne ze strategią firmy inwestycyjnej;
 - b. systemy i procesy informatyczne związane z ramami wyceny są solidne;
 - c. adekwatność korekt dokonywanych przez firmy inwestycyjne jest okresowo weryfikowana.

Ryzyko modelu

209. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko związane z niedoszacowaniem wymogów w zakresie funduszy własnych przez stosowane modele wewnętrzne (zatwierdzone przez organy regulacyjne), w szczególności metodę wewnętrznych ratingów (metodę IRB), narzut kapitałowy z tytułu dodatkowego ryzyka, modele stosowane w celu ograniczenia ryzyka kredytowego, VaR i sVaR.

6.4.3 Ocena zarządzania ryzykiem dla rynku i mechanizmów kontroli ryzyka dla rynku

210. Aby uzyskać kompleksowe zrozumienie profilu ryzyka rynkowego firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny również dokonać przeglądu ram zarządzania i zarządzania

¹⁸ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/101 z dnia 26 października 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ostrożnej wyceny zgodnie z art. 105 ust. 14 (Dz.U. L 021 z 28.1.2016, s. 54)

ryzykiem stosowanych na potrzeby jej działalności rynkowej. W tym celu właściwe organy powinny ocenić następujące elementy, uwzględniając wielkość, charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej:

- a. czy firma inwestycyjna posiada prawidłową, jasno sformułowaną i udokumentowaną strategię w zakresie ryzyka rynkowego, zatwierdzoną przez organ zarządzający;
- b. czy strategia firmy inwestycyjnej w zakresie ryzyka rynkowego właściwie odzwierciedla gotowość firmy inwestycyjnej do podejmowania ryzyka rynkowego i jej ogólny apetyt na ryzyko;
- c. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy organizacyjne obejmujące komórki ds. zarządzania ryzykiem rynkowym, zapewniające jego pomiar, monitorowanie i kontrolę, posiadające dostateczne zasoby kadrowe i techniczne (zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym);
- d. czy firma inwestycyjna posiada jasno określone zasady i procedury dotyczące identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka rynkowego oraz zarządzania nim, w tym limity odzwierciedlające apetyt na ryzyko, zatwierdzone przez organ zarządzający;
- e. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy umożliwiające identyfikację, zrozumienie i pomiar ryzyka rynkowego, stosownie do wielkości i złożoności firmy inwestycyjnej, i czy ramy te spełniają odpowiednie wymogi wynikające z właściwych przepisów wykonawczych UE i krajowych; oraz
- f. czy firma inwestycyjna posiada solidne i kompleksowe ramy kontroli i prawidłowe mechanizmy bezpieczeństwa ograniczające jej ryzyko rynkowe zgodnie z jej strategią zarządzania ryzykiem rynkowym i apetytem na ryzyko.

6.4.4 Podsumowanie ustaleń i punktacja

211. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd na temat ryzyka rynkowego firmy inwestycyjnej. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 6. Jeżeli w związku z istotnością niektórych czynników ryzyka właściwe organy zdecydują się ocenić je i przypisać im punktację indywidualnie, wówczas należy w możliwie największym stopniu kierować się wskazówkami określonymi w niniejszej tabeli, na zasadzie analogii.
212. Właściwe organy powinny rozpatrywać wszystkie te czynniki równolegle, a nie oddzielnie, a także zrozumieć czynniki wpływające na ryzyko dla rynku.

Tabela 6. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej ryzyka rynkowego

Punktacja ryzyka	Pogląd nadzorczy	Czynniki związane z ryzykiem nieodłącznym	Czynniki związane z jakością zarządzania i mechanizmów kontroli
1	Istnieje niskie ryzyko wystąpienia istotnych skutków ostrożnościowych dla firmy inwestycyjnej, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko rynkowe pozwalają sądzić, że ryzyko jest nieistotne lub bardzo niskie. • Ekspozycje firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe nie mają charakteru złożonych. • Poziom koncentracji ryzyka rynkowego jest nieistotny lub bardzo niski. • Ekspozycje na ryzyko rynkowe firmy inwestycyjnej generują zyski niepodatne na wahania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Polityka i strategia w zakresie ryzyka rynkowego firmy inwestycyjnej oraz ogólna strategia i apetyt na ryzyko są ze sobą spójne. • Ramy organizacyjne w zakresie ryzyka rynkowego są solidne i przewidują wyraźny podział obowiązków i rozdział zadań między podejmujących ryzyko i komórki ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.
2	Istnieje średnio niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko rynkowe pozwalają sądzić, że ryzyko jest niskie do średniego. • Stopień złożoności ekspozycji firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe jest niski do średniego. • Poziom koncentracji ryzyka rynkowego jest niski do średniego. • Ekspozycje firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe generują zyski, które charakteryzują się niskim stopniem zmienności do średniego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemy pomiaru i monitorowania ryzyka rynkowego oraz sprawozdawczości w jego zakresie są odpowiednie. • Limity wewnętrzne i ramy kontroli ryzyka rynkowego są solidne i spójne ze strategią zarządzania ryzykiem firmy inwestycyjnej i jej apetytem na ryzyko.
3	Istnieje średnio wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko rynkowe pozwalają sądzić, że ryzyko jest średnie do wysokiego. • Stopień złożoności ekspozycji firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe jest średni do wysokiego. • Poziom koncentracji ryzyka rynkowego jest średni do wysokiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • W polityce i strategii firmy inwestycyjnej w zakresie ryzyka rynkowego występują niedociągnięcia w stosunku do jej ogólnej strategii i apetytu na ryzyko. • Ramy organizacyjne w zakresie ryzyka rynkowego nie

	zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekspozycje firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe generują zyski, które charakteryzują się średnim stopniem zmienności do wysokiego. 	przewidują wyraźnego podziału obowiązków i rozdziału zadań między podejmujących ryzyko i komórki ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.
4	Istnieje wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko rynkowe pozwalają sądzić, że ryzyko jest wysokie. • Złożoność ekspozycji firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe jest wysoka. • Poziom koncentracji ryzyka rynkowego jest wysoki. • Ekspozycje firmy inwestycyjnej na ryzyko rynkowe generują zyski, które charakteryzują się wysokim stopniem zmienności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemy pomiaru i monitorowania ryzyka rynkowego oraz sprawozdawczości w jego zakresie nie są wystarczające lub dostatecznie spójne, a niektóre rodzaje ryzyka nie są odpowiednio monitorowane lub zgłaszane. • Limity wewnętrzne i ramy kontroli ryzyka rynkowego nie są zgodne ze strategią zarządzania ryzykiem firmy inwestycyjnej lub jej apetytem na ryzyko.

6.5 Ocena ryzyka dla firmy

6.5.1 Uwagi ogólne

213. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko dla firmy wynikające z różnych czynników ryzyka, takich jak: ryzyko operacyjne związane z dziennymi przepływami transakcyjnymi (DTF), ryzyko koncentracji spowodowane dużymi ekspozycjami (CON) oraz ekspozycja na niewykonanie zobowiązań przez kontrahentów transakcyjnych (TCD). W swojej ocenie właściwe organy powinny również uwzględnić źródła ryzyka dla firmy inwestycyjnej, takie jak istotne zmiany wartości księgowej aktywów, niewykonanie zobowiązań przez klientów lub kontrahentów, pozycje w instrumentach finansowych, walutach obcych i towarach oraz zobowiązania na rzecz programów emerytalnych o zdefiniowanych świadczeniach zgodnie z art. 29 dyrektywy (UE) 2019/2034. W stosownych przypadkach powinny one również rozważyć inne czynniki, które mogą stanowić ryzyko dla firmy inwestycyjnej.

214. Oceniając ryzyko dla firmy, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę wielkość, charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej.

6.5.2 Ocena nieodłącznego ryzyka dla firmy

215. Za pomocą oceny nieodłącznego ryzyka dla firmy właściwe organy powinny określić główne czynniki i ocenić istotność skutków z ostrożnościowego punktu widzenia tego

ryzyka na firmę inwestycyjną. Ocena nieodłącznego ryzyka dla firmy powinna obejmować następujące główne etapy:

- a. ocenę wstępną;
 - b. ocenę charakteru i skali działalności inwestycyjnej, która wiąże się z ryzykiem dla firmy inwestycyjnej;
 - c. ocenę systemów i procesów dotyczących tych działań.
216. Właściwe organy powinny oceniać ryzyko dla firmy zarówno w ujęciu bieżącym, jak i perspektywicznym.
217. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny również przeprowadzić bardziej szczegółową ocenę, możliwie na poziomie pojedynczych klientów.

Ocena wstępna

218. Aby ustalić zakres oceny ryzyka dla firmy, właściwe organy powinny w pierwszej kolejności określić źródła ryzyka dla firmy, na jakie firma inwestycyjna jest lub może być narażona.
219. Właściwe organy powinny uwzględnić co najmniej:
- a. model biznesowy i apetyt na ryzyko;
 - b. wagę wysokości współczynnika K dla ryzyka dla firmy w stosunku do całkowitej wysokości współczynnika K;
 - c. prognozy wysokości współczynnika K dla ryzyka dla firmy, jeśli są dostępne;
 - d. koszt strat operacyjnych dla firmy w stosunku do przychodów.
220. Właściwe organy powinny przeprowadzić wstępną analizę z uwzględnieniem zmian powyższych elementów w czasie w celu zdobycia gruntownej wiedzy o najważniejszych czynnikach wpływających na ryzyko dla firmy inwestycyjnej.

Dzienne przepływy transakcyjne

221. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat stopnia ryzyka operacyjnego związanego z transakcjami z użyciem środków własnych. Ryzyko to może wynikać z błędów systemowych lub ludzkich spowodowanych złożonością procesów, procedur i systemów informatycznych (w tym wykorzystania nowych technologii), w zakresie, w jakim mogą one prowadzić do błędów, opóźnień, błędnych specyfikacji lub naruszeń bezpieczeństwa.
222. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
- a. wolumenie, ekspozycji, liczbie i złożoności realizowanych transakcji;
 - b. niedostępności lub utracie integralności systemów informatycznych;

- c. rodzajach infrastruktury rynku finansowego (FMI) wykorzystywanej do przetwarzania transakcji: za pośrednictwem obrotu głosowego, platformy elektronicznej (MTF, OTF);
- d. handlu algorytmicznym.

Ryzyko koncentracji

- 223. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat stopnia ryzyka koncentracji, na jakie narażone jest firma inwestycyjna. Właściwe organy powinny w szczególności oceniać ryzyko poniesienia przez firmę inwestycyjną znacznych strat w wyniku koncentracji ekspozycji wobec wąskiej grupy kontrahentów lub ekspozycji z tytułu wysoce skorelowanych aktywów finansowych.
- 224. Właściwe organy powinny przeprowadzać tę ocenę, uwzględniając różne kategorie ryzyka koncentracji, w tym:
 - a. koncentracje podmiotowe (obejmujące klienta lub grupę powiązanych klientów definiowanych jako duża ekspozycja);
 - b. koncentracje sektorowe;
 - c. koncentracje geograficzne;
 - d. koncentracje produktów; oraz
 - e. koncentracje zabezpieczeń i gwarancji.
- 225. Właściwe organy powinny zwracać szczególną uwagę na ukryte źródła ryzyka koncentracji, które może się zmaterializować w warunkach skrajnych, gdy stopień korelacji ryzyka może wzrosnąć w stosunku do zwykłych warunków i mogą powstać dodatkowe ekspozycje z tytułu pozycji pozabilansowych.
- 226. W odniesieniu do grup powiązanych klientów, właściwe organy powinny uwzględniać ryzyko koncentracji wynikające z konsolidacji, które może nie być widoczne na poziomie indywidualnym.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcyjnego

- 227. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcyjnego, na jakie narażone są firmy inwestycyjne w związku z ekspozycją na transakcje na instrumentach finansowych.
- 228. Przy tej ocenie właściwe organy, w stosownych przypadkach, powinny skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
 - a. jakości kontrahentów i odpowiednich korektach wyceny kredytowej;
 - b. złożoności instrumentów finansowych będących przedmiotem danej transakcji;

- c. ryzyku niekorzystnej korelacji wynikającym z dodatniej korelacji między ryzykiem kredytowym kontrahenta a ryzykiem kredytowym;
- d. ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i ryzyko rozliczenia zarówno pod względem bieżącej wartości rynkowej, jak i kwoty nominalnej, w relacji do łącznej ekspozycji kredytowej i funduszy własnych;
- e. odsetku transakcji obsługiwanych za pośrednictwem infrastruktur rynków finansowych świadczących usługi rozrachunku wg zasady dostawa za płatność;
- f. odsetku istotnych transakcji z kontrahentami centralnymi oraz skuteczność mechanizmów ich ochrony przed stratą, takich jak poziomy marży i wkład do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania; oraz
- g. istnieniu, znaczeniu, efektywności i egzekwowalności umów o kompensowaniu zobowiązań (netting upadłościowy).

Istotne zmiany wartości księgowej aktywów

229. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat ryzyka ponoszonego przez firmę inwestycyjną w związku z istotnymi zmianami wartości księgowej aktywów. Ryzyko to może prowadzić do strat, jeśli wartość, według której księgowane są aktywa, nie odzwierciedla właściwie ich rzeczywistej wartości rynkowej.
230. Właściwe organy powinny skupić się na aktywach, których wartość została oszacowana za pomocą modeli i wskaźników, a nie danych pochodzących bezpośrednio z rynku.

Ryzyko kredytowe (niewykonanie zobowiązań przez klientów lub kontrahentów)

231. Ryzyko kredytowe może wynikać z udzielania pożyczek w celu umożliwienia klientowi przeprowadzenia transakcji, bezpośrednich pożyczek dla pracowników, ryzyka związanego z kredytami śróddziennymi wynikającego z kredytów w rachunku bieżącym, gwarancji i warunkowych ekspozycji kredytowych, utrzymywania do terminu zapadalności lub nie płynnych pozycji w obligacjach, kredytów na depozyty zabezpieczające dla klientów, naliczonych/niezapłaconych opłat i prowizji, bezpośrednich ekspozycji kredytowych wobec zarządzanych funduszy poprzez pożyczki, inwestycji w fazie załączkowej i gwarancji.
232. Właściwe organy powinny skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka, jeżeli dostępne są odpowiednie dane:
- a. charakterze ryzyka kredytowego w firmie inwestycyjnej z uwzględnieniem rodzajów kontrahentów i ekspozycji;
 - b. ekspozycjach pozabilansowych, w szczególności udzielonych lub otrzymanych gwarancjach;
 - c. ryzyku związanym z utratą wartości.
233. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat stopnia ryzyka obniżenia wartości lub amortyzacji aktywów spoza portfela handlowego, które nie jest uwzględnione we

współczynnikach K, takich jak K-TCD. Ryzyko to może wynikać z rewaluacji, gdy na przykład prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahenta znacznie wzrosło lub gdy wartość jednostki zależnej spadła od chwili jej nabycia.

234. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka:
- a. zmianach zdolności kredytowej kontrahentów;
 - b. złożoności transakcji i wysokiej dźwigni finansowej (zwłaszcza wykupie lewarowanym);
 - c. zdarzeniach wyjątkowych powodujących konieczność rewaluacji.

Pozycje w instrumentach finansowych, walutach obcych i towarach

235. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat ryzyka ponoszonego przez firmę inwestycyjną w związku z ekspozycją na instrumenty finansowe, waluty obce i towary. Te źródła ryzyka mogą prowadzić do strat w przypadku niekorzystnych ruchów na rynku finansowym, walutowym i towarowym.
236. Właściwe organy powinny skupić się na charakterze instrumentów finansowych posiadanych przez firmę inwestycyjną, na ogólnej ekspozycji firmy inwestycyjnej na rynek walutowy (uwzględniając również np. korelację walut, w których firma inwestycyjna posiada ekspozycję) oraz na ekspozycji na określone towary.

Ryzyko związane ze świadczeniami pracowniczymi oraz ryzyko emerytalne

237. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat ryzyka związanego z wynagrodzeniami i programem emerytalnym firmy inwestycyjnej. Ryzyko to może prowadzić do strat, jeśli płatności są nadmierne w stosunku do dochodów firmy, w tym zagrażać jej rentowności i wypłacalności.
238. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny skupić się na ryzyku wynikającym ze strukturalnej luki między aktywami i zobowiązaniami związanymi ze świadczeniami pracowniczymi.

6.5.3 Ocena zarządzania ryzykiem dla firmy i mechanizmów kontroli ryzyka dla firmy

239. Aby w pełni zrozumieć profil ryzyka dla firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny dokonać przeglądu ram zarządzania i zarządzania ryzykiem, które ograniczają ryzyko wynikające z przepływów handlowych, koncentracji i niewykonania zobowiązań przez kontrahenta. W tym celu właściwe organy powinny ocenić następujące elementy, uwzględniając wielkość, charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej:
- a. czy firma inwestycyjna posiada solidną, jasno sformułowaną i udokumentowaną strategię w zakresie ryzyka dotyczącą przepływów handlowych, koncentracji i niewykonania zobowiązań przez kontrahenta, zatwierdzoną przez jej organ zarządzający;

- b. czy strategia firmy inwestycyjnej w zakresie ryzyka właściwie odzwierciedla gotowość firmy inwestycyjnej do podejmowania ryzyka i jej ogólny apetyt na ryzyko;
- c. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy organizacyjne dotyczące pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka koncentracji i niewykonania zobowiązań przez kontrahenta oraz zarządzania tym ryzykiem, z wystarczającymi (zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi) zasobami kadrowymi i technicznymi;
- d. czy firma inwestycyjna posiada jasno określone zasady i procedury dotyczące identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka dla firmy oraz zarządzania tym ryzykiem, w tym limity odzwierciedlające apetyt na ryzyko ustalone przez organ zarządzający;
- e. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy umożliwiające identyfikację, zrozumienie i pomiar ryzyka dla firmy, stosownie do wielkości i złożoności firmy inwestycyjnej, i czy ramy te spełniają odpowiednie wymogi minimalne wynikające z właściwych przepisów wykonawczych UE i krajowych; oraz
- f. czy firma inwestycyjna posiada solidne i kompleksowe ramy kontroli i prawidłowe mechanizmy bezpieczeństwa ograniczające jej ekspozycję na ryzyko dla firmy zgodnie z jej strategią w zakresie ryzyka i apetytem na ryzyko.

6.5.4 Podsumowanie ustaleń i punktacja

240. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd na temat ryzyka dla firmy, na które narażona jest firma inwestycyjna. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 7. Jeżeli w związku z istotnością niektórych czynników ryzyka właściwe organy zdecydują się ocenić je i przypisać im punktację indywidualnie, wówczas należy w możliwie największym stopniu kierować się wskazówkami określonymi w niniejszej tabeli, na zasadzie analogii.
241. Właściwe organy powinny rozpatrywać wszystkie te czynniki równolegle, a nie oddzielnie, a także zrozumieć czynniki wpływające na ryzyko dla firmy.

Tabela 7. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej ryzyka dla firmy

Punktacja ryzyka	Pogląd nadzorczy	Czynniki związane z ryzykiem nieodłącznym	Czynniki związane z jakością zarządzania i mechanizmów kontroli
1	Istnieje niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje na nieistotne lub bardzo niskie ryzyko inwestycyjne. • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest nieistotne lub bardzo niskie. • Ekspozycja na niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta jest nieistotna lub bardzo niska. • Ekspozycja na ryzyko związane ze świadczeniami pracowniczymi oraz ryzyko emerytalne jest nieistotna lub bardzo niska. • Poziom ryzyka koncentracji jest nieistotny lub bardzo niski. • Poziom koncentracji ryzyka operacyjnego związanego z procesami i systemami jest nieistotny lub bardzo niski. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie i mechanizmy kontroli firmy inwestycyjnej oraz jej ogólna strategia i apetyt na ryzyko są ze sobą spójne. • Ramy organizacyjne są solidne i przewidują wyraźny podział obowiązków i rozdział zadań między podejmujących ryzyko i komórki ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka. • Systemy pomiaru i monitorowania ryzyka oraz sprawozdawczości w jego zakresie są odpowiednie.
2	Istnieje średnio niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje, że ryzyko inwestycyjne jest niskie do średniego. • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest niskie do średniego. • Ekspozycja na niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta jest niska do średniej. • Ekspozycja na ryzyko związane ze świadczeniami pracowniczymi oraz ryzyko emerytalne jest niska do średniej. • Poziom ryzyka koncentracji jest niski do średniego. • Poziom ryzyka operacyjnego związanego z procesami i systemami jest niski do średniego. 	

3	Istnieje średnio wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje, że ryzyko inwestycyjne jest średnie do wysokiego. • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest średnie do wysokiego. • Ekspozycja na niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta jest średnia do wysokiej. • Poziom ryzyka koncentracji jest średni do wysokiego. • Poziom ryzyka operacyjnego związanego z procesami i systemami jest średni do wysokiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • W zarządzaniu i mechanizmach kontroli firmy inwestycyjnej występują niedociągnięcia w stosunku do jej ogólnej strategii i apetytu na ryzyko. • Ramy organizacyjne nie przewidują wyraźnego podziału obowiązków i rozdziału zadań między podejmujących ryzyko i komórki ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.
4	Istnieje wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje na wysokie ryzyko inwestycyjne. • Charakter i struktura ekspozycji na ryzyko pozwalają sądzić, że ryzyko jest wysokie. • Ekspozycja na niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta jest wysoka. • Ekspozycja na ryzyko związane ze świadczeniami pracowniczymi oraz ryzyko emerytalne jest wysoka. • Poziom ryzyka koncentracji jest wysoki. • Poziom ryzyka operacyjnego związanego z procesami i systemami jest wysoki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemy pomiaru, monitorowania i sprawozdawczości nie są wystarczające lub wystarczająco spójne, niektóre rodzaje ryzyka nie są odpowiednio monitorowane lub zgłaszane.

6.6 Ocena innych rodzajów ryzyka

6.6.1 Uwagi ogólne

242. Właściwe organy powinny ocenić znaczenie innych rodzajów ryzyka dla kapitału firmy inwestycyjnej, które nie są objęte wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1, zgodnie z art. 36 i 40 dyrektywy (UE) 2019/2034. Oceniając te inne rodzaje ryzyka, właściwe organy powinny uwzględnić charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej, mające wpływ na znaczenie tych rodzajów ryzyka.

6.6.2 Ocena ryzyka nieodłącznego

243. Za pomocą oceny ryzyka nieodłącznego nieobjętego wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1, właściwe organy powinny określić główne czynniki ryzyka firmy inwestycyjnej oraz ocenić znaczenie wpływu tego ryzyka dla firmy inwestycyjnej. Ocena takich rodzajów ryzyka powinna obejmować następujące główne etapy:
- a. ocenę wstępną;
 - b. ocenę charakteru i skali działalności inwestycyjnej, z którą wiąże się ryzyko firmy inwestycyjnej nieobjęte wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1;
 - c. ocenę systemów i procesów dotyczących tych działań.
244. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko nieobjęte wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1 zarówno w ujęciu bieżącym, jak i perspektywicznym.
245. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny również przeprowadzić ocenę innych rodzajów ryzyka niż te wymienione w niniejszym rozdziale.

Ocena wstępna

246. Aby ustalić zakres oceny ryzyka nieobjętego wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1, właściwe organy powinny w pierwszej kolejności określić źródła ryzyka, na jakie narażona jest lub może być firma inwestycyjna.
247. Właściwe organy powinny uwzględnić co najmniej:
- a. model biznesowy i apetyt na ryzyko;
 - b. wewnętrzne opracowywanie lub outsourcing rozwiązań informatycznych;
 - c. komórki ds. wsparcia, takie jak komórki ds. zapewniania zgodności z prawem, komórki ds. prawnych, podatkowych (również w przypadku outsourcingu);
 - d. koszty pozwów i spraw sądowych;
 - e. całkowite straty operacyjne, w tym koszty oszustw wewnętrznych i zewnętrznych;
 - f. zakres działalności w ramach portfela niehandlowego.
248. Właściwe organy powinny przeprowadzić wstępną analizę z uwzględnieniem zmian powyższych elementów w czasie w celu zdobycia gruntownej wiedzy o najważniejszych czynnikach wpływających na inne rodzaje ryzyka firmy inwestycyjnej.

Ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego

249. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego, na które narażona jest firma inwestycyjna.

250. Właściwe organy powinny ocenić, w jaki sposób zmiany stóp procentowych mogą mieć niekorzystny wpływ na aktywa, pasywa i ekspozycje pozabilansowe firmy inwestycyjnej. Aby móc lepiej określić złożoność i profil ryzyka stopy procentowej firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny również poznać najważniejsze cechy aktywów, pasywów i ekspozycji pozabilansowych firmy inwestycyjnej.
251. W swojej ocenie ilościowej właściwe organy powinny uwzględnić wyniki pomiaru ryzyka stopy procentowej wynikającego z działalności w ramach portfela niehandlowego za pomocą metod wewnętrznych firmy inwestycyjnej. Ponadto właściwe organy powinny rozważyć odpowiednie scenariusze szokowe, biorąc pod uwagę charakter ekspozycji na ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego.

Ryzyko operacyjne nieobjęte filarem 1

252. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko operacyjne nieobjęte minimalnymi wymogami w zakresie funduszy własnych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/2033. Ryzyko to może prowadzić do bezpośrednich strat operacyjnych oraz do strat pośrednich wynikających ze skarg i procesów sądowych. Duże ryzyko operacyjne może również prowadzić do niedoboru pracowników na kluczowych stanowiskach. W ocenie należy uwzględnić nie tylko rzeczywiste straty operacyjne, lecz także zdarzenia potencjalne oraz zdarzenia związane z ryzykiem operacyjnym zakończone zyskiem.
253. Właściwe organy powinny rozważyć następujące źródła nieodłącznego ryzyka oraz, w stosownych przypadkach, skupić się w ramach oceny na tych aspektach, które uznaje się za najbardziej istotne dla firmy inwestycyjnej:
- a. bezpieczeństwie w miejscu pracy;
 - b. szkodzie w aktywach rzeczowych;
 - c. oszustwach wewnętrznych;
 - d. oszustwach zewnętrznych;
 - e. ryzyku związanym z ICT;
 - f. ryzyku postępowania;
 - g. ryzyku regulacyjnym, prawnym i podatkowym;
 - h. ryzyku modelu, w odniesieniu do modeli wykorzystywanych na potrzeby biznesowe;
 - i. niewystarczających (zarówno w ujęciu jakościowym, jak i ilościowym) zasobach kadrowych i technicznych na kluczowych stanowiskach;
 - j. ryzyku utraty reputacji.
254. W ramach wszystkich ocen SREP właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat stopnia ryzyka związanego z ICT oraz spójności operacji ICT ze strategią biznesową. Właściwe organy powinny uwzględnić w swojej ocenie wszystkie istotne aspekty ryzyka

związanego z ICT, takie jak ryzyko związane z bezpieczeństwem, ryzyko związane z projektami informatycznymi oraz ryzyko związane z zarządzaniem ICT, w zakresie, w jakim nie zostało to już uwzględnione w innych częściach niniejszych wytycznych, a także mając na uwadze wytyczne EBA w sprawie zarządzania ryzykiem i bezpieczeństwem ICT¹⁹ oraz wytyczne ESMA dotyczące outsourcingu do dostawców usług chmury²⁰;

255. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat stopnia ryzyka postępowania związanego z działalnością inwestycyjną i rynkową firmy inwestycyjnej, w obszarach, w jakich nie jest ono objęte wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1. Ryzyko postępowania należy rozumieć jako obecne lub przyszłe ryzyko ponoszone przez klientów, rynki lub samą firmę z powodu niewłaściwego zachowania firmy lub jej pracowników. Ryzyko to może wynikać z przypadków umyślnego przewinienia lub zaniedbania (w tym niewłaściwego świadczenia usług finansowych) w zakresie, w jakim mogą one prowadzić do negatywnych skutków finansowych lub utraty reputacji. To ryzyko utraty reputacji może z kolei spowodować utratę udziałów w rynku lub najważniejszych klientów, a także wzrost skarg ze strony klientów.
256. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka postępowania:
- a. zamknięciu lub zawieszeniu funduszu;
 - b. liczbie przypadków niewłaściwego postępowania: niewłaściwej sprzedaży, manipulacji na rynku;
 - c. poniesionych karach regulacyjnych.
257. Właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat ryzyka regulacyjnego, prawnego i podatkowego wynikającego z nieprzestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych. Ryzyko to może prowadzić do sporów sądowych i kar dla firmy inwestycyjnej. Programy naprawcze mogą również wiązać się z dużymi wydatkami w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych.
258. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach skupić się na następujących źródłach nieodłącznego ryzyka regulacyjnego, prawnego i podatkowego:
- a. kosztach zapewnienia przestrzegania obowiązujących przepisów;
 - b. zapłacie grzywien lub innych kar za nieprzestrzeganie przepisów;
 - c. ponownym ustaleniu wysokości podatku lub zapłacie zaległych opłat, grzywien i kar;
 - d. przewidywaniu zmian regulacyjnych istotnych dla firmy inwestycyjnej.
259. Właściwe organy powinny ocenić ryzyko związane z modelami wykorzystywanymi na potrzeby biznesowe, w tym modelami wyceny, modelami handlu algorytmicznego i innymi

¹⁹ Wytyczne EUNB w sprawie zarządzania ryzykiem związanym z technologiami i bezpieczeństwem ICT (EBA/GL/2019/04).

²⁰ Wytyczne ESMA dotyczące outsourcingu do dostawców usług chmury (ESMA50-164-4285).

modelami, które mogą mieć istotny wpływ na decyzje biznesowe i działalność firmy inwestycyjnej.

260. Uwzględniając specyfikę firmy inwestycyjnej, przy ocenie ryzyka nieobjętego wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1, właściwe organy mogą uwzględnić inne źródła ryzyka, nieujęte w wyżej wymienionych kategoriach.

Ryzyko systemowe

261. Opierając się na kryteriach ilościowych i jakościowych, właściwe organy powinny uzyskać wiedzę na temat ryzyka systemowego firmy inwestycyjnej. Na podstawie tej oceny właściwe organy powinny ustalić, czy upadłość firmy inwestycyjnej mogłaby spowodować poważne zakłócenia na rynkach finansowych, na których działa firma inwestycyjna.
262. W stosownych przypadkach ocenę ryzyka systemowego można przeprowadzić w sposób zagregowany dla grupy firm inwestycyjnych o podobnym modelu biznesowym i profilu ryzyka. Dokonując takiej zagregowanej oceny, właściwe organy powinny rozważyć potencjalny wpływ jednoczesnej upadłości określonej liczby/części tych firm inwestycyjnych na rynki finansowe, na których działają. W tym celu właściwe organy mogą rozważyć jeden lub więcej scenariuszy.

6.6.3 Ocena zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli ryzyka

263. Aby w pełni zrozumieć profil ryzyka firmy inwestycyjnej dotyczący ryzyka nieobjętego wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1, właściwe organy powinny dokonać przeglądu ram zarządzania i zarządzania ryzykiem, które ograniczają ryzyko wynikające z innych źródeł ryzyka. W tym celu właściwe organy powinny ocenić następujące elementy, uwzględniając wielkość, charakter i złożoność działalności firmy inwestycyjnej:
- a. czy strategia firmy inwestycyjnej właściwie odzwierciedla gotowość firmy inwestycyjnej do podejmowania ryzyka i jej ogólny apetyt na ryzyko;
 - b. czy firma inwestycyjna posiada wewnętrzne wytyczne i zasady zapewniające solidną kulturę ryzyka;
 - c. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka stopy procentowej wynikającego z działalności w ramach portfela niehandlowego oraz zarządzania tym ryzykiem;
 - d. czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka informatycznego oraz zarządzania tym ryzykiem, wraz z dostatecznymi zasobami kadrowymi i technicznymi (zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym);
 - e. czy firma inwestycyjna posiada jasno określone zasady i procedury kontroli ryzyka operacyjnego.

6.6.4 Podsumowanie ustaleń i punktacja

264. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd na temat innych rodzajów ryzyka firmy inwestycyjnej. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 8. Jeżeli w związku z istotnością niektórych czynników ryzyka właściwe organy zdecydują się ocenić je i przypisać im punktację indywidualnie, wówczas należy w możliwie największym stopniu kierować się wskazówkami określonymi w niniejszej tabeli, na zasadzie analogii.

265. Właściwe organy powinny rozpatrywać wszystkie te czynniki równolegle, a nie oddzielnie, a także zrozumieć czynniki wpływające na rodzaje ryzyka nieobjęte wymogami w zakresie funduszy własnych w ramach filaru 1.

Tabela 8. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej innych rodzajów ryzyka

Punktacja ryzyka	Pogląd nadzorczy	Czynniki związane z ryzykiem nieodłącznym	Czynniki związane z jakością zarządzania i mechanizmów kontroli
1	Istnieje niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje na nieistotne lub bardzo niskie ryzyko postępowania. • Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego jest nieistotna lub bardzo niska. • Poziom pozostałych rodzajów ryzyka operacyjnego nieobjętych filarem 1, w tym w szczególności ryzyka związanego z ICT oraz ryzyka regulacyjnego, prawnego i podatkowego, jest nieistotny lub bardzo niski. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie i mechanizmy kontroli firmy inwestycyjnej oraz jej ogólna strategia i apetyt na ryzyko są ze sobą spójne. • Ramy organizacyjne są solidne, przewidują jasny podział obowiązków i specjalne komórki ds. zarządzania i kontroli. • Systemy pomiaru i monitorowania ryzyka oraz sprawozdawczości w jego zakresie są odpowiednie.
2	Istnieje średnio niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje, że ryzyko postępowania jest niskie do średniego. • Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego jest niska do średniej. • Poziom innych rodzajów ryzyka operacyjnego nieobjętych 	

	mechanizmów kontroli.	filarem 1 jest niski do średniego.	
3	Istnieje średnio wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje, że ryzyko postępowania jest średnie do wysokiego. • Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego jest średnia do wysokiej. • Poziom innych rodzajów ryzyka operacyjnego nieobjętych filarem 1 jest średni do wysokiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • W zarządzaniu i mechanizmach kontroli firmy inwestycyjnej występują niedociągnięcia w stosunku do jej ogólnej strategii i apetytu na ryzyko. • W ramach organizacyjnych brakuje jasnego podziału obowiązków lub specjalnych komórek ds. zarządzania i kontroli.
4	Istnieje wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka nieodłącznego oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter działalności wskazuje na wysokie ryzyko postępowania. • Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego jest wysoka. • Poziom innych rodzajów ryzyka operacyjnego nieobjętych filarem 1 jest wysoki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemy pomiaru, monitorowania i sprawozdawczości nie są wystarczające lub wystarczająco spójne, niektóre rodzaje ryzyka nie są odpowiednio monitorowane lub zgłaszane.

Tytuł 7 Ocena kapitału SREP

7.1 Uwagi ogólne

266. Za pomocą oceny kapitału SREP właściwe organy powinny ustalić, czy fundusze własne będące w posiadaniu firmy inwestycyjnej zapewniają prawidłowe pokrycie ryzyk obciążających kapitał wynikających z regulowanej i nieregulowanej działalności, na jakie jest lub może być narażona firma inwestycyjna lub jakie stwarza dla innych, o ile ryzyka te są oceniane jako istotne dla firmy inwestycyjnej.
267. Właściwe organy powinny to zrobić poprzez określenie i ustalenie wysokości dodatkowych funduszy własnych, które firma inwestycyjna ma obowiązek utrzymywać w celu pokrycia ryzyka i elementów ryzyka, na które firma inwestycyjna jest narażona lub które stwarza dla innych, a które nie są objęte lub nie są wystarczająco objęte częścią trzecią i czwartą rozporządzenia (UE) 2019/2033. W razie potrzeby właściwe organy powinny określić wymóg w zakresie dodatkowych funduszy własnych, aby wyeliminować niedociągnięcia w mechanizmach zarządzania i kontroli firmy inwestycyjnej, modelach wewnętrznych stosowanych do celów regulacyjnych, ostrożnej wyceny portfela handlowego lub aby zaradzić powtarzającym się przypadkom nieutrzymywania przez firmy inwestycyjne odpowiedniego poziomu dodatkowych funduszy własnych. Firma inwestycyjna powinna zawsze spełniać dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych.
268. Aby zaradzić potencjalnym niedostatkom kapitału, w tym w niekorzystnych warunkach, właściwe organy powinny wprowadzić odpowiednie środki nadzorcze, m.in., w stosownych przypadkach, ustanowić i przekazać wytyczne dotyczące dodatkowych funduszy własnych (P2G), tj. określić wysokość kapitału, którą firma inwestycyjna powinna posiadać, aby zagwarantować, że cykliczne wahania koniunktury gospodarczej nie doprowadzą do naruszenia wymogu w zakresie funduszy własnych i dodatkowych funduszy własnych lub nie zagrożą zdolności firmy inwestycyjnej do likwidacji i zakończenia działalności w uporządkowany sposób.
269. Przy ustalaniu dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych oraz, w stosownych przypadkach, wytycznych dotyczących dodatkowych funduszy własnych (P2G) właściwe organy powinny:
- uwzględniać wszelkie środki nadzorcze, które właściwy organ zastosował lub planuje zastosować wobec firmy inwestycyjnej zgodnie z tytułem 10 i z uwzględnieniem pkt 291–293;
 - wyraźnie uzasadnić decyzję o wprowadzeniu dodatkowego wymogu i wytycznych w zakresie funduszy własnych;
 - konsekwentnie stosować dodatkowe wymogi i wytyczne w zakresie funduszy własnych, aby zapewnić wysoki stopień spójności wyników ostrożnościowych w firmach inwestycyjnych.

270. Właściwe organy powinny ocenić adekwatność funduszy własnych firmy inwestycyjnej, a także wpływ na nie cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, jako kluczowy czynnik decydujący o zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania. Dokonane ustalenia powinny zostać ujęte w podsumowaniu i znaleźć odzwierciedlenie w punktacji przyznanej na podstawie kryteriów określonych na końcu niniejszego tytułu.
271. Właściwe organy powinny ustanowić dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych oraz, w stosownych przypadkach, wytyczne dotyczące dodatkowych funduszy własnych (P2G) zgodnie z zasadami minimalnego zaangażowania określonymi w tytule 2. W szczególności minimalną częstotliwością ustanawiania takiego dodatkowego wymogu i, w stosownych przypadkach, wytycznych dotyczących dodatkowych funduszy własnych (P2G) powinna być częstotliwość przeprowadzania oceny adekwatności kapitałowej zgodnie z zasadami minimalnego zaangażowania w ramach SREP.
272. Właściwe organy mogą określić wszelkie dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych dla małych i niepowiązanych wzajemnie firm inwestycyjnych, spełniających kryteria określone w art. 12 rozporządzenia (UE) 2019/2033, jeżeli uznają to za uzasadnione w poszczególnych przypadkach. Wobec małych i niepowiązanych wzajemnie firm inwestycyjnych nie mogą zostać zastosowane wytyczne dotyczące dodatkowych funduszy własnych (P2G), zgodnie z art. 41 dyrektywy (UE) 2019/2034.

7.2 Określenie dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych

273. Właściwe organy powinny określić dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych w przypadku istotnych ryzyk i elementów ryzyka wynikających z działalności firmy inwestycyjnej, uwzględniając wszystkie sytuacje wymienione w art. 40 ust. 1 dyrektywy (UE) 2019/2034, w tym:
- a. ryzyka lub elementy ryzyka, na które firma inwestycyjna jest narażona lub które stwarza dla innych i które nie są pokryte lub nie są w wystarczającym stopniu pokryte przez odpowiednie poziomy, rodzaje i strukturę kapitału zgodnie z częścią trzecią lub czwartą rozporządzenia (UE) 2019/2033;
 - b. niedociągnięcia w rozwiązaniach, procesach, mechanizmach i strategiach firm inwestycyjnych, jeśli niedociągnięć tych nie można usunąć w odpowiednim czasie;
 - c. niedociągnięcia w korektach firmy inwestycyjnej związanych z ostrożną wyceną portfela handlowego, umożliwiającą firmie inwestycyjnej, w normalnych warunkach rynkowych, sprzedać lub zabezpieczyć w krótkim czasie jej pozycję bez ponoszenia istotnych strat;
 - d. nieprzestrzeganie przez firmę inwestycyjną wymogu uzyskania zezwolenia na stosowanie modeli wewnętrznych, co prowadzi do nieadekwatnych poziomów kapitału; oraz

- e. powtarzający się brak osiągnięcia lub utrzymania przez firmę inwestycyjną adekwatnego poziomu dodatkowych funduszy własnych określonego w art. 41 dyrektywy (UE) 2019/2034.
274. Całkowita wysokość dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych powinna być sumą wszelkich dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych przez właściwe organy, obejmujących wszystkie sytuacje wymienione w poprzednim punkcie.

7.2.1 Określenie dodatkowych funduszy własnych na pokrycie ryzyk lub elementów ryzyka nieobjętych lub niewystarczająco objętych częścią trzecią lub czwartą rozporządzenia (UE) 2019/2033

275. Właściwe organy są zobowiązane do ustalenia poziomu dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych w celu pokrycia ryzyk lub elementów ryzyka, które nie są objęte lub są niewystarczająco objęte częścią trzecią i czwartą rozporządzenia (UE) 2019/2033, określonego dalej w rozporządzeniu delegowanym przyjętym zgodnie z art. 40 ust. 6 dyrektywy (UE) 2019/2034, oraz w następstwie oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z tytułem 6.
276. W celu identyfikacji, oceny i ilościowego określenia takich ryzyk lub elementów ryzyka właściwe organy powinny opierać się na następujących źródłach informacji:
- a. w przypadku firm inwestycyjnych, które nie spełniają kryteriów do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne określonych w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033, grup firm inwestycyjnych, a w przypadku firm inwestycyjnych spełniających powyższe kryteria, jeżeli właściwy organ uzna to za stosowne, ICARAP lub skonsolidowanym ICARAP w przypadku grup firm inwestycyjnych, a dokładniej jego składniku ICAAP, oraz wynikach jego oceny przez właściwy organ, w tym obliczeniach ICAAP, jeżeli zostały uznane za wiarygodne lub częściowo wiarygodne zgodnie z pkt 279–282;
 - b. w przypadku firm inwestycyjnych podlegających dyrektywie 2014/59/UE – planie naprawy oraz wynikach jego oceny przez właściwy organ, z uwzględnieniem wymogów dotyczących planów naprawy i mających zastosowanie do badanej firmy inwestycyjnej;
 - c. sprawozdawczości nadzorczej;
 - d. wynikach oceny nadzorczej i wszelkich obliczeniach wskaźników referencyjnych (benchmarków);
 - e. wynikach wszelkich istotnych wcześniejszych działań nadzorczych; oraz
 - f. wszelkich innych istotnych danych, w tym wynikających z interakcji i rozmów z firmą inwestycyjną, publicznych badań rynkowych lub opinii sektorowych i portfelowych.

277. Zgodnie z pkt 276 lit. a) właściwe organy powinny uwzględniać ICAAP i jego wyniki jako jedno z kluczowych danych pozwalających na identyfikację i ocenę ryzyka i elementów ryzyka wynikających zarówno z działalności nieregulowanej, jak i regulowanej, na które narażona jest firma inwestycyjna lub które stwarza ona dla klientów i rynków. Ilościowe określenie wysokości kapitału uznanego za adekwatny i w stosownych przypadkach dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych powinno uwzględniać, oprócz innych danych, obliczenia ICAAP, jeśli zostaną uznane za wiarygodne lub częściowo wiarygodne.
278. Jak wskazano w pkt 276 lit. b), właściwe organy powinny, w stosownych przypadkach, uwzględnić plan naprawy i jego ocenę, gdyż pomoże to w ustaleniu kapitału uznanego za adekwatny do przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji, co zostało szczegółowo określone w drodze rozporządzenia delegowanego przyjętego zgodnie z art. 40 ust. 6 dyrektywy (UE) 2019/2034. W szczególności właściwy organ powinien wykorzystać dane zawarte w planie naprawy do określenia kluczowych linii biznesowych i funkcji krytycznych, działań naprawczych, rozwiązań dotyczących zarządzania, kroków operacyjnych i scenariuszy. Właściwe organy mogą wykorzystać scenariusze zastosowane w planie naprawy, zwiększając ich poziom dotkliwości w celu uzyskania scenariusza likwidacji.

Obliczenia ICAAP

279. Właściwe organy powinny ocenić, czy ICAAP obejmuje oba poniższe elementy:
- a. ryzyka lub elementy ryzyka, na które narażona jest firma inwestycyjna lub grupa firm inwestycyjnych, lub które stwarza dla innych, wynikające z jej działalności i operacji zarówno regulowanych, jak i nieregulowanych; oraz
 - b. niezbędne kroki i zasoby, lecz także ryzyka lub elementy ryzyka, które mogą powstać w wyniku procesu kontrolowanej likwidacji.
280. Właściwe organy powinny ocenić wiarygodność obliczeń ICAAP związanych z pkt 279 lit. a) i b), sprawdzając, czy są one wystarczająco:
- a. spójne: określone ilościowo ryzyko powinno być współmierne do modelu biznesowego, składu portfela i strategii handlowej firmy inwestycyjnej;
 - b. szczegółowe: metody ICAAP powinny umożliwiać rozbicie wyników obliczeń co najmniej według kategorii ryzyka²¹, a w miarę możliwości dla każdego ryzyka z osobna, a nie prezentować pojedynczą kalkulację (kapitału ekonomicznego) obejmującą wszystkie rodzaje ryzyka;
 - c. wiarygodne: stosowane obliczenia/metody powinny w sposób oczywisty obejmować ryzyko, któremu mają zaradzić, i powinny opierać się na wiedzy i doświadczeniu firmy inwestycyjnej lub, w stosownych przypadkach, na odpowiednich modelach i ostrożnych założeniach;

²¹ Kategorie ryzyka obejmują ryzyko związane z kontrolowaną likwidacją, ryzyko dla klientów, ryzyko dla rynków, ryzyko dla firm oraz inne rodzaje ryzyka określone bardziej szczegółowo w drodze rozporządzenia delegowanego przyjętego zgodnie z art. 40 ust. 6 dyrektywy (UE) 2019/2034.

- d. zrozumiałe: czynniki uwzględnione w obliczeniach/metodach powinny być jasno określone. Nie powinno się dopuszczać obliczeń wykonywanych na zasadzie „czarnej skrzynki”; oraz
 - e. porównywalne: właściwe organy powinny rozważyć metody pomiaru ryzyka ICAAP, dostosowując je lub wymagając od firmy inwestycyjnej ich dostosowania w celu ułatwienia porównywalności z innymi firmami prowadzącymi podobną działalność oraz szacunkami opartymi na nadzorczych wskaźnikach referencyjnych (benchmarkach).
281. Właściwe organy powinny następnie ocenić wiarygodność obliczeń ICAAP, porównując je z nadzorczymi wskaźnikami referencyjnymi (benchmarkami) dla tych samych rodzajów ryzyka lub, jeśli są wystarczająco porównywalne, tych samych kategorii ryzyka i innymi istotnymi danymi.
282. Obliczenia ICAAP powinny być uznawane za częściowo wiarygodne, gdy – mimo niespełnienia wszystkich powyższych kryteriów – nadal wydają się wysoce wiarygodne, przy czym może mieć to miejsce wyłącznie w wyjątkowych przypadkach i z zastrzeżeniem poczynienia kroków mających na celu zaradzenie niedociągnięciom zidentyfikowanym w obliczeniach ICAAP.

Nadzorcze wskaźniki referencyjne (benchmarki)

283. Właściwe organy powinny opracować i stosować specyficzne dla poszczególnych ryzyk nadzorcze wskaźniki referencyjne (benchmarki), które będą stosowane jako narzędzie weryfikacji obliczeń ICAAP dotyczących tych istotnych ryzyk lub ich elementów, nieobjętych lub nieobjętych w wystarczającym stopniu przez przepisy części trzeciej i czwartej rozporządzenia (UE) 2019/2033, lub zapewnić dalsze wsparcie na rzecz ustalenia dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych dla poszczególnych kategorii ryzyka lub lepiej poszczególnych ryzyk, zwłaszcza w przypadku gdy obliczenia ICAAP dla tych istotnych ryzyk lub ich elementów są uznawane za niewiarygodne lub niedostępne.
284. Należy opracować nadzorcze wskaźniki referencyjne, biorąc pod uwagę obciążenie właściwych organów związane z ich wdrożeniem, w przypadku gdy można ustalić ostrożnościową, spójną, przejrzystą i porównywalną miarę służącą do porównywania w poszczególnych firmach inwestycyjnych kapitału uznanego za adekwatny dla danej kategorii lub elementu ryzyka.
285. Zważywszy na różnorodność modeli biznesowych stosowanych przez firmy inwestycyjne, ich wielkość i złożoność, wynik obliczeń nadzorczych wskaźników referencyjnych może nie być każdorazowo odpowiedni dla każdej firmy inwestycyjnej. Właściwe organy powinny zaradzić temu problemowi wybierając najodpowiedniejszy wskaźnik referencyjny spośród dostępnych wariantów i kierując się własnym osądem wyniku użycia wskaźnika referencyjnego uwzględniającym specyfikę modelu biznesowego i firmy inwestycyjnej.
286. Gdy w celu określenia dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych właściwe organy stosują nadzorcze wskaźniki referencyjne, właściwe organy powinny, w ramach

rozmów z firmą inwestycyjną, przedstawić jej uzasadnienie ich użycia oraz wyjaśnić ogólne zasady dotyczące stosowania wskaźników referencyjnych.

Inne istotne dane

287. Właściwe organy powinny korzystać z innych istotnych danych ułatwiających im określenie poziomu dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych na pokrycie poszczególnych kategorii lub rodzajów ryzyka. Inne istotne dane mogą obejmować porównania z grupami rówieśniczymi lub inne odpowiednie sprawozdania i badania.
288. Inne istotne dane powinny skłonić właściwe organy do ponownej oceny odpowiedniości/wiarygodności obliczeń ICAAP/wskaźników referencyjnych w odniesieniu do konkretnego rodzaju lub kategorii ryzyka lub dokonania korekty wyniku, jeśli budzą one wątpliwości co do ich dokładności.
289. Aby zapewnić spójność określania dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych według kategorii lub rodzajów ryzyka, właściwe organy powinny korzystać z tej samej grupy rówieśniczej co określona w celu analizy ryzyk obciążających kapitał, którą omówiono w tytule 6.
290. Gdy w celu określenia dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych właściwe organy korzystają z innych istotnych danych, powinny poinformować firmę inwestycyjną i przedstawić stosowne uzasadnienie oraz ogólne zasady ich stosowania.

7.2.2 Ustalenie funduszy własnych lub innych środków na pokrycie niedociągnięć w modelach stosowanych do celów regulacyjnych

291. Jeżeli podczas bieżącego przeglądu metod wewnętrznych zgodnie z wymogami określonymi w art.37 dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy zidentyfikują niedociągnięcia w modelach mogące prowadzić do niedoszacowania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/2033, właściwe organy powinny określić dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do takich niedociągnięć, w przypadku gdy zostanie to uznane za bardziej odpowiednie niż inne środki nadzorcze, takie jak zobowiązanie firm inwestycyjnych do dostosowania swoich modeli. Taki dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych powinien być ustanawiany jedynie jako środek tymczasowy, podczas gdy niedociągnięcia są usuwane.

7.2.3 Ustalenie funduszy własnych lub innych środków na pokrycie niedociągnięć w zakresie dostosowania ostrożnej wyceny portfela handlowego

292. Jeżeli w trakcie przeglądów zgodnie z art.36 dyrektywy (UE) 2019/2034 oraz w następstwie oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z tytułem 6 właściwe organy stwierdzą niedociągnięcia w zakresie ostrożnej wyceny pozycji portfela handlowego firmy inwestycyjnej, które mogą prowadzić do niedoszacowania wymogu K-NPR określonego w art.22 rozporządzenia (UE) 2019/2033, właściwe organy powinny ustalić dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych w celu pokrycia takich niedociągnięć. Taki dodatkowy

wymóg w zakresie funduszy własnych powinien być określany wyłącznie wtedy, gdy jest bardziej odpowiedni niż wszelkie inne środki nadzorcze, i powinien być utrzymywany wyłącznie jako środek tymczasowy do czasu usunięcia niedociągnięć.

7.2.4 Ustalenie funduszy własnych lub innych środków na pokrycie innych niedociągnięć

293. Właściwe organy powinny ustanowić dodatkowe fundusze własne na pokrycie niedociągnięć w rozwiązaniach, procesach, mechanizmach i strategiach w zakresie zarządzania lub innych niedociągnięć stwierdzonych w wyniku oceny ryzyka określonej w tytułach 4–6, w przypadku gdy inne środki nadzorcze uznaje się za niewystarczające lub nieodpowiednie do zapewnienia zgodności z wymogami. Właściwe organy powinny określić takie dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych jako środek tymczasowy, obowiązujący do czasu usunięcia niedociągnięć.

294. W przypadku gdy firma inwestycyjna, która nie spełnia warunków do zakwalifikowania się jako mała i niepowiązana wzajemnie firma inwestycyjna określonych w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033, w sposób powtarzający się nie ustanowi lub nie utrzyma odpowiedniego poziomu funduszy własnych na pokrycie wytycznych dotyczących dodatkowych funduszy własnych, o których mowa w art. 41 ust. 1 dyrektywy (UE) 2019/2034, właściwe organy powinny określić dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych na pokrycie tego dodatkowego ryzyka nie później niż dwa lata po naruszeniu wytycznych. Właściwe organy mogą odroczyć podjęcie tej decyzji, jeżeli zezwalają firmie inwestycyjnej na działanie poniżej poziomu wytycznych ze względu na cykliczne wahania koniunktury gospodarczej lub inne okoliczności specyficzne dla danej firmy.

7.3 Określenie i uzasadnienie wymogów w zakresie funduszy własnych

295. Określając dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 40 ust. 3 dyrektywy (UE) 2019/2034, w czasie określonym w pkt 271, właściwe organy powinny ustalić:

- a. bezwzględną kwotę dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych wynikającą z wniosków wynikających z oceny SREP; oraz
- b. stosunek kwoty bezwzględnej, o której mowa w lit. a), do wymogu w zakresie funduszy własnych firmy inwestycyjnej określonego zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/2033 w chwili ustalania tej kwoty bezwzględnej, o której mowa w lit. a) („D”) zgodnie z następującym wzorem:

Bezwzględna kwota dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych

D

296. Właściwe organy powinny zapewnić, aby obowiązujący dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych był zawsze równy wyższej z dwóch wartości: kwocie bezwzględnej, o której mowa w pkt 295 lit. a) lub kwocie dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych niezbędnej do utrzymania – w przypadku gdy D wzrasta i do czasu ustalenia nowej

kwoty bezwzględnej w wyniku zakończenia oceny SREP przez właściwe organy – stosunku, o którym mowa w pkt 295, lit. b).

297. Informując firmy inwestycyjne o wymogach ostrożnościowych, właściwe organy powinny uzasadnić swoją decyzję o nałożeniu dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych, z wyraźnym uwzględnieniem elementów wymienionych w pkt 273 zgodnie z art. 40 ust. 5 dyrektywy (UE) 2019/2034. Uzasadnienie powinno być dostosowane do sytuacji firmy inwestycyjnej i powinno zawierać jasne wskazanie głównych czynników leżących u podstaw dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych, w tym ryzyk i elementów ryzyka przyczyniających się do spełnienia takiego dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych. Uzasadniając dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, właściwe organy powinny odnieść się do wszystkich istotnych kategorii ryzyka, tj. ryzyka związanego z nieuporządkowaną likwidacją, ryzyka dla klientów, ryzyka dla rynków, ryzyka dla firm i innych rodzajów ryzyka.
298. W uzasadnieniu dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych zgodnie z pkt 273 lit. b)–d) właściwe organy powinny również wskazać główne niedociągnięcia, które należy objąć tymi wymogami do czasu ich usunięcia, zgodnie z pkt 291–293. Biorąc pod uwagę odpowiednie środki nadzorcze zgodnie z tytułem 10, właściwe organy powinny zwrócić się do firmy inwestycyjnej o określenie odpowiednich działań w celu usunięcia tych niedociągnięć i poinformowanie o spodziewanych terminach usunięcia niedociągnięć.

7.4 Spełnienie wymogów w warunkach cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej

299. W przypadku firm inwestycyjnych, które nie spełniają warunków do zakwalifikowania się jako małe i niepowiązane wzajemnie firmy inwestycyjne określonych w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/2033, właściwe organy powinny ustalić adekwatność funduszy własnych firmy inwestycyjnej w przypadku niekorzystnych cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej oraz to, czy środki nadzorcze, w tym wytyczne dotyczące dodatkowych funduszy własnych (P2G), zmienione planowanie kapitałowe i inne środki określone w tytule 10, są niezbędne do wyeliminowania potencjalnych niedostatków.
300. Rozważając niekorzystne cykliczne wahania koniunktury gospodarczej, właściwe organy powinny ocenić, jak ryzyka lub elementy ryzyka, które firmy inwestycyjne stwarzają dla innych lub na które są narażone, mogą zmieniać się w okresie wieloletnim, uwzględniając cykl koniunkturalny firmy inwestycyjnej. Poziom szczegółowości tej oceny powinien być zróżnicowany w zależności od złożoności modelu biznesowego i profilu ryzyka firmy inwestycyjnej.
301. Aby ocenić adekwatność kapitałową w przypadku niekorzystnych cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, właściwe organy powinny rozważyć jakościowe i ilościowe wyniki:
- a. jeśli są dostępne, nadzorczych testów warunków skrajnych lub analiz wrażliwości;

- b. jeśli są dostępne i wystarczająco wiarygodne na podstawie oceny przeprowadzonej w ramach tytułu 5, testów warunków skrajnych lub analiz wrażliwości firm inwestycyjnych; lub
 - c. innej oceny cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej dokonanej przez właściwe organy lub przez firmę inwestycyjną na podstawie oceny przeprowadzonej w ramach tytułu 5, jeżeli została ona uznana za wystarczająco wiarygodną.
302. Na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z pkt 301 właściwe organy powinny ustalić, czy fundusze własne firmy inwestycyjnej są wystarczające do pokrycia obowiązujących wymogów w zakresie funduszy własnych, w tym dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych, w przypadku niekorzystnych cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej.

7.4.1 Określanie i ustalanie wytycznych dotyczących dodatkowych funduszy własnych(P2G)

303. Właściwe organy powinny określić wytyczne dotyczące dodatkowych funduszy własnych (P2G) w sposób wskazany w niniejszej sekcji oraz w terminie określonym w pkt 271. W przypadku gdy ustalenia prowadzą do wartości dodatniej, właściwe organy powinny ustanowić P2G, aby rozwiązać obawy nadzorcze dotyczące wrażliwości firmy inwestycyjnej na niekorzystne cykliczne wahania koniunktury gospodarczej.
304. P2G to kwota kapitału uznana za adekwatną, która powinna zostać ustalona w celu umożliwienia ochrony przed ewentualnym naruszeniem odpowiednich wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2019/2033 oraz dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych obliczonego zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034 w związku z występowaniem cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej oraz przed wszelkim zagrożeniem dla zdolności firmy inwestycyjnej do uporządkowanej likwidacji. W przypadku gdy właściwe organy stwierdzą, że firma inwestycyjna nie obawia się takich przeszkód w niekorzystnych warunkach gospodarczych, właściwe organy mogą podjąć decyzję o nieustalaniu P2G.
305. Właściwe organy powinny ustanawiać P2G na podstawie wyników oceny cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej zgodnie z pkt 301. Takie analizy powinny uwzględniać strategię i model biznesowy firmy inwestycyjnej, a także otoczenie, w którym działa, jako podstawę do określenia słabych punktów i ryzyka wystąpienia szkody na poziomie firmy inwestycyjnej oraz odzwierciedlać odpowiednie wahania koniunktury gospodarczej, które mogą mieć charakter ogólnosystemowy, jako szeroko rozpowszechnione zakłócenia w świadczeniu usług finansowych spowodowane zakłóceniami w dużej części systemu finansowego lub szeroko rozpowszechnione wahania cen aktywów, lub specyficzny dla modelu biznesowego firmy inwestycyjnej, jako wstrząs specyficzny dla charakteru i czasu trwania instrumentów finansowych, którymi firma inwestycyjna obraca w danej perspektywie czasowej.

306. Do celów pkt 305 właściwe organy powinny zapewnić, by analizy przeprowadzone w celu ustanowienia P2G odpowiednio obejmowały:
- a. wszystkie istotne rodzaje ryzyka przyczyniające się do powstania dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych określonego zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034; oraz
 - b. sytuacje, w których firma inwestycyjna ponosi istotne straty utrudniające prowadzenie działalności lub w których może być zmuszona do kontrolowanego zaprzestania działalności.
307. Właściwe organy zasadniczo nie powinny wykorzystywać P2G do pokrycia aspektów ryzyka, które powinny zostać objęte dodatkowym wymogiem w zakresie funduszy własnych zgodnie z sekcją 7.2 niniejszych wytycznych.
308. Określając wielkość P2G, właściwe organy powinny zapewnić, aby były one ustalone na poziomie odpowiednim do pokrycia maksymalnych przewidywanych zmian CET1 firmy inwestycyjnej oraz gwarantowały pokrycie obowiązujących wymogów w zakresie funduszy własnych.
309. Określając wielkość P2G, właściwe organy powinny uwzględnić, w stosownych przypadkach, następujące czynniki:
- a. w przypadku gdy P2G ustala się na podstawie testów warunków skrajnych – czas, w którym występuje maksymalny wpływ warunków skrajnych, w odniesieniu do punktu wyjścia i horyzontu czasowego przewidzianego w scenariuszach stosowanych podczas testów warunków skrajnych;
 - b. wynik wiarygodnego testu warunków skrajnych lub analizy wrażliwości firmy inwestycyjnej, z uwzględnieniem definicji i założeń dotyczących konkretnych scenariuszy, w szczególności tych, które uznaje się za mające większe znaczenie dla modelu biznesowego i profilu ryzyka danej firmy inwestycyjnej lub w przypadku gdy scenariusze wewnętrzne są bardziej dotkliwe niż scenariusze nadzorcze, w przypadku gdy takie scenariusze nadzorcze są dostępne;
 - c. odpowiednie zarządcze działania ograniczające podejmowane przez firmę inwestycyjną, jeśli okażą się wystarczająco wiarygodne i w dużym stopniu pewne w wyniku oceny nadzorczej;
 - d. informacje i opinie nadzorcze na temat znaczenia testów warunków skrajnych lub analiz wrażliwości przeprowadzonych przez organy nadzoru lub firmę inwestycyjną w odniesieniu do strategii, planów finansowych i modelu biznesowego firmy inwestycyjnej;
 - e. ograniczoną pewność co do rzeczywistej wrażliwości firmy inwestycyjnej na scenariusze pesymistyczne;
 - f. wszelkie potencjalne pokrywanie się z obowiązującym dodatkowym wymogiem w zakresie funduszy własnych;

- g. czy firma inwestycyjna jest objęta restrukturyzacją lub uporządkowaną likwidacją.
310. Bez uszczerbku dla pkt 271 właściwe organy powinny w odpowiednim czasie dokonać rewizji poziomu P2G, jeśli poziom ten zostanie uznany za niedokładny na podstawie wszystkich istotnych informacji dostępnych dla właściwych organów. Powinny one co najmniej ocenić, czy dotychczasowy poziom P2G jest nadal odpowiedni i w razie potrzeby dokonać jego rewizji, gdy jakościowe i ilościowe wyniki, o których mowa w pkt 305, wykazują znaczące zmiany w porównaniu z analizą wykorzystaną do ustalenia poprzedniego poziomu P2G.
311. P2G ustalone przez właściwe organy mają charakter dodatkowy w stosunku do najwyższego składnika wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/2033 oraz do dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych określonego zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034.

7.4.2 Informowanie na temat P2G i struktura P2G

312. W przypadku wyznaczenia lub aktualizacji P2G właściwe organy powinny poinformować firmę inwestycyjną o ich poziomie oraz odpowiednich terminach na ich wykonanie zgodnie z pkt 316. Właściwe organy powinny również wyjaśnić potencjalną reakcję nadzorczą na sytuacje niedotrzymania zalecanego poziomu P2G.
313. W przypadku rewizji zgodnie z pkt 310, gdy przeglądy nadzorcze zgodnie z art. 36 dyrektywy (UE) 2019/2034 nie są przeprowadzane, właściwe organy powinny poinformować o nowym poziomie P2G.
314. Właściwe organy powinny poinformować firmy inwestycyjne, że oczekuje się od nich realizacji P2G za pomocą dopuszczonych funduszy własnych w ramach CET1 oraz włączenia P2G do ram planowania kapitałowego i systemów zarządzania ryzykiem, w tym ram apetytu na ryzyko i, w stosownych przypadkach, sporządzania planów naprawy.
315. Właściwe organy powinny również poinformować firmy inwestycyjne, że fundusze własne posiadane na potrzeby P2G nie mogą być wykorzystywane do spełnienia innych wymogów w zakresie funduszy własnych.
316. Ustalając terminy na wykonanie P2G i przekazując je firmie inwestycyjnej, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę co najmniej następujące czynniki:
- a. czy dana firma inwestycyjna jest objęta restrukturyzacją lub uporządkowaną likwidacją; oraz
 - b. potencjalne skutki, jakie P2G pochodzące z CET1 mogą wywrzeć na inne części wymogów kapitałowych oraz na zdolność firmy inwestycyjnej do emisji instrumentów w ramach kapitału dodatkowego Tier I (AT1) lub Tier II (T2).

7.4.3 Planowanie kapitałowe i inne środki nadzorcze odnoszące się do adekwatności kapitałowej w warunkach skrajnych

Planowanie kapitałowe

317. W przypadku gdy wyniki ilościowe, o których mowa w sekcji 7.4, wskazują, że w pesymistycznych scenariuszach firma inwestycyjna nie będzie w stanie spełnić obowiązujących wymogów kapitałowych, właściwe organy powinny zobowiązać firmę inwestycyjną do przedłożenia wiarygodnego planu kapitałowego, który uwzględnia ryzyko niespełnienia obowiązujących wymogów kapitałowych.
318. W celu określenia wiarygodności planu kapitałowego właściwy organ powinien rozważyć, w stosownych przypadkach:
- a. czy plan kapitałowy obejmuje cały zakładany pesymistyczny horyzont czasowy;
 - b. czy w planie kapitałowym przedstawiono zestaw wiarygodnych działań ograniczających ryzyko i zarządczych;
 - c. czy firma inwestycyjna jest gotowa oraz czy jest w stanie podjąć takie działania w celu zaradzenia naruszeniom obowiązujących wymogów kapitałowych w niekorzystnych warunkach;
 - d. czy wspomniane działania ograniczające ryzyko i zarządcze podlegają jakimkolwiek ograniczeniom prawnym lub dotyczącym reputacji;
 - e. prawdopodobieństwo, że działania ograniczające i zarządcze umożliwią firmie inwestycyjnej spełnienie w całości obowiązujących wymogów kapitałowych w odpowiednim terminie;
 - f. czy proponowane działania są zasadniczo zgodne z czynnikami makroekonomicznymi i znanymi przyszłymi zmianami regulacyjnymi mającymi wpływ na firmę inwestycyjną w zakresie i terminie przewidzianymi w zakładanych scenariuszach pesymistycznych; oraz
 - g. w stosownych przypadkach, zakres opcji naprawy oraz ich analizę zgodnie z planem naprawy firmy inwestycyjnej.
319. Oceniając plany kapitałowe, właściwe organy powinny – w stosownych przypadkach, w wyniku konstruktywnej rozmowy z firmą inwestycyjną – zobowiązać ją do wprowadzenia zmian w tych planach, w tym zmian w odniesieniu do proponowanych działań zarządczych, lub zażądać od firmy inwestycyjnej podjęcia dodatkowych działań ograniczających ryzyko, które miałyby znaczenie z uwagi na scenariusze i aktualne warunki makroekonomiczne.
320. Właściwe organy powinny oczekiwać od firm inwestycyjnych wdrożenia zmienionego planu kapitałowego, wraz z dalszymi zmianami wprowadzonymi na podstawie wyników oceny nadzorczej i dialogu nadzorczego.

Dodatkowe środki nadzorcze

321. Właściwe organy powinny w stosownych przypadkach rozważyć zastosowanie dodatkowych środków nadzorczych określonych w tytule 10, aby zapewnić odpowiednią kapitalizację firmy inwestycyjnej w niekorzystnych warunkach.
322. W szczególności, jeżeli wyniki ilościowe testów warunków skrajnych lub analiz wrażliwości wskazują, że firma inwestycyjna prawdopodobnie naruszy obowiązujące ją wymogi kapitałowe mające zastosowanie w ramach scenariusza pesymistycznego zakładającego pogorszenie warunków w ciągu kolejnych 12 miesięcy, właściwe organy powinny w stosownych przypadkach uznać takie informacje za jedną z możliwych okoliczności w rozumieniu art. 38 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034. W takich przypadkach właściwe organy powinny zastosować odpowiednie środki zgodnie z art. 39 ust. 2 dyrektywy (UE) 2019/2034, aby zapewnić odpowiedni poziom funduszy własnych. Jeżeli środki te odnoszą się do kapitału, właściwe organy powinny w szczególności uwzględnić jeden lub obydwa poniższe elementy określone w art. 39 ust. 2 lit. a) i f):
- a. wymóg posiadania przez firmy inwestycyjne odpowiedniej kwoty dodatkowych funduszy własnych w formie kwoty nominalnej z uwzględnieniem wyniku oceny SREP;
 - b. wymóg ograniczenia ryzyka nieodłącznie związanego z działalnością, produktami i systemami firmy inwestycyjnej.

7.5 Podsumowanie ustaleń i punktacja

323. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd dotyczący tego, czy istniejące zasoby funduszy własnych zapewniają prawidłowe pokrycie ryzyka, na które jest lub może być narażona firma inwestycyjna. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji zdolności do efektywnego działania przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 9.

Tabela 9 – Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej adekwatności kapitałowej

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
1	Wysokość posiadanych funduszy własnych stwarza niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none">• Firma inwestycyjna jest w stanie z bezpiecznym zapasem spełnić swoje P2G za pomocą dostępnego kapitału CET1, tam gdzie ma to zastosowanie.• Poziom funduszy własnych posiadanych przez firmę inwestycyjną przekracza z bezpiecznym zapasem wymóg w zakresie funduszy własnych i dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych i oczekuje się, że stan ten utrzyma się w przyszłości.• Ocena cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, w tym w stosownych przypadkach testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości, nie wykazują

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
		<p>dostrzegalnego ryzyka dotyczącego wpływu cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej na fundusze własne.</p> <ul style="list-style-type: none"> Firma inwestycyjna posiada realistyczny i wiarygodny plan kapitałowy, którego ewentualna realizacja przyniesie przewidywany efekt.
2	<p>Wysokość posiadanych funduszy własnych stwarza średnio niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Firma inwestycyjna ma trudności ze spełnieniem swojego P2G za pomocą dostępnego kapitału CET1. Działania zarządcze i ograniczające mające na celu zaradzenie temu problemowi oceniono jako wiarygodne i skuteczne. Ocena cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, w tym w stosownych przypadkach testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości, wykazują niewielkie ryzyko dotyczące wpływu cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej na fundusze własne, ale działania zarządcze mające na celu zaradzenie temu problemowi ocenia się jako wiarygodne i skuteczne. Firma inwestycyjna posiada realistyczny i wiarygodny plan kapitałowy, którego ewentualna realizacja – mimo że plan jest obciążony pewnym ryzykiem – przyniesie przewidywany efekt.
3	<p>Wysokość posiadanych funduszy własnych stwarza średnio wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Firma inwestycyjna nie spełnia swojego P2G za pomocą dostępnego kapitału CET1. Istnieją obawy co do wiarygodności i skuteczności działań zarządczych i ograniczających mających na celu zaradzenie temu problemowi. Ocena cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, w tym w stosownych przypadkach testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości, wykazują średnie ryzyko dotyczące wpływu cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej na fundusze własne. Działania zarządcze mogą nie być wystarczające, żeby w sposób wiarygodny i skuteczny zaradzić temu problemowi. Firma inwestycyjna posiada plan kapitałowy, którego ewentualna realizacja prawdopodobnie nie przyniesie przewidywanego efektu.
4	<p>Wysokość posiadanych funduszy własnych stwarza wysokie ryzyko dla zdolności</p>	<ul style="list-style-type: none"> Firma inwestycyjna nie spełnia swojego P2G (lub celowo nie wykonała P2G) za pomocą dostępnego kapitału CET1 i nie będzie w stanie spełnić swojego P2G w dającej się przewidzieć przyszłości. Działania zarządcze i ograniczające mające na celu zaradzenie

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
	firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<p>temu problemowi oceniono jako niewiarygodne i nieskuteczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocena cyklicznych wahań koniunktury gospodarczej, w tym w stosownych przypadkach testy warunków skrajnych lub analizy wrażliwości, wykazują, że firma inwestycyjna naruszyłaby dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych ze względu na cykliczne wahania koniunktury gospodarczej. Działania zarządcze nie pozwolą zaradzić temu problemowi w sposób wiarygodny ani skuteczny. • Firma inwestycyjna nie posiada planu kapitałowego lub plan jest w oczywisty sposób niewystarczający.

Tytuł 8 Ocena ryzyka płynności

8.1 Uwagi ogólne

324. Właściwe organy powinny szacować i oceniać za pomocą punktacji ryzyko płynności, które uznano za istotne dla firmy inwestycyjnej, oraz zarządzanie tym ryzykiem i mechanizmy jego kontroli stosowane przez firmę inwestycyjną.
325. Formalność i szczegółowość oceny powinny zależeć od wielkości firmy inwestycyjnej, jej struktury i organizacji wewnętrznej oraz charakteru, zakresu i złożoności jej działalności, a także ryzyka dla klientów, ryzyka dla rynku i ryzyka dla firmy inwestycyjnej. W przypadku firm inwestycyjnych, które nie zawierają transakcji na własny rachunek, ocena powinna być mniej wszechstronna, natomiast w przypadku firm inwestycyjnych, które zawierają transakcje na własny rachunek, ocena powinna być bardziej szczegółowa i wszechstronna.
326. Firmy inwestycyjne, które zawierają transakcje na własny rachunek, powinny przeprowadzić ocenę ryzyka płynności, w tym w perspektywie śróddziennej, zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. d) dyrektywy (UE) 2019/2034. Właściwe organy powinny zatem przeprowadzić wszechstronną ocenę firm inwestycyjnych, które angażują się w działalność animatora rynku zdefiniowaną w art. 2 pkt 1 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 236/2012, oraz tego, czy takie firmy inwestycyjne uwzględniają elementy, które są dla nich istotne, takie jak ocena ryzyka płynności śróddziennej i adekwatność dostępnych zasobów aktywów płynnych.
327. Właściwe organy powinny sprawdzić, czy firma inwestycyjna spełnia minimalne wymogi dotyczące płynności określone w rozporządzeniu (UE) 2019/2033 i dyrektywie (UE) 2019/2034. Właściwe organy powinny rozszerzyć zakres oceny w celu uzyskania kompleksowego obrazu ryzyka płynności.
328. Oceniając ryzyko płynności, właściwe organy powinny uwzględnić wszystkie następujące źródła informacji, o ile są one dostępne:
- a. wyniki analizy usług świadczonych i działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną oraz informacje pochodzące z monitorowania kluczowych wskaźników, zwłaszcza jeśli mogą one pomóc w zrozumieniu kluczowych źródeł ryzyka płynności;
 - b. sprawozdawczość nadzorczą, w szczególności informacje przekazywane przez firmę inwestycyjną w ramach jej sprawozdawczości zgodnie z art. 54 rozporządzenia (UE) 2019/2033;

- c. wszelkie sprawozdania okresowe firmy inwestycyjnej, sprawozdania ilościowe, przeglądy sprawozdań finansowych, sprawozdania wewnętrzne, takie jak sprawozdania zarządu dotyczące płynności, oraz wszelkie inne informacje, których właściwy organ zażądał od firmy inwestycyjnej;
 - d. wszelkie informacje przekazane przez jednostkę dominującą firmy inwestycyjnej, jeżeli firma inwestycyjna jest jednostką zależną i jest objęta nadzorem na zasadzie skonsolidowanej, a w szczególności informacje na temat ryzyka płynności firm inwestycyjnych będących częścią grupy bankowej;
 - e. wyniki wszelkich działań nadzorczych;
 - f. wszelkie informacje pochodzące z ILAAP firmy inwestycyjnej;
 - g. ustalenia i wyniki sprawozdań z audytów wewnętrznych lub zewnętrznych;
 - h. zalecenia i wytyczne publikowane przez EUNB lub ESMA oraz ostrzeżenia i zalecenia wydawane przez organy makroostrożnościowe lub ERRS; oraz
 - i. ryzyko zidentyfikowane w innych firmach inwestycyjnych stosujących podobny model biznesowy.
329. Ocena ryzyka płynności powinna opierać się na wiarygodnych i aktualnych informacjach, a jej wyniki powinny być uwzględniane w ocenie procesu zarządzania ryzykiem płynności.
330. Właściwe organy powinny odzwierciedlić wynik oceny ryzyka płynności w podsumowaniu ustaleń zawierającym wyjaśnienie głównych czynników ryzyka, a także w punktacji.

8.2 Ocena ryzyka płynności

331. Właściwe organy powinny ocenić wpływ na aktywa płynne w trudnych, ale prawdopodobnych warunkach oraz sposób, w jaki firma inwestycyjna jest gotowa ograniczyć wypływy w warunkach skrajnych zgodnie z ramami zarządzania ryzykiem płynności, o których mowa w sekcji 8.4 niniejszych wytycznych.
332. Właściwe organy powinny ocenić wysokość aktywów płynnych potrzebną do zapewnienia, by firma inwestycyjna utrzymała odpowiedni poziom aktywów płynnych odpowiadający istotnym źródłom ryzyka firmy inwestycyjnej, w tym ryzyka dla klientów, ryzyka dla rynku oraz ryzyka dla firmy inwestycyjnej, zarówno w normalnych, jak i w trudnych, ale prawdopodobnych warunkach, w celu uwzględnienia wstrząsów idiosynkratycznych, ogólnorynkowych i łącznych.

333. Szacując wpływ trudnych, ale prawdopodobnych warunków na potrzeby w zakresie płynności firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny ocenić wszystkie istotne źródła ryzyka płynności, w tym ryzyko dla klientów, ryzyko dla rynku i ryzyko dla firmy inwestycyjnej, a także aktywa płynne potrzebne do ewentualnej kontrolowanej likwidacji firmy inwestycyjnej. Właściwe organy powinny w szczególności ocenić wszystkie następujące elementy:
- a. czy firma inwestycyjna przechowuje aktywa lub środki pieniężne klientów oraz jej zdolność do terminowego zwrotu takich aktywów w przypadku wystąpienia trudnych, ale prawdopodobnych scenariuszy;
 - b. czy firma inwestycyjna ocenia swoje potrzeby w zakresie płynności w odniesieniu do swojej pozostałej działalności pozabilansowej, biorąc pod uwagę, że warunkowy charakter instrumentów pozabilansowych zwiększa złożoność zarządzania związanymi z nimi przepływami środków pieniężnych;
 - c. inne potencjalne źródła wypływów środków pieniężnych, w tym swapy, wystawione lub sprzedane opcje będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, inne kontrakty na stopę procentową, kontrakty terminowe typu forward na walutę, wezwania do uzupełnienia depozytu oraz wcześniejsze rozwiązania umowy;
 - d. czy występują trudności w dostępie do niektórych rynków;
 - e. czy na rynkach walutowych może zabraknąć płynności;
 - f. czy kurs walutowy może ulec gwałtownej deprecjacji, gdy firma inwestycyjna prowadzi transakcje walutowe na znaczną skalę; oraz
 - g. czy firma inwestycyjna, która stosuje dźwignię finansową w swoich pozycjach, jest narażona na ryzyko płynności ze względu na ryzyko spadku wartości rynkowej pozycji, który spowodowałby potrzebę dodatkowego zabezpieczenia lub depozytu zabezpieczającego, co wymagałoby szybkiego upłynnienia pozycji.

Ocena ryzyka płynności śróddziennej

334. W przypadku firm inwestycyjnych, które zawierają transakcje na własny rachunek, właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna dysponuje wystarczającym poziomem wysokiej jakości aktywów płynnych i innych wpływów płynności, aby pokryć wypływy płynności w skali dziennej, w tym w perspektywie śróddziennej. Właściwe organy powinny bardziej wszechstronnie oceniać firmy inwestycyjne, które angażują się w działalność animatora rynku. Ocena ta powinna jednak uwzględniać wszelkie ograniczenia ryzyka płynności, jakie zapewnia rozliczanie transakcji za pośrednictwem uczestnika rozliczającego.

335. Właściwe organy powinny opierać swoją ocenę na przeprowadzonej przez firmę inwestycyjną analizie ryzyka płynności w perspektywie śróddziennej zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. d) dyrektywy (UE) 2019/2034. Płynność śróddzienną należy oceniać w warunkach normalnych i trudnych, ale prawdopodobnych.
336. Na potrzeby oceny ryzyka płynności śróddziennej właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna rozlicza swoje pozycje za pośrednictwem uczestników rozliczających, czy też działa poza rynkiem regulowanym. Jeżeli firma inwestycyjna posiada gwarancje uczestnika rozliczającego lub innej strony, właściwy organ powinien ocenić skuteczność gwarancji w ograniczaniu ryzyka płynności.
337. W przypadku oceny potrzeb w zakresie płynności w normalnych warunkach oraz oceny ryzyka płynności śróddziennej właściwe organy powinny poprzeć swoją analizę dowodami pochodzącymi z wewnętrznych sprawozdań i informacji od firmy inwestycyjnej oraz z danych dotyczących sprawozdawczości nadzorczej określonych w rozporządzeniu wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 54 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/2033.
338. Właściwe organy powinny ocenić ekspozycję firmy inwestycyjnej na ryzyko płynności śróddziennej, w tym dostępność płynnych aktywów w perspektywie śróddziennej. Właściwe organy powinny ocenić, czy spełnione zostaną wymogi dotyczące dziennego rozrachunku, w tym ocenić dostępną płynność śróddzienną lub dostępną płynność w normalnych warunkach, jak również w czasie zdarzeń finansowych lub operacyjnych, które mogą mieć wpływ na dostęp do płynności, takich jak awarie systemów informatycznych, ograniczenia prawne dotyczące transferu środków pieniężnych lub niewykonanie zobowiązań przez kontrahentów transakcyjnych.

Ocena dostępnych aktywów płynnych

339. W przypadku firm inwestycyjnych, które są animatorami rynku zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 1 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 236/2012, właściwe organy powinny ocenić dostępne aktywa płynne. Właściwe organy powinny przeprowadzać podobne oceny w przypadku firm inwestycyjnych, które nie kwalifikują się jako animatorzy rynku, w zakresie, w jakim właściwe organy uznają to za stosowne.
340. Właściwe organy powinny ocenić, czy aktywa płynne firm inwestycyjnych będących animatorami rynku są wystarczające do zaspokojenia ich potrzeb w zakresie płynności w różnych horyzontach czasowych, w tym w perspektywie śróddziennej. Ocena ta powinna uwzględniać wszystkie następujące kryteria:
- a. aktywa płynne dostępne w odpowiednim czasie w celu zapewnienia zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania w normalnych i trudnych, ale prawdopodobnych warunkach;

- b. ogólne aktywa płynne dostępne dla firmy inwestycyjnej w całym okresie trwania istotnych trudnych, ale prawdopodobnych warunków;
 - c. cechy różnych trudnych, ale prawdopodobnych warunków, takich jak dotkliwość i czas trwania, oraz okresy uwzględniane przy ocenie potrzeb w zakresie płynności firmy inwestycyjnej;
 - d. wartość aktywów, które będą musiały zostać upłynnione w odpowiednich horyzontach czasowych; oraz
 - e. czy rzeczywiste aktywa płynne, w tym jakość aktywów płynnych, odpowiadają ryzyku płynności firmy inwestycyjnej;
 - f. dostępność i wielkość aktywów płynnych zapewnianych przez uczestnika rozliczającego.
341. Właściwe organy powinny ocenić zdolność firm inwestycyjnych będących animatorami rynku do terminowego spieniężenia swoich aktywów płynnych w celu zaspokojenia potrzeb w zakresie płynności w okresie warunków skrajnych. Właściwe organy powinny uwzględnić wszystkie następujące kryteria:
- a. czy firma inwestycyjna testuje swój dostęp do rynku poprzez dokonywanie okresowych transakcji sprzedaży lub repo;
 - b. czy występują wysokie koncentracje, które mogą stanowić ryzyko błędnego uznania za aktywa płynne;
 - c. czy aktywa płynne są łatwo dostępne i znajdują się pod kontrolą odpowiednich pracowników;
 - d. czy denominacja aktywów płynnych jest zgodna z potrzebami w zakresie płynności z podziałem na waluty;
 - e. czy firma inwestycyjna pożyczyła aktywa płynne, czy nie będzie nimi już dysponować w celu zaspokojenia wypływów w trudnych, ale prawdopodobnych warunkach, uwzględniając efekt netto transakcji; oraz
 - f. wiarygodność przyznanych instrumentów wsparcia płynności, jeżeli są one wykorzystywane przez firmę inwestycyjną.

Ocena finansowania

342. Oceniając ryzyko płynności, właściwe organy powinny ocenić rozwiązania dotyczące finansowania firmy inwestycyjnej oraz stabilność źródeł finansowania zarówno w normalnych, jak i w trudnych, ale prawdopodobnych warunkach.

343. Właściwe organy powinny ocenić adekwatność profilu finansowania firmy inwestycyjnej, biorąc pod uwagę wszystkie poniższe kryteria:
- a. czy zobowiązania firmy inwestycyjnej są odpowiednio wypełniane za pomocą stabilnego finansowania;
 - b. czy – w przypadku gdy firma inwestycyjna należy do grupy – istnieją regularne wewnątrzgrupowe przepływy płynności i czy są one usankcjonowane umowami i nadal obowiązują; oraz
 - c. czy firma inwestycyjna ma dostęp do instrumentów kredytowych od instytucji kredytowej lub innego podmiotu należącego do grupy bądź do innych alternatywnych źródeł finansowania.
344. Właściwe organy powinny ocenić różnorodność źródeł finansowania. W ocenie należy uwzględnić, czy finansowanie jest zabezpieczone czy niezabezpieczone, np. poprzez wykorzystanie umów repo, rynków pożyczek papierów wartościowych, emisji długoterminowego zobowiązania na rynku publicznym i prywatnym, różnych krótkoterminowych instrumentów finansowania, takich jak pożyczki bankowe oraz, w stosownych przypadkach, różnych rynków regionalnych.
345. Właściwe organy powinny ocenić, czy potencjalne niedociągnięcia wynikające z profilu finansowania firmy inwestycyjnej, takie jak niedopasowanie wpływów i wy wpływów w ramach działalności rynkowej przekraczające dopuszczalne granice lub nadmierna koncentracja źródeł finansowania, mogą prowadzić do ryzyka płynności. Właściwe organy powinny ocenić poziom uzależnienia firmy inwestycyjnej od poszczególnych źródeł finansowania w oparciu o usługi inwestycyjne, charakter i dostawcę środków finansowych.
346. Właściwe organy powinny rozważyć czynniki ograniczające stabilność finansowania w odniesieniu do cech zarówno aktywów, jak i pasywów.
347. Właściwe organy powinny oceniać ryzyko stabilności profilu finansowania firmy inwestycyjnej wynikające z koncentracji źródeł finansowania. Powinny one wziąć pod uwagę, czy kontrahenci firmy inwestycyjnej działają w pojedynkę czy są ze sobą powiązani, oraz inne ryzyko koncentracji, które może wpłynąć na dostęp firmy inwestycyjnej do finansowania w przyszłości. Ocena powinna dotyczyć wiarygodności alternatywnych strategii finansowania firmy inwestycyjnej oraz ich adekwatności w zakresie ochrony firmy.

8.3 Ocena zarządzania ryzykiem płynności

348. Właściwe organy powinny ocenić ramy zarządzania ryzykiem płynności obowiązujące w firmie inwestycyjnej. W przypadku mniejszych i mniej złożonych firm inwestycyjnych ocenę tę należy uprościć, aby uniknąć nadmiernego obciążenia organu oraz firmy inwestycyjnej.

Ramy organizacyjne, zasady i procedury

349. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna posiada skuteczne ramy zarządzania ryzykiem płynności, które pozwalają jej określić, w jaki sposób jest narażona na ryzyko płynności. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna ustanowiła solidne systemy kontroli ryzyka płynności i zarządzania nim, które umożliwiają firmie inwestycyjnej monitorowanie skuteczności jej płynności, poziomu ryzyka płynności oraz zgodności z ustalonymi zasadami i procedurami.
350. Ramy te powinny być proporcjonalne do wielkości, struktury i organizacji wewnętrznej firmy inwestycyjnej oraz charakteru, zakresu i złożoności jej działalności, a także ryzyka dla klientów, ryzyka dla rynku i ryzyka dla firmy inwestycyjnej. W przypadku firm inwestycyjnych, które nie zawierają transakcji na własny rachunek, ramy zarządzania ryzykiem płynności nie muszą być oddzielone od innych zasad i procedur związanych z ryzykiem.
351. Właściwe organy powinny ocenić, czy ramy zarządzania ryzykiem firmy inwestycyjnej uwzględniają sposób, w jaki firma inwestycyjna jest w stanie zidentyfikować niedobory aktywów płynnych przed wystąpieniem warunków skrajnych.
352. Właściwe organy powinny ocenić, czy strategie firmy inwestycyjnej dotyczą przede wszystkim zapewnienia zdolności firmy inwestycyjnej do kontynuowania działalności i wykorzystywania nowych możliwości biznesowych we wszystkich warunkach rynkowych przez dłuższy czas bez konieczności natychmiastowego upłynnienia aktywów lub pozyskiwania dodatkowych środków finansowych.
353. Oceniając ramy, zasady i procedury zarządzania ryzykiem płynności, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę wszystkie poniższe kryteria:
- a. czy organ zarządzający zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności i omawia je oraz poddaje regularnym przeglądom;
 - b. czy kadra kierownicza wyższego szczebla odpowiada za opracowywanie i wdrażanie zasad i procedur zarządzania ryzykiem płynności;
 - c. czy kadra kierownicza wyższego szczebla zapewnia wdrażanie i bieżące monitorowanie decyzji organu zarządzającego;
 - d. czy ramy zarządzania ryzykiem płynności są wewnętrznie spójne i zapewniają, w stosownych przypadkach, możliwość przeprowadzenia kompleksowego ILAAP, oraz są dobrze zintegrowane z ogólnymi ramami zarządzania ryzykiem obowiązującymi w firmie inwestycyjnej; oraz
 - e. czy zasady i procedury są właściwie określone, sformalizowane i skutecznie przedstawione całej firmie inwestycyjnej.

354. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna posiada odpowiednie ramy organizacyjne dotyczące komórek ds. zarządzania ryzykiem płynności zapewniające realizacji funkcji pomiaru i kontroli ryzyka. Właściwe organy powinny uwzględnić wszystkie następujące kryteria:

- a. czy systemy i procesy kontroli i monitorowania ryzyka płynności są kontrolowane przez niezależne komórki ds. kontroli; oraz
- b. czy zakres działania komórek ds. zarządzania ryzykiem, pomiaru i kontroli ryzyka pokrywa całościowo ryzyko płynności w firmie inwestycyjnej, a w szczególności wszystkie obszary, w których ryzyko płynności może być podejmowane, ograniczane lub monitorowane.

Ramy kontroli wewnętrznej ryzyka płynności

355. Właściwe organy powinny ocenić, czy firma inwestycyjna stosuje solidne i kompleksowe ramy kontroli oraz prawidłowe mechanizmy bezpieczeństwa ograniczające lub łagodzące ryzyko płynności. Ramy kontroli płynności i mechanizmy bezpieczeństwa mogą być oddzielone od ram lub mechanizmów kontroli innych rodzajów ryzyka. Oceniając takie ramy i mechanizmy, właściwe organy powinny wziąć pod uwagę wszystkie poniższe kryteria:

- a. czy ramy limitów i kontroli odpowiadają złożoności, rozmiarowi i modelowi biznesowemu firmy inwestycyjnej i odzwierciedlają poszczególne istotne czynniki ryzyka płynności, takie jak niedopasowanie terminów zapadalności, niedopasowanie walutowe, transakcje na instrumentach pochodnych, pozycje pozabilansowe i ryzyko płynności śródziemnej;
- b. czy firma inwestycyjna wprowadziła odpowiednie limity i systemy monitorowania zgodne z apetytem na ryzyko płynności;
- c. czy limity ryzyka są regularnie weryfikowane przez kompetentne jednostki wewnętrzne lub komórkę ds. kontroli firmy inwestycyjnej, a informacje na ich temat wyraźnie przekazywane wewnątrz firmy;
- d. czy istnieją jasne i przejrzyste procedury monitorowania zgodności z poszczególnymi limitami ryzyka płynności oraz postępowania w przypadku naruszenia tych limitów (w tym jasne procedury sprawozdawczości i przekazywania spraw na wyższy poziom kompetencji); oraz
- e. czy ramy limitów i kontroli pomagają firmie inwestycyjnej w zapewnieniu dostępności aktywów płynnych w wystarczającej wysokości.

8.4 Podsumowanie ustaleń i punktacja

356. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd na temat ryzyka płynności firmy inwestycyjnej. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 10.

Tabela 10. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej ryzyka płynności

Punktacja ryzyka	Pogląd nadzorczy	Czynniki związane z ryzykiem nieodłącznym	Czynniki związane z jakością zarządzania i mechanizmów kontroli
1	Istnieje niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka płynności oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> Istnieje nieistotne lub bardzo niskie ryzyko. Wielkość i struktura aktywów płynnych są wystarczające i odpowiednie. Poziom innych czynników ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji, braku możliwości przenoszenia płynności wewnątrz grupy) jest nieistotny lub bardzo niski. Ryzyko związane z profilem finansowania firmy inwestycyjnej lub jego stabilnością jest nieistotne lub bardzo niskie. Inne czynniki ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji) są nieistotne lub bardzo niskie. 	<ul style="list-style-type: none"> Ramy zarządzania ryzykiem płynności firmy inwestycyjnej i jej ogólna strategia oraz apetyt na ryzyko są ze sobą spójne. Systemy kontroli ryzyka płynności i zarządzania nim są odpowiednie i zgodne ze strategią zarządzania ryzykiem i apetytem na ryzyko firmy inwestycyjnej.
2	Istnieje średnio niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka płynności oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.	<ul style="list-style-type: none"> Niedopasowanie (terminów zapadalności, walut) wiąże się z niskim lub średnim ryzykiem. Ryzyko wynikające z wielkości i struktury zabezpieczenia przed utratą płynności jest niskie do średniego. Poziom innych czynników ryzyka utraty płynności (w tym ryzyka utraty reputacji, braku możliwości przenoszenia płynności wewnątrz grupy itp.) jest niski do średniego. Ryzyko związane z profilem finansowania firmy inwestycyjnej lub jego stabilnością jest niskie do średniego. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Inne czynniki ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji) są niskie do średnich.
3	<p>Istnieje średnio wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka płynności oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Niedopasowanie (np. terminów zapadalności, walut) wiąże się ze średnim lub wysokim ryzykiem. • Ryzyko wynikające z wielkości i struktury aktywów płynnych jest średnie do wysokiego. • Poziom innych czynników ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji, braku możliwości przenoszenia płynności wewnątrz grupy) jest średni do wysokiego. • Ryzyko związane z profilem finansowania firmy inwestycyjnej lub jego stabilnością jest średnie do wysokiego. • Poziom innych czynników ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji) jest średni do wysokiego.
4	<p>Istnieje wysokie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej na firmę inwestycyjną, uwzględniając poziom ryzyka płynności oraz zarządzania i mechanizmów kontroli.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Niedopasowanie (np. terminów zapadalności, walut) wiąże się z wysokim ryzykiem. • Ryzyko wynikające z wielkości i struktury aktywów płynnych jest wysokie. • Poziom innych czynników ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji, braku możliwości przenoszenia płynności wewnątrz grupy) jest wysoki. • Ryzyko związane z profilem finansowania firmy inwestycyjnej lub jego stabilnością jest wysokie. • Poziom innych czynników ryzyka płynności (w tym ryzyka utraty reputacji) jest wysoki.

Tytuł 9. Określenie wyniku oceny płynności

9.1 Uwagi ogólne

357. Właściwe organy powinny wykorzystać ocenę przeprowadzoną w ramach tytułu 8 do określenia i oceny bieżącego i przyszłego ryzyka płynności, na które firma inwestycyjna jest lub może być narażona, oraz sposobu, w jaki firma inwestycyjna jest w stanie ograniczyć to ryzyko.
358. Proces oceny płynności SREP przeprowadzany przez właściwe organy powinien przebiegać według następujących etapów:
- a. ogólnej oceny płynności firmy inwestycyjnej;
 - b. określenia potrzeby zastosowania szczególnych środków w zakresie płynności na podstawie rozporządzenia delegowanego przyjętego zgodnie z art. 42 ust. 6 dyrektywy (UE) 2019/2034;
 - c. określenia oceny punktowej płynności.

9.2 Ogólna ocena ryzyka płynności

359. Aby ocenić, czy płynność, jaką posiada firma inwestycyjna, zapewnia odpowiednie pokrycie ryzyka płynności, właściwe organy powinny wykorzystać następujące źródła informacji:
- a. wyniki oceny ryzyka płynności;
 - b. ILAAP firmy inwestycyjnej, jeśli jest dostępny; oraz
 - c. inne istotne dane, takie jak informacje z kontroli na miejscu, analizy grup rówieśniczych organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub testy warunków skrajnych, sprawozdania wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykiem oraz sprawozdania ad hoc wymagane przez właściwe organy, jeśli są dostępne.
360. W odniesieniu do wyników oceny ryzyka płynności właściwe organy powinny uwzględnić ustalenia dotyczące wszystkich poniższych aspektów:
- a. ryzyka płynności nieobjętego wymogami w zakresie płynności określonymi w rozporządzeniu (UE) 2019/2033, w tym, w stosownych przypadkach, ryzyka płynności śróddziennej;

- b. innych rodzajów ryzyka nieuwzględnionych i niezmiierzonych odpowiednio przez firmę inwestycyjną w wyniku niedoszacowania wpływów, przeszacowania wpływów, przeszacowania aktywów płynnych lub niedostępności z operacyjnego punktu widzenia aktywów płynnych, takich jak aktywa niedostępne do sprzedaży i aktywa łatwo dostępne;
 - c. szczególnego koncentracji finansowania według kontrahentów lub produktów/rodzajów; oraz
 - d. innych istotnych wyników nadzorczych testów warunków skrajnych.
361. Oceniając ramy ILAAP firmy inwestycyjnej, właściwe organy powinny ocenić, czy obliczenia ILAAP są wiarygodne. Obliczenia stosowane przez firmy inwestycyjne należy uznać za wiarygodne, jeśli odpowiednio uwzględniają one ryzyko, któremu mają zaradzić. Obliczenia ILAAP należy uznać za zrozumiałe, jeżeli są przedstawiane według czytelnego podziału na poszczególne elementy i w sposób zapewniający ich podsumowanie.
362. Właściwe organy powinny przełożyć tę ogólną ocenę na ocenę punktową płynności i finansowania, która powinna odzwierciedlać pogląd właściwych organów dotyczący zagrożeń zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania, mogących wynikać z ryzyka płynności.

9.3 Stwierdzenie potrzeby wprowadzenia szczególnych wymogów dotyczących płynności

363. W przypadku gdy właściwe organy określają szczególny wymóg dotyczący płynności zgodnie z art. 42 dyrektywy (UE) 2019/2034, powinny one zdecydować o zastosowaniu wymogów ilościowych, objętych niniejszym tytułem, lub o zastosowaniu wymogów jakościowych, objętych tytułem 10 niniejszych wytycznych.
364. Aby określić wymóg ilościowy, właściwe organy powinny wymagać wysokości aktywów płynnych zgodnie z rozporządzeniem delegowanym przyjętym zgodnie z art. 42 ust. 6 dyrektywy (UE) 2019/2034, która eliminuje zidentyfikowane niedociągnięcia.

9.4 Podsumowanie ustaleń i punktacja

365. W wyniku powyższej oceny właściwe organy powinny uzyskać pogląd dotyczący tego, czy istniejąca płynność zapewnia prawidłowe pokrycie ryzyka, na które jest lub może być narażona firma inwestycyjna. Pogląd ten powinien znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu ustaleń i punktacji przyznanej na podstawie czynników wymienionych w tabeli 11.

Tabela 11. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji dotyczącej adekwatności płynności

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
1	Poziom płynności i profil finansowania firmy inwestycyjnej nie stwarzają znaczącego ryzyka zagrażającego zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom płynności firmy inwestycyjnej przekracza szczególne wymogi ilościowe dotyczące płynności i oczekuje się, że stan ten utrzyma się w przyszłości. • Struktura i stabilność finansowania nie stwarzają dostrzegalnego ryzyka, które zagrażałoby działalności i modelowi biznesowemu firmy inwestycyjnej. • Swobodny przepływ płynności między podmiotami w grupie – w stosownych przypadkach – nie jest utrudniony lub wszystkie podmioty posiadają zdolność do kompensacji niedoborów i poziom płynności powyżej wymogów regulacyjnych.
2	Poziom płynności oraz profil finansowania firmy inwestycyjnej stwarzają niskie ryzyko zagrażające zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom płynności firmy inwestycyjnej kształtuje się powyżej szczególnych wymogów ilościowych, przy czym zachodzi ryzyko, że stan ten nie utrzyma się w przyszłości. • Struktura i stabilność finansowania stwarzają niskie ryzyko w świetle działalności i modelu biznesowego firmy inwestycyjnej. • Swobodny przepływ płynności między podmiotami w grupie – w stosownych przypadkach – jest lub może być w nieznacznym stopniu utrudniony.
3	Poziom płynności lub profil finansowania stwarzają średnie ryzyko zagrażające zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom płynności firmy inwestycyjnej ulega pogorszeniu lub utrzymuje się poniżej szczególnych nadzorczych wymogów ilościowych, a ponadto zachodzą obawy co do zdolności firmy inwestycyjnej do przywrócenia zgodności z tymi wymogami w odpowiednim terminie. • Struktura i stabilność finansowania stwarzają średnie ryzyko w świetle działalności i modelu biznesowego firmy inwestycyjnej. • Swobodny przepływ płynności między podmiotami w grupie – w stosownych przypadkach – jest utrudniony.
4	Poziom płynności lub profil finansowania stwarzają wysokie ryzyko zagrażające	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom płynności firmy inwestycyjnej ulega szybkiemu pogorszeniu lub utrzymuje się

	zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	poniżej szczególnych nadzorczych wymogów ilościowych, a ponadto zachodzą poważne obawy co do zdolności firmy inwestycyjnej do przywrócenia zgodności z tymi wymogami w odpowiednim terminie. <ul style="list-style-type: none">• Struktura i stabilność finansowania stwarzają wysokie ryzyko w świetle działalności i modelu biznesowego firmy inwestycyjnej.• Swobodny przepływ płynności między podmiotami w grupie – w stosownych przypadkach – jest poważnie utrudniony.
--	---	--

Tytuł 10 Ogólna ocena SREP i zastosowanie środków nadzorczych

10.1 Uwagi ogólne

366. Niniejszy tytuł dotyczy włączenia ustaleń dokonanych w wyniku ocen poszczególnych elementów SREP do ogólnej oceny SREP. Omówiono w nim również stosowanie przez właściwe organy środków nadzorczych mających na celu zaradzenie niedociągnięciom zidentyfikowanym w ramach oceny elementów SREP. Właściwe organy mogą stosować środki nadzorcze określone w dyrektywie (UE) 2019/2034 (art. 38, 39, 40, 41 i 42) i prawie krajowym, a w stosownych przypadkach, środki wczesnej interwencji określone w art. 27 dyrektywy 2014/59/UE, lub ich dowolną kombinację.
367. Właściwe organy powinny korzystać ze swoich uprawnień nadzorczych, kierując się niedociągnięciami zidentyfikowanymi podczas oceny indywidualnych elementów SREP i uwzględniając ogólną ocenę SREP, w tym punktację. Powinny mieć przy tym na uwadze:
- istotność niedociągnięć/zagrożeń i potencjalny wpływ niezajęcia się daną kwestią z perspektywy ostrożnościowej (tj. powinny ustalić, czy niezbędne jest rozwiązanie problemu za pomocą szczególnego środka);
 - czy środki są współmierne/proporcjonalne w stosunku do ich ogólnej oceny danego elementu SREP (oraz ogólnej oceny SREP).
 - czy konieczne są środki nadzorcze lub inne środki administracyjne w celu wyeliminowania ostrożnościowych niedociągnięć/zagrożeń związanych z ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach ich kompetencji nadzorczych po nawiązaniu współpracy z odpowiednimi organami nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
 - czy niedociągnięcia/ zagrożenia zostały już objęte innymi środkami;
 - czy inne środki umożliwiłyby osiągnięcie tego samego celu przy mniejszym obciążeniu administracyjnym i finansowanym dla firmy inwestycyjnej;
 - optymalny poziom ryzyka i czas trwania środka stosowne do realizowanego celu nadzorczego; oraz
 - możliwość, że zidentyfikowane ryzyka i zagrożenia mogą być ze sobą skorelowane lub wzajemnie się potęgować, lub oba przypadki, co może uzasadniać zwiększenie rygorystyczności środków nadzorczych.
368. Stosując środki nadzorcze w celu zaradzenia szczególnym niedociągnięciom stwierdzonym w toku oceny elementów SREP, właściwe organy powinny uwzględnić łączne

wymogi ilościowe w zakresie funduszy własnych i płynności, które mają być zastosowane na podstawie kryteriów określonych w tytułach 7 i 9.

369. Stosując środki nadzorcze lub sankcje w celu wyeliminowania niedociągnięć ostrożnościowych związanych z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, właściwe organy powinny współpracować z organami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, tak aby właściwe środki w ramach odpowiednich kompetencji organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz właściwych organów z ich punktu widzenia odpowiednio rozwiązywały występujące niedociągnięcia/zagrożenia.
370. Właściwe organy mogą przedsięwziąć natychmiastowe środki nadzorcze bezpośrednio związane z wynikami wszelkich działań nadzorczych.

10.2 Ogólna ocena SREP

371. Ustalając ogólną ocenę SREP, właściwe organy powinny przeanalizować ustalenia ocen poszczególnych elementów SREP, a ściślej:
- a. ryzyka, na które firma inwestycyjna jest lub może być narażona;
 - b. prawdopodobieństwo, że sposób zarządzania firmą inwestycyjną, niedociągnięcia kontroli lub model biznesowy bądź strategia mogą doprowadzić do pogorszenia lub polepszenia się sytuacji w zakresie tych ryzyk lub narażić firmę inwestycyjną na nowe źródła ryzyka;
 - c. czy fundusze własne i zasoby płynności firmy inwestycyjnej zapewniają prawidłowe pokrycie tych ryzyk; oraz
 - d. możliwość pozytywnej i negatywnej interakcji między poszczególnymi elementami (np. właściwe organy mogą uznać, że mocna pozycja kapitałowa jest potencjalnym czynnikiem łagodzącym obawy stwierdzone w zakresie płynności i finansowania, lub przeciwnie, że słaba pozycja kapitałowa potęguje te obawy).
372. Kierując się powyższymi względami, właściwe organy powinny ustalić zdolność firmy inwestycyjnej do efektywnego działania, rozumianą jako bliskość firmy inwestycyjnej do punktu utraty zdolności do efektywnego działania, uwzględniając stopień, w jakim jej fundusze własne i zasoby płynności, zarządzanie, mechanizmy kontroli i model biznesowy lub strategia wystarczają, by pokryć ryzyka, na jakie jest lub może być narażona firma inwestycyjna.
373. Na podstawie tego ustalenia, właściwe organy powinny:
- a. wprowadzać wszelkie środki nadzorcze niezbędne do rozwiązania problemów;

- b. określać przyszłe zasoby i planowanie nadzorcze firmy inwestycyjnej, w tym to, czy należy zaplanować dla niej jakiegokolwiek konkretne działania nadzorcze;
- c. w stosownych przypadkach, ustalić potrzebę wprowadzenia środków wczesnej interwencji, o których mowa w art. 27 dyrektywy 2014/59/UE; oraz
- d. ustalić, czy firmę inwestycyjną można uznać za „znajdującą się na progu upadłości lub zagrożoną upadłością”.

374. Ogólna ocena SREP powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie w punktacji zdolności do efektywnego działania przyznanej w oparciu o kryteria określone w tabeli 12 i zostać jasno udokumentowana w podsumowaniu ogólnej oceny SREP. Powyższe roczne podsumowanie powinno również zawierać ogólną punktację SREP i punktacje poszczególnych elementów SREP, a także wszelkie ustalenia nadzorcze poczynione w okresie ostatnich 12 miesięcy.

Tabela 12. Czynniki nadzorcze istotne w przyznawaniu punktacji ogólnej oceny SREP

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
1	Stwierdzone rodzaje ryzyka stwarzają niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Model biznesowy i strategia firmy inwestycyjnej nie budzą obaw. • Zarządzanie wewnętrzne i mechanizmy kontroli stosowane w całej firmie inwestycyjnej nie budzą obaw. • Ryzyko obciążające kapitał oraz ryzyko płynności stwarzają nieistotne lub bardzo niskie ryzyko wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej. • Struktura oraz ilość posiadanych funduszy własnych nie budzą obaw. • Poziom płynności i profil finansowania firmy inwestycyjnej nie budzą obaw. • W stosownych przypadkach brak istotnych obaw co do wiarygodności i wykonalności planu naprawy firmy inwestycyjnej, w tym jej ogólnej zdolności naprawy.
2	Stwierdzone rodzaje ryzyka stwarzają średnio niskie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom obaw związanych z modelem biznesowym i strategią firmy inwestycyjnej jest niski do średniego. • Poziom obaw dotyczących zarządzania firmą inwestycyjną i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej jest niski do średniego. • Poziom ryzyka wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej wynikającego z ryzyka obciążającego

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
		<p>kapitał i ryzyka płynności jest niski do średniego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poziom obaw związanych ze strukturą i ilością posiadanych funduszy własnych jest niski do średniego. • Poziom obaw związanych z poziomem płynności lub profilem finansowania firmy inwestycyjnej jest niski do średniego. • W stosownych przypadkach występuje nisko średni poziom obaw co do wiarygodności i wykonalności planu naprawy firmy inwestycyjnej, w tym jej ogólnej zdolności do naprawy.
3	<p>Stwierdzone rodzaje ryzyka stwarzają średnio wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom obaw związanych z modelem biznesowym i strategią firmy inwestycyjnej jest średni do wysokiego. • Poziom obaw dotyczących zarządzania firmą inwestycyjną i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej jest średni do wysokiego. • Poziom ryzyka wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej wynikającego z ryzyka obciążającego kapitał i ryzyka płynności jest średni do wysokiego. • Poziom obaw związanych ze strukturą i ilością funduszy własnych posiadanych przez firmę inwestycyjną jest średni do wysokiego. • Poziom obaw związanych z poziomem płynności lub profilem finansowania firmy inwestycyjnej jest średni do wysokiego. • W stosownych przypadkach występuje średnio wysoki poziom obaw co do wiarygodności i wykonalności planu naprawy firmy inwestycyjnej, w tym jej ogólnej zdolności do naprawy.
4	<p>Stwierdzone rodzaje ryzyka stwarzają wysokie ryzyko dla zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom obaw związanych z modelem biznesowym i strategią firmy inwestycyjnej jest wysoki. • Poziom obaw dotyczących zarządzania firmą inwestycyjną i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej jest wysoki.

Punktacja	Pogląd nadzorczy	Czynniki
		<ul style="list-style-type: none"> • Poziom ryzyka wystąpienia istotnego wpływu z perspektywy ostrożnościowej wynikającego z ryzyka obciążającego kapitał i ryzyka płynności jest wysoki. • Poziom obaw związanych ze strukturą i ilością funduszy własnych posiadanych przez firmę inwestycyjną jest wysoki. • Poziom obaw związanych z poziomem płynności lub profilem finansowania firmy inwestycyjnej jest wysoki. • W stosownych przypadkach występuje wysoki poziom obaw co do wiarygodności i wykonalności planu naprawy firmy inwestycyjnej, w tym jej ogólnej zdolności do naprawy.
F	Firmę inwestycyjną uznaje się za „znajdącą się na progu upadłości lub zagrożoną upadłością”.	<ul style="list-style-type: none"> • Występuje bezpośrednie ryzyko zagrażające zdolności firmy inwestycyjnej do efektywnego działania. • Firma inwestycyjna spełnia warunki uznania jej za „znajdącą się na progu upadłości lub zagrożoną upadłością” w rozumieniu art. 32 ust. 4 dyrektywy 2014/59/UE²².

375. Ustalając, czy firma inwestycyjna „znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością”, co oddaje punktacja ogólnej oceny SREP „F”, właściwe organy, w stosownych przypadkach, powinny skontaktować się z organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w celu skonsultowania z nimi ustaleń w trybie określonym w art. 32 dyrektywy 2014/59/UE. W przypadku firm inwestycyjnych, które nie podlegają dyrektywie 2014/59/UE, ale które oceniono jako „znajdujące się na progu upadłości lub zagrożone upadłością”, właściwe organy powinny zwiększyć zaangażowanie w odniesieniu do firmy inwestycyjnej, aby zapewnić jej kontrolowaną likwidację.

²² W szczególności właściwy organ przyjmuje pogląd, że (1) firma inwestycyjna naruszyła, lub istnieją obiektywne przesłanki pozwalające stwierdzić, że firma inwestycyjna w najbliższej przyszłości naruszy wymogi dotyczące kontynuacji zezwolenia w sposób uzasadniający wycofanie zezwolenia przez właściwy organ, w tym choć nie tylko z powodu poniesienia lub prawdopodobieństwa poniesienia przez firmę inwestycyjną strat, które wyczerpią jej wszystkie fundusze własne lub znaczną ich część; (2) wartość aktywów firmy inwestycyjnej jest niższa od wartości jej zobowiązań lub istnieją obiektywne przesłanki pozwalające stwierdzić, że w najbliższej przyszłości wartość aktywów firmy inwestycyjnej będzie niższa od wartości jej zobowiązań; lub (3) firma inwestycyjna jest niezdolna, lub istnieją obiektywne przesłanki pozwalające stwierdzić, że firma inwestycyjna w najbliższej przyszłości będzie niezdolna do spłaty swoich długów lub innych zobowiązań w terminie ich wymagalności. W art. 32 ust. 4 lit. d) dyrektywy 2014/59/UE określono również kryteria dotyczące nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego służące ustalaniu, czy firma inwestycyjna znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożoną upadłością, przy czym kryteria te nie są uwzględniane w ramach SREP i na potrzeby ustalenia dokonywanego przez właściwe organy.

10.3 Stosowanie środków w zakresie kapitału

376. Właściwe organy powinny nakładać dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych i określić oczekiwania dotyczące funduszy własnych poprzez ustalenie P2R i P2G zgodnie z tytułem 7.
377. Niezależnie od wymogów, o których mowa w poprzednim punkcie, właściwe organy mogą – kierując się zagrożeniami i niedociągnięciami określonymi podczas oceny elementów SREP – zastosować dodatkowe środki w zakresie kapitału, obejmujące:
- a. wymaganie od firmy inwestycyjnej przeznaczenia zysków netto na zwiększenie funduszy własnych, zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. h) dyrektywy (UE) 2019/2034.
 - b. ograniczenie lub zakazanie dokonywania przez firmę inwestycyjną wypłat zysków lub odsetek między akcjonariuszy, udziałowców lub posiadaczy instrumentów dodatkowych w Tier I, o ile zakaz taki nie stanowi zdarzenia niewykonania zobowiązania ze strony firmy inwestycyjnej, zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. i) dyrektywy (UE) 2019/2034 lub
 - c. wymaganie od firmy inwestycyjnej szczególnej polityki w zakresie tworzenia rezerw lub traktowania aktywów w kontekście wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. d) dyrektywy (UE) 2013/2034.
378. Jeżeli po skontaktowaniu się z organem sprawującym nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu właściwe organy muszą wyeliminować ostrożnościowe niedociągnięcia/zagrożenia związane z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w wyniku oceny elementów SREP, właściwe organy powinny je uwzględnić przy ustanawianiu dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych tylko wtedy, gdy zostanie to uznane za bardziej odpowiednie niż inne środki nadzorcze. Jeśli nałożone zostaną dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych, powinny być one stosowane jako środek tymczasowy do czasu usunięcia niedociągnięć.

10.4 Stosowanie środków w zakresie płynności

379. Właściwe organy powinny nakładać szczególne wymogi w zakresie płynności zgodnie z procesem i kryteriami określonymi w tytule 9.
380. Niezależnie od szczegółowych wymogów ilościowych, o których mowa w poprzednim punkcie, właściwe organy mogą, na podstawie niedociągnięć i zagrożeń zidentyfikowanych w ramach oceny ryzyka płynności i finansowania, nałożyć dodatkowe środki w zakresie płynności, w tym takie jak szczegółowe wymogi dotyczące płynności zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. k) lub art. 42 dyrektywy (UE) 2019/2034.

10.5 Stosowanie innych środków nadzorczych

381. Aby usunąć określone niedociągnięcia zidentyfikowane podczas oceny elementów SREP, właściwe organy mogą rozważyć zastosowanie środków niezwiązanych bezpośrednio z ilościowymi wymogami w zakresie kapitału lub płynności. W niniejszej sekcji przedstawiono niewyczerpującą listę środków nadzorczych, które mogą być stosowane na podstawie art. 39 dyrektywy (UE) 2019/2034. Właściwe organy mogą zastosować inne środki nadzorcze określone w tym artykule, jeżeli są one bardziej odpowiednie do celu usunięcia stwierdzonych niedociągnięć opisanych w niniejszej sekcji. Przy wyborze środków należy uwzględnić wyniki oceny przeprowadzonej zgodnie z tytułami 4, 5, 6 i 8 niniejszych wytycznych.

Analiza modelu biznesowego

382. Środki nadzorcze mające zaradzić niedociągnięciom stwierdzonym w ramach analizy modelu biznesowego mogą wiązać się z koniecznością wymagania od firmy inwestycyjnej dostosowania mechanizmów zarządzania i kontroli w celu ułatwienia wdrożenia modelu biznesowego i strategii lub ograniczenia niektórych obszarów działalności.

383. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej wzmocnienia jej mechanizmów zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka lub mechanizmów zarządzania, tak by dostosować je do pożądanego modelu biznesowego lub strategii, za pomocą różnych środków obejmujących:

- a. skorygowanie planu finansowego przyjętego w strategii, jeżeli nie uprawdopodobniają go wewnętrzne planowanie kapitałowe lub wiarygodne założenia.
- b. wymaganie zmian struktur organizacyjnych, wzmocnienia komórek ds. zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka oraz rozwiązań wspierających wdrażanie modelu biznesowego lub strategii; lub
- c. wymaganie zmian i wzmocnienia systemów IT w celu wsparcia wdrażania modelu biznesowego lub strategii.

384. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. e) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej zmiany jej modelu biznesowego lub strategii, w przypadku gdy:

- a. nie mają one wsparcia w postaci odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, mechanizmów zarządzania lub zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka;
- b. nie mają wsparcia w postaci planów kapitałowych i operacyjnych, w tym dotyczących alokacji odpowiednich zasobów finansowych, kadrowych i technicznych (IT); lub
- c. istnieją poważne obawy co do zrównoważonego charakteru modelu biznesowego.

385. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/2034, właściwe organy mogą:
- a. wymagać od firm inwestycyjnych ograniczenia ryzyka nieodłącznie związanego z produktami pochodzącymi od nich lub dystrybuowanymi przez nie, za pomocą różnych środków obejmujących:
 - wymaganie zmian w związku z ryzykami nieodłącznie związanymi z wybranymi produktami; lub
 - wymaganie zmian mechanizmów zarządzania i kontroli rozwoju i utrzymywania produktów.
 - b. wymagać od firmy inwestycyjnej ograniczenia ryzyka nieodłącznie związanego z jej systemami, za pomocą różnych środków obejmujących:
 - wymaganie zmian systemów lub zwiększenia poziomu inwestycji lub przyspieszenia wdrożenia nowych systemów; lub
 - wymaganie zmian mechanizmów zarządzania i kontroli rozwijania i utrzymywania systemów;
 - c. wymagać od firm inwestycyjnych ograniczenia ryzyka nieodłącznie związanego z ich działalnością, w tym z działalnością podlegającą outsourcingowi, za pomocą różnych środków obejmujących:
 - wymaganie zmiany lub ograniczenia niektórych rodzajów działalności w celu zmniejszenia związanego z nimi ryzyka;
 - wymaganie poprawy rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli oraz nadzoru nad działaniami zlecanymi na zasadzie outsourcingu.

Zarządzanie wewnętrzne i mechanizmy kontroli stosowane w całej firmie inwestycyjnej

386. Środki nadzorcze mające zaradzić niedociągnięciom zidentyfikowanym w ramach oceny zarządzania wewnętrznego i mechanizmów kontroli stosowanych w całej firmie inwestycyjnej mogą skupiać się na wymaganiu od firmy inwestycyjnej wzmocnienia mechanizmów zarządzania i kontroli lub ograniczania ryzyk nieodłącznie związanych z jej produktami, systemami i operacjami. Stosując środki nadzorcze w celu usunięcia niedociągnięć stwierdzonych w ramach oceny zarządzania wewnętrznego, właściwe organy powinny podjąć współpracę z właściwymi organami do celów dyrektywy 2014/65/UE, tak aby podstawowe niedociągnięcia/zagrożenia zostały rozwiązane w sposób spójny.
387. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą:
- a. wymagać od firmy inwestycyjnej zmiany jej ogólnych zasad i organizacji zarządzania, między innymi poprzez wymaganie:

- zmiany struktury organizacyjnej lub funkcjonalnej, w tym zasad podległości służbowej;
 - zmian polityki w zakresie ryzyka lub sposobu jej opracowywania i wdrażania w całej organizacji; lub
 - zwiększenia przejrzystości zasad zarządzania;
- b. wymagać od firmy inwestycyjnej zmiany organizacji, struktury lub regulaminu pracy organu zarządzającego;
- c. wymagać od firmy inwestycyjnej wzmocnienia jej ogólnych mechanizmów zarządzania ryzykiem, między innymi poprzez wymaganie:
- zmian lub ograniczenia apetytu na ryzyko lub mechanizmów zarządzania w zakresie apetytu na ryzyko, a także opracowania ogólnej strategii w zakresie ryzyka;
 - usprawnień procedur i modeli ICAAP lub ILAAP, jeżeli są one uznawane za nieadekwatne do potrzeb;
 - wzmocnienia zdolności w zakresie testów warunków skrajnych i ogólnego programu testów warunków skrajnych; oraz
 - wzmocnienia planów awaryjnych;
- d. wymagać od firmy inwestycyjnej wzmocnienia jej wewnętrznych rozwiązań i komórek ds. kontroli, między innymi poprzez wymaganie:
- niezależności komórki ds. audytu wewnętrznego i zapewnienia jej odpowiednich kadr; oraz
 - udoskonalenia procesu sprawozdawczości wewnętrznej w celu zapewnienia odpowiedniości sprawozdawczości wobec organu zarządzającego;
- e. wymagać od firmy inwestycyjnej wzmocnienia systemów informatycznych lub mechanizmów utrzymania ciągłości działania, między innymi poprzez wymaganie:
- poprawy niezawodności systemów; oraz
 - opracowania i testowania planów ciągłości działania.
388. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. g) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej:
- a. zmiany polityki wynagrodzeń; lub
 - b. ograniczenia wynagrodzenia zmiennego w formie odsetka dochodów netto.

389. Na podstawie wyników jakościowego przeglądu programów testów warunków skrajnych i w przypadku stwierdzenia niedociągnięć właściwe organy mogą zobowiązać firmę inwestycyjną do:
- a. opracowania planu działań naprawczych mających na celu poprawę programów i praktyk w zakresie testów warunków skrajnych;
 - b. wprowadzenia zmian w planie kapitałowym firmy inwestycyjnej;
 - c. wykonania zaleconych scenariuszy (lub ich elementów) lub zastosowania konkretnych założeń, jeżeli jest to stosowne.

Ryzyko dla klienta

390. Środki nadzorcze mające zaradzić niedociągnięciom zidentyfikowanym w ramach oceny ryzyka dla klienta i powiązanych mechanizmów zarządzania i kontroli będą najprawdopodobniej koncentrowały się na wymaganiu od firmy inwestycyjnej ograniczenia poziomu ryzyka nieodłącznego lub wzmocnienia mechanizmów zarządzania i kontroli.
391. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej:
- a. bardziej aktywnego angażowania się organu zarządzającego lub jego komitetów w zarządzanie ryzykiem dla klienta;
 - b. poprawy ram organizacyjnych zapewniających skuteczne świadczenie usług na rzecz klientów, z wystarczającymi (zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym) zasobami kadrowymi i technicznymi (w tym obsługą klienta oraz jednostkami wsparcia prawidłowego funkcjonowania organizacji, systemami informacyjnymi);
 - c. poprawy ramy kontroli (skuteczności i niezależności komórek ds. kontroli) w celu zmniejszenia ryzyka dla klientów;
 - d. poprawy jakości i częstotliwości składania sprawozdań dotyczących ryzyka dla klienta organowi zarządzającemu i kadrze kierowniczej wyższego szczebla.
392. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. d) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej:
- a. zastosowania szczególnej polityki w zakresie tworzenia rezerw;
 - b. dostosowania wewnętrznych szacunków wysokości współczynnika K do ryzyka dla klienta i obliczenia dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych.
393. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. e) i f) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej:

- a. ograniczenia działalności, operacji lub sieci;
- b. żądania zbycia rodzajów działalności, które stwarzają nadmierne ryzyko dla stabilności firmy inwestycyjnej;
- c. ograniczenia ryzyka nieodłącznie związanego z działalnością, produktami (m.in. ekspozycji na złożone produkty i transakcje, poziomu ryzyka koncentracji) i systemami, w tym działalnością zleconą na zasadzie outsourcingu.

Ryzyko dla rynku

394. Środki nadzorcze mające zaradzić niedociągnięciom zidentyfikowanym w ramach oceny ryzyka dla rynku i powiązanych mechanizmów zarządzania i kontroli będą najprawdopodobniej koncentrowały się na wymaganii od firmy inwestycyjnej ograniczenia poziomu ryzyka nieodłącznego lub wzmocnienia mechanizmów zarządzania i kontroli.
395. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit b) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej usunięcia niedociągnięć zidentyfikowanych w zakresie zdolności firmy inwestycyjnej do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka dla rynku, między innymi poprzez:
- a. zapewnienie, by ryzyko dla rynku firmy inwestycyjnej właściwie odzwierciedlało gotowość firmy inwestycyjnej do podejmowania ryzyka dla rynku i jej ogólny apetyt na ryzyko;
 - b. wymaganie odpowiednich ram organizacyjnych wraz z wystarczającymi (zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym) zasobami kadrowymi i technicznymi;
 - c. poprawę efektywności metod wewnętrznych firmy inwestycyjnej lub jej zdolności w zakresie przeprowadzania testów z użyciem danych historycznych lub testów warunków skrajnych;
 - d. poprawę jakości i częstotliwości sprawozdawczości dla organu zarządzającego i kadry kierowniczej wyższego szczebla firmy inwestycyjnej; lub
 - e. wymaganie częstszych i bardziej dogłębnych audytów wewnętrznych w odniesieniu do ryzyka dla rynku i obliczania dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych.
396. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. e) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą:
- a. nakazać ograniczenie inwestycji w niektóre produkty, jeżeli polityka i procedury firmy inwestycyjnej nie gwarantują dostatecznego pokrycia i kontroli ryzyka z ich tytułu;

- b. wymagać od firmy inwestycyjnej przedstawienia planu stopniowego ograniczenia jej ekspozycji na ryzyko z tytułu aktywów zagrożonych lub pozycji nie płynnych; lub
 - c. wymagać zbycia produktów finansowych, także w przypadku gdy procesy wyceny firmy inwestycyjnej nie prowadzą do ostrożnych wycen.
397. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą:
- a. wymagać od firmy inwestycyjnej obniżenia poziomu nieodłącznego ryzyka rynkowego (poprzez zabezpieczenie lub sprzedaż aktywów); lub
 - b. wymagać od firmy inwestycyjnej zwiększenia ilości instrumentów pochodnych rozliczanych za pośrednictwem kontrahentów centralnych.

Ryzyko dla firmy

398. Środki nadzorcze mające zaradzić niedociągnięciom zidentyfikowanym w ramach oceny ryzyka dla firmy i powiązanych mechanizmów zarządzania i kontroli będą najprawdopodobniej koncentrowały się na wymaganii od firmy inwestycyjnej ograniczenia poziomu ryzyka nieodłącznego lub wzmocnienia mechanizmów zarządzania i kontroli.
399. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą:
- a. upewnić się, czy strategia firmy inwestycyjnej w zakresie ryzyka właściwie odzwierciedla apetyt firmy inwestycyjnej na ryzyko dla firmy, w tym dzienne przepływy transakcyjne, koncentrację i niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta, i jest zgodna z ogólnym apetytem na ryzyko;
 - b. wymagać odpowiednich ram organizacyjnych wraz z wystarczającymi (zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym) zasobami kadrowymi i technicznymi;
 - c. wymagać od firmy inwestycyjnej bardziej aktywnego angażowania się jej organu zarządzającego lub jego komitetów w zarządzanie ryzykiem dla firmy;
 - d. wymagać od firmy inwestycyjnej rozważenia nieodłącznego ryzyka dla firmy przy zatwierdzaniu nowych produktów i systemów;
 - e. wymagać od firmy inwestycyjnej poprawy systemów identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego (związanego z dziennymi przepływami transakcyjnymi); lub
 - f. dostosować wewnętrzne szacunki wysokości czynnika K do ryzyka dla firmy i obliczyć dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych.
400. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. e) i f) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą:
- a. wymagać od firmy inwestycyjnej ograniczenia działalności, operacji lub powiązań biznesowych firm inwestycyjnych (co zmniejszy stopień ryzyka koncentracji lub

narażenia na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcyjnego);

- b. wymagać zbycia rodzajów działalności, które stwarzają nadmierne ryzyko dla stabilności firmy inwestycyjnej;
- c. wymagać od firmy inwestycyjnej ograniczenia zakresu lub zasięgu działań outsourcingowych, w tym restrukturyzacji lub wycofania się z umów outsourcingowych i przejścia do innego dostawcy usług;
- d. wymagać od firmy inwestycyjnej ograniczenia ekspozycji na ryzyko dla firmy;
- e. ograniczyć działalność, operacje lub powiązania biznesowe firmy inwestycyjnej lub żądać zbycia rodzajów działalności, które stwarzają nadmierne ryzyko dla stabilności firmy inwestycyjnej;
- f. wymagać zmniejszenia ryzyka związanego z działalnością, produktami i systemami firmy inwestycyjnej, w tym ryzyka związanego z praniem pieniędzy / finansowaniem terroryzmu, które ma skutki ostrożnościowe.

Inne ryzyka obciążające kapitał

401. Niezależnie od wymogu posiadania dodatkowych funduszy własnych zgodnie z art. 39 ust. 1 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy powinny rozważyć zastosowanie środków nadzorczych w przypadku, gdy wyniki SREP lub innych działań nadzorczych ujawniają niedociągnięcia w zakresie pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka operacyjnego oraz zarządzania nim przez firmę inwestycyjną, w tym w szczególności ryzyka związanego z ICT, ryzyka stopy procentowej wynikającego z działalności w ramach portfela bankowego lub innego ryzyka istotnego dla firmy inwestycyjnej.

Ryzyko płynności

402. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. k) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą:
 - a. wymagać dywersyfikacji zabezpieczenia przed utratą płynności oraz zgodności waluty między aktywami płynnymi a odpływami netto;
 - b. nałożyć wymogi dotyczące koncentracji posiadanych aktywów płynnych, w tym:
 - wymogi dotyczące struktury profilu aktywów płynnych firmy inwestycyjnej pod względem klas aktywów, walut; lub
 - pułapy, limity lub ograniczenia koncentracji finansowania;
 - c. nałożyć ograniczenia na krótkoterminowe niedopasowania umowne lub behawioralne terminów zapadalności:

- limity niedopasowania zapadalności (w ramach poszczególnych przedziałów czasowych);
- limity minimalnych okresów przetrwania; oraz
- limity uzależnienia od niektórych źródeł finansowania krótkoterminowego, np. finansowania pozyskiwanego na rynkach pieniężnych.

403. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej podjęcia działań w celu zaradzenia niedociągnięciom zidentyfikowanym w zakresie zdolności firmy inwestycyjnej do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka płynności, między innymi poprzez:

- wzmocnienie skuteczności jej testów warunków skrajnych w zakresie identyfikowania i kwantyfikacji istotnych źródeł ryzyka płynności, na jakie narażona jest firma inwestycyjna;
- wzmocnienie jej zdolności do spieniężenia jej aktywów płynnych;
- wzmocnienie jej planu awaryjnego płynności i wskaźników wczesnego ostrzegania dotyczących płynności; oraz
- wzmocnienie sprawozdawczości w zakresie zarządzania płynnością wobec organu zarządzającego i kadry kierowniczej wyższego szczebla firmy inwestycyjnej.

404. Zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. k) dyrektywy (UE) 2019/2034 właściwe organy mogą wymagać od firmy inwestycyjnej podjęcia działań mających na celu zmianę jej profilu finansowania, w tym:

- ograniczenia jej uzależnienia od niektórych (potencjalnie niestabilnych) rynków finansowania, np. finansowania hurtowego;
- ograniczenia koncentracji w ramach jej profilu finansowania pod względem kontrahentów, nawarstwienia terminów zapadalności instrumentów długoterminowych, (niedopasowania) walut; lub
- zmniejszenia kwoty swoich obciążonych aktywów, potencjalnie rozróżniając między całkowitym obciążeniem a nadmiernym zabezpieczeniem.

10.6 Reakcja nadzorcza w przypadku niespełnienia dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych (P2R)

405. Dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych (P2R) jest prawnie wiążącym wymogiem, który firmy inwestycyjne muszą spełniać przez cały czas, również w warunkach skrajnych. W przypadku gdy P2R ustalony zgodnie z niniejszymi wytycznymi nie jest już spełniany, właściwe organy powinny rozważyć zastosowanie dodatkowych uprawnień do

podjęcia interwencji, w tym cofnięcie zezwolenia albo bezpośrednio, jeżeli mają takie uprawnienia, albo rozważenie zwrócenia się o to do właściwych organów do celów dyrektywy 2014/65/UE, lub, w stosownych przypadkach, zastosowanie środków wczesnej interwencji i działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zgodnie z art. 8 odpowiednio dyrektywy 2014/65/UE i dyrektywy 2014/59/UE. Wykonując te uprawnienia, właściwe organy powinny rozważyć, czy środki są proporcjonalne do okoliczności oraz do ich opinii w sprawie prawdopodobnego rozwoju sytuacji. Naruszenie P2R powinno być również brane pod uwagę przy ustalaniu, czy firma inwestycyjna znajduje się na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością.

10.7 Reakcja nadzorcza w przypadku niespełnienia wytycznych dotyczących dodatkowych funduszy (P2G)

406. Właściwe organy powinny monitorować, czy w miarę upływu czasu firma inwestycyjna ustala i utrzymuje wysokość funduszy własnych zgodnie z P2G.
407. Jeżeli środki własne firmy inwestycyjnej ulegną zmniejszeniu lub zaistnieje prawdopodobieństwo ich zmniejszenia poniżej poziomu określonego przez P2G, właściwy organ powinien oczekiwać od firmy inwestycyjnej powiadomienia o tym i sporządzenia skorygowanego planu kapitałowego. Właściwe organy powinny upewnić się, czy w swoim powiadomieniu firma inwestycyjna wyjaśniła negatywne skutki, które ją do tego zmusiły i działania, jakie przewiduje podjąć w celu ostatecznego przywrócenia zgodności z wymogami P2G w ramach wzmocnionego dialogu z organem nadzoru.
408. Co do zasady istnieją trzy sytuacje, w których firma inwestycyjna mogłaby nie dotrzymać swojego P2G i które właściwy organ powinien wziąć pod uwagę.
 - a. W przypadku gdy poziom funduszy własnych spadnie poniżej poziomu P2G w warunkach dotyczących konkretnej firmy inwestycyjnej lub warunkach zewnętrznych, w których doszło do materializacji ryzyka, jakie miało pokryć P2G, właściwy organ może zezwolić firmie inwestycyjnej na tymczasowe funkcjonowanie na poziomie niższym od przewidzianego w ramach P2G, pod warunkiem że zmieniony plan kapitałowy firmy inwestycyjnej zostanie uznany za wiarygodny zgodnie z kryteriami określonymi w sekcji 7.7.3. W stosownych przypadkach właściwy organ może również rozważyć dostosowanie poziomu P2G.
 - b. W przypadku gdy poziom funduszy własnych spadnie poniżej poziomu P2G w warunkach dotyczących konkretnej firmy inwestycyjnej lub warunkach zewnętrznych, w których doszło do materializacji ryzyka, jakiego P2G nie miało pokryć, właściwe organy powinny oczekiwać, że firma inwestycyjna zwiększy poziom funduszy własnych do poziomu przewidzianego w ramach P2G w odpowiednim terminie.

- c. W przypadku gdy firma inwestycyjna będzie ignorować P2G, nie uwzględni go w ramach systemu zarządzania ryzykiem ani nie ustanowi funduszy własnych w celu spełnienia P2G w terminach ustalonych zgodnie z pkt 294, to takie postępowanie może doprowadzić do zastosowania przez właściwe organy dodatkowych środków nadzorczych określonych w sekcjach 10.3 i 10.5.

W przypadku gdy zezwolenie na prowadzenie działalności poniżej poziomu P2G, o którym mowa w lit. a), nie zostało udzielone, a fundusze własne firmy inwestycyjnej są w sposób powtarzający się lub trwale niższe od poziomu P2G, właściwy organ powinien nałożyć dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z tytułem 7.

409. Niezależnie od reakcji nadzorczych określonych w poprzednim punkcie właściwe organy mogą również rozważyć zastosowanie środków w zakresie kapitału i dodatkowych środków nadzorczych określonych w sekcjach 10.3 i 10.5, jeżeli zostaną one uznane za bardziej odpowiednie do celu ustosunkowania się do przyczyn, dla których doszło do zmniejszenia poziomu funduszy własnych poniżej poziomu określonego przez P2G.

10.8 Wzajemne oddziaływanie między środkami nadzorczymi a środkami wczesnej interwencji

410. Oprócz środków nadzorczych, o których mowa w niniejszym tytule, w odniesieniu do firm inwestycyjnych podlegających wymogom dyrektywy 2014/59/UE właściwe organy mogą stosować środki wczesnej interwencji określone w art. 27 tej dyrektywy, które są przewidziane jako uzupełnienie zestawu środków nadzorczych, o których mowa w art. 39 i art. 42 dyrektywy (UE) 2019/2034.

411. Właściwe organy powinny stosować środki wczesnej interwencji bez uszczerbku dla środków nadzorczych, a ponadto stosując je, powinny wybierać najodpowiedniejszy środek lub najodpowiedniejsze środki zapewniające możliwość reagowania w sposób proporcjonalny do zaistniałych okoliczności.

10.9 Wzajemne oddziaływanie między środkami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

412. Jeżeli w trakcie wykonywania czynności nadzorczych właściwe organy mają uzasadnione przesłanki wskazujące na niedociągnięcia w systemach i mechanizmach kontroli firmy inwestycyjnej lub w systemie zarządzania wewnętrznego, które mają związek z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, lub uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że firma inwestycyjna jest narażona na zwiększone ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, powinny one:

- a. powiadomić organ sprawujący nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu o tych niedociągnięciach i ryzykach natychmiast po ich zidentyfikowaniu;

- b. ocenić wpływ, jaki takie niedociągnięcia i ryzyka mogą mieć na sytuację ostrożnościową firmy inwestycyjnej;
 - c. współpracować z organami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i zgodnie z właściwością i funkcjami poszczególnych organów rozważyć najbardziej odpowiednie środki nadzoru ostrożnościowego w celu wyeliminowania tych niedociągnięć i ryzyk, jako uzupełnienie środków zastosowanych przez organy sprawujące nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
413. W przypadku gdy właściwe organy są powiadamiane o środkach nadzorczych lub sankcjach planowanych lub nałożonych przez organy sprawujące nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu lub dowiadują się o takich środkach lub sankcjach, powinny one rozważyć, czy i w jaki sposób należy złagodzić potencjalne skutki ostrożnościowe niedociągnięć i uchybień stwierdzonych przez organy sprawujące nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Tytuł 11 Stosowanie SREP w odniesieniu do grup firm inwestycyjnych

414. Niniejszy tytuł dotyczy stosowania wspólnych procedur i metod SREP określonych w niniejszych wytycznych w odniesieniu do grup firm inwestycyjnych i ich podmiotów. Przedstawiono w nim również powiązania ze współpracą i koordynacją w zakresie nadzoru zgodnie z art. 48 i 49 dyrektywy (UE) 2019/2034 oraz zgodnie z rozporządzeniem delegowanym przyjętym na podstawie art. 48 ust. 8 tej dyrektywy²³.
415. W SREP właściwe organy powinny również uwzględnić potencjalne ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, biorąc pod uwagę informacje otrzymane od właściwych organów sprawujących nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w państwie członkowskim, w którym jednostka dominująca ma siedzibę, a także organy sprawujące nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu odpowiedzialne za nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w różnych jurysdykcjach, w których znajdują się jednostki należące do grupy, w szczególności ocenę ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, istotne niedociągnięcia i naruszenia przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które są powiązane ze strukturą grupy transgranicznej.
416. Oceniając skutki ostrożnościowe ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu dla transgranicznej grupy firm inwestycyjnych, właściwe organy powinny wykorzystać informacje uzyskane w drodze dwustronnych kontaktów z właściwymi organami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz poprzez udział w kolegiach ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu²⁴ i kolegiach ostrożnościowych.

11.1 Stosowanie SREP w odniesieniu do grup transgranicznych

417. Stosując SREP i niniejsze wytyczne do grup firm inwestycyjnych, właściwe organy powinny ocenić zdolność do efektywnego działania całej grupy, a także jej poszczególnych podmiotów, jednocześnie starając się uniknąć niepotrzebnego powielania wymogów nadzorczych. Można to uczynić, dzieląc proces na dwa etapy: (1) właściwe organy dokonują wstępnej oceny podmiotów podlegających ich bezpośredniemu nadzorowi oraz (2) właściwe organy koordynują ocenę, jeżeli zostały ustanowione w ramach kolegiów organów nadzoru zgodnie z wymogami art. 48 ust. 2 i art. 49 dyrektywy (UE) 2019/2034.

²³ EBA/RTS/2021/06 w sprawie kolegiów organów nadzoru dla grup firm inwestycyjnych.

²⁴ Kolegia ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z definicją zawartą we wspólnych wytycznych w sprawie współpracy właściwych organów nadzorujących instytucje kredytowe i finansowe na potrzeby dyrektywy (UE) 2015/849 oraz wymiany informacji między nimi („Wytyczne w sprawie kolegiów AML/CFT”).

418. Z zastrzeżeniem zakresu stosowania niniejszych wytycznych omówionego w tytule 1:
- a. organy sprawujące nadzór skonsolidowany powinny przeprowadzić wstępną ocenę jednostki dominującej i grupy firm inwestycyjnych na poziomie skonsolidowanym; oraz
 - b. właściwe organy powinny przeprowadzić wstępną ocenę podmiotów podlegających ich nadzorowi (indywidualną lub na poziomie subskonsolidowanym – w stosownych przypadkach).
419. Jeśli niniejsze wytyczne są stosowane w odniesieniu do jednostek zależnych grupy transgranicznej, właściwe organy odpowiadające za jednostki zależne – dokonując swojej oceny wstępnej – powinny w pierwszej kolejności rozważyć firmy inwestycyjne indywidualnie, tj. ocenić dla danego podmiotu jego model biznesowy, strategię, zarządzanie wewnętrzne i mechanizmy kontroli, ryzyka obciążające kapitał i ryzyka płynności, a także adekwatność kapitałową i płynności tak, jakby podmiot ten był niezależną firmą inwestycyjną. Ustalenia wynikające z takich wstępnych ocen, w stosownych przypadkach, powinny również obejmować identyfikację najważniejszych zagrożeń w kontekście grupy, które mogą być związane z poleganiem firmy inwestycyjnej na jej jednostce dominującej lub grupie w zakresie finansowania, kapitału i wsparcia technologicznego. W swoich wstępnych ocenach dokonywanych indywidualnie właściwe organy powinny również odzwierciedlać mocne strony i czynniki łagodzące związane z podmiotem wchodzącym w skład grupy, które mogą być związane ze wsparciem technologicznym grupy i uzgodnieniami dotyczącymi wsparcia finansowego.
420. Wyniki takiej wstępnej oceny elementów SREP, w tym pogląd dotyczący kluczowych czynników uzależnienia od jednostki dominującej lub grupy, powinny posłużyć jako dane źródłowe w ocenach oraz powinny być omawiane w ramach kolegiów organów nadzoru ustanowionych na podstawie wymogów określonych w art. 48 dyrektywy (UE) 2019/2034.
421. Po zakończeniu rozmów w ramach kolegiów organów nadzoru właściwe organy powinny sfinalizować własne oceny SREP, dokonując stosownych korekt na podstawie wyników prac w kolegiach.
422. Zakres dyskusji i koordynacji właściwych organów w ramach kolegiów organów nadzoru powinien obejmować:
- a. planowanie, w tym częstotliwość, oraz harmonogramy przeprowadzania oceny różnych elementów SREP w odniesieniu do grupy skonsolidowanej;
 - b. szczegółowe informacje dotyczące wskaźników referencyjnych stosowanych do oceny elementów SREP;

- c. metody indywidualnej oceny i punktacji podkategorii ryzyka w przypadku uznania tych podkategorii za istotne;
- d. dane wymagane od firmy inwestycyjnej na poziomie skonsolidowanym i na poziomie danego podmiotu do przeprowadzenia oceny elementów SREP;
- e. wyniki oceny, w tym punktacje SREP przyznane poszczególnym elementom, a także ogólną ocenę SREP i ogólną punktację SREP na poziomie skonsolidowanym i dla danego podmiotu. Omawiając i oceniając poszczególne ryzyka obciążające kapitał i ryzyka płynności, właściwe organy powinny skupić się na ryzykach zidentyfikowanych jako istotne dla poszczególnych podmiotów;
- f. transgraniczne skutki ostrożnościowe ryzyk i problemów związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu;
- g. planowane środki nadzorcze i wczesnej interwencji, o ile są przewidywane.

11.2 Ocena kapitału SREP i wymogi ostrożnościowe dostosowane do konkretnych firm inwestycyjnych

- 423. Określenie adekwatności kapitałowej i wymogów kapitałowych zgodnie z procesem opisanym w tytule 7 w odniesieniu do transgranicznych grup firm inwestycyjnych jest jednym z tematów dyskusji w ramach kolegium organów nadzoru.
- 424. Korzystanie z uprawnień nadzorczych i stosowanie środków nadzorczych, w tym nakładanie dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych na podstawie art. 39 ust. 2 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/2034 na poziomie skonsolidowanym lub dla określonego podmiotu, zgodnie z tytułem 7, powinny być przedmiotem dyskusji w ramach kolegium organów nadzoru.
- 425. W kontekście dyskusji dotyczących adekwatności poziomu funduszy własnych i ustalenia dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych, właściwe organy powinny rozważyć:
 - a. ocenę istotności ryzyk i niedociągnięć zidentyfikowanych zarówno na poziomie skonsolidowanym, jak i danego podmiotu (tj. które ryzyka są istotne dla całej grupy, a które są istotne wyłącznie dla tego podmiotu) oraz poziomu funduszy własnych niezbędnych na pokrycie tych ryzyk;
 - b. w przypadku gdy zidentyfikowane niedociągnięcia są wspólne dla wszystkich podmiotów koordynację oceny i reakcji nadzorczej, a w szczególności decyzji, czy środki powinny zostać nałożone na poziomie skonsolidowanym, bądź też proporcjonalnie na poziomie podmiotu w odniesieniu do podmiotów, w których występują wspólne niedociągnięcia;

- c. wyniki obliczeń nadzorczych wskaźników referencyjnych używanych do ustalenia dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych dla wszystkich podmiotów w grupie i na poziomie skonsolidowanym;
 - d. dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, który ma zostać nałożony na podmioty na poziomie skonsolidowanym w celu zapewnienia spójności ostatecznych wymogów w zakresie funduszy własnych i to, czy zachodzi potrzeba transferu funduszy własnych z poziomu skonsolidowanego do poziomu podmiotu; oraz
 - e. określenie P2G dla jednostki dominującej lub jednostki zależnej firmy inwestycyjnej lub na poziomie skonsolidowanym.
426. Wymóg kapitałowy i inne środki kapitałowe, jeśli mają zastosowanie, powinny być ustalane na poziomie skonsolidowanym i jednostkowym. Na poziomie subskonsolidowanym wymóg kapitałowy i inne środki kapitałowe powinny obejmować wyłącznie jednostkę dominującą grupy subskonsolidowanej, tak by uniknąć podwójnego obliczania dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych rozważanych przez właściwe organy dla jednostek zależnych w innych państwach członkowskich.

11.3 Stosowanie innych środków nadzorczych

427. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad transgranicznymi grupami firm inwestycyjnych i ich podmiotami powinny w miarę możliwości przedyskutować i koordynować stosowanie wszystkich środków nadzorczych i wczesnej interwencji, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do grupy lub jej istotnych podmiotów, w celu zapewnienia konsekwentnego stosowania w zakresie zidentyfikowanych niedociągnięć najbardziej odpowiednich środków, uwzględniając wymiar ogólnogrupowy, w tym opisane powyżej współzależności i mechanizmy wewnątrzgrupowe.
428. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór ostrożnościowy nad podmiotami należącymi do transgranicznej grupy firm inwestycyjnych, nakładając na firmy inwestycyjne środki nadzorcze lub administracyjne, w tym sankcje za brak odpowiedniego usunięcia niedociągnięć związanych z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, powinny nawiązać współpracę z właściwymi organami sprawującymi nadzór w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.